

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İDKAB ANA BİLİM DALI

**İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİYER DERSİNE KARŞI
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (KİLİS 7 ARALIK
ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Abdullah ERGÜN

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ömer CİDE

KİLİS
EYLÜL 2019

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İDKAB ANA BİLİM DALI

İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Siyer Dersine Karşı Görüşlerinin
Değerlendirilmesi (Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği)

Abdullah ERGÜN

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri üyeleri

İmzası

Dr. Öğr. Üyesi Ömer CİDE (Danışman)

Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ (Üye)

Doç. Dr. Mustafa CİNOĞLU (Üye)

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı
SBE Müdürü
Doç. Dr. Serhat KUZUCU

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu ve bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim (15/08/2019).

Abdullah ERGÜN

ÖZET
İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİYER DERSİNE KARŞI
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (KİLİS 7 ARALIK
ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

ERGÜN, Abdullah

Yüksek lisans tezi, İDKAB anabilim dalı

Tez danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ömer CİDE

Eylül 2019, 167 sayfa

Çalışmamızın amacı, Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin Siyer dersine karşı nasıl bir tutum sergilediklerini tespit etmektir. Bu bağlamda öğrencilerin fakülte öncesi hazır bulunuşluk seviyelerinin tespiti için bazı sorular sorulmuştur. Siyer konusundaki eski bilgileri ile fakülte öğrenimi esnasında elde ettikleri bilgiler arasında kıyas yapması istenmiştir. Öğrencilerden, edinmiş oldukları eski ve yeni bilgileri arasında tezdin olup olmadığını tespit etmeleri istenmiştir. Çalışmamızı, dört farklı sınıf düzeyinde, toplamda 160 öğrenci üzerinde gerçekleştirdik. 160 öğrencinin 40 (30 kadın, 10 erkek)'ı 1. sınıf, 40 (30 kadın, 10 erkek)'ı 2. sınıf, 40 (26 kadın, 14 erkek)'ı 3. sınıf, 40 (33 kadın, 7 erkek)'ı 4. sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Anket formu içerisinde 17 soru bulunmaktadır. Değerlendirmelerimizi uyguladığınız anket çerçevesinde yaptık. Anket değerlendirmesi yapılmadan önce giriş, ardından tezin konusu, amacı, önemi, yöntemi, sınırlılıkları ve literatür taraması yapılmıştır. Birinci bölüm, konumuzla ilgili kavramların açıklamalarına yer verildiği ve bu çerçevede Siyer, meğazi ve gazve gibi konuların yer aldığı ilköğretim, lise ve üniversitede öğretilen Siyer müfredat konularından kısaca bahsedildiği bölüm olarak kurgulanmıştır. İkinci bölümde ise anket formları öğrencilerin verdiği cevaplar doğrultusunda değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur. Çalışmamızın neticesinde öğrencilerin mezun olduğu lise (imam hatip, diğer lise) buldukları sınıf düzeyi ve cinsiyete göre yöneltilen sorulara öğrencilerden farklı cevaplar alınmıştır. Alınan cevaplara göre istatistikî veriler elde edilerek değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyer Dersi, Siyer Öğretimi, Tutum, Öğrenci Görüşleri, İlahiyat Fakültesi

ABSTRACT
ANALYZING THE VIEWS OF THE STUDENTS OF DIVINITY FACULTIES
ON SIYER LESSONS (SAMPLE OF KİLİS 7 ARALIK UVIVERSİTY
DIVINITY FACULTY)

ERGÜN, Abdullah

Master's Thesis, Department of Religious Culture end Moral Knowledge

Supervisor: Assist Prof. Dr. Ömer CİDE

September 2019, 167 pages

The aim of our study is to find out the attitudes of students of Kilis 7 Aralık University Faculty of Theology towards Siyer lesson. In this context, some questions were asked in order to determine the readiness of the students at the time of pre-faculty process. They were asked to compare their old knowledge about Siyer with gained before faculty with acquired during faculty education. The students were asked to determine if there is any contradiction between their old knowledge and new knowledge. We conducted our study on 160 students from four different grades in total. Of these 160 selected students, 40 (30 females, 10 males) were 1st grade, 40 (30 females, 10 males) were 2nd grade, 40 (26 females, 14 males) were 3rd grade and 40 (33 females, 7 males) were 4th grade. There are 17 questions in the questionnaire. We did our assessments within the framework of the questionnaire we applied. Before the questionnaire assessment; introduction, thesis subject, its purpose, importance, method, limitations and literature review were made. The first section is constituted as a section where explanations of the concepts related to our subject are given and in this context, the Siyer curriculum subjects taught in primary, high school, which includes subjects such as Siyer meghazi and gazve, are briefly mentioned. In the second section, questionnaire forms were evaluated in accordance with the answers given by the students and suggestions were made. As a result of our study, different answers were obtained from the students in the high school (imam hatip, other high school), where the students were graduated from. According to the answers, statistical data were obtained and evaluated.

Key Words: Siyer Lesson, Siyer Teaching, Attitude, Student Opinions, Faculty of Theology

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TABLolar LİSTESİ.....	v
ÖNSÖZ.....	xi
KISALTMALAR.....	xii

GİRİŞ

1. Araştırmanın Konusu ve Amacı.....	2
2. Araştırmanın Önemi.....	3
3. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
4. Araştırmanın Yöntemi	3
5. Konuyla İlgili Yapılan Çalışmalar.....	4

BİRİNCİ BÖLÜM

DİN EĞİTİMİNDE SİYER ÖĞRETİMİNİN ÖNEMİ

1.1.1. Kavramsal Çerçeve.....	7
1.1.1.1. Siyer.....	7
1.1.1.2. Meğazi	9
1.1.1.3. Gazve.....	10
1.1.2. Okulda Siyer Öğretimi.....	10
1.1.2.1. İlköğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçerisinde Yer Alan Hz. Peygamber (sav) Konuları ve Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) Müfredat Konularının İncelenmesi.....	11

1.1.2.2. Ortaöğretimde Siyer Müfredat Konularının İncelenmesi.....	17
1.1.2.3. İlahiyat Fakültelerinde Siyer Müfredat Konularının İncelenmesi.....	25

İKİNCİ BÖLÜM

İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİYER DERSİNE KARŞI GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1.1. Konuyla İlgili Uygulanan Anket Formu Çalışmasının Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	31
2.1.1.1. İlahiyat fakültesi öğrencileri için Siyer dersinin önemi nedir?.....	32
2.1.1.2. Öğrenciler Hz. Muhammed'in hayatı hakkındaki bilgilere nasıl ulaşmaktadır?.....	49
2.1.1.3. İlahiyat fakültesi ve öncesinde öğrenciler Siyer bilgileri arası farklılıklar var mıdır, varsa nelerdir?.....	76
2.1.1.4. İlahiyat Fakültesi ve öncesi öğrenilen Siyer bilgilerinin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?.....	92
SONUÇ ve ÖNERİLER	146
KAYNAKLAR.....	150
EK-1 ANKET FORMU.....	151
ÖZGEÇMİŞ.....	153

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. İlköğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçerisinde Yer Alan Hz. Peygamber (sav)'le ilgili Müfredat Konuları.....	12
Tablo 2. İlköğretimde (Ortaokul-İmam Hatip Ortaokulu) Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) Müfredat Konuları.....	14
Tablo 3. Ortaöğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçerisinde Yer Alan Hz. Peygamber (sav)'le ilgili Müfredat Konuları.....	18
Tablo 4. İmam Hatip Liselerinde Okutulan İslam Tarihi Müfredatında Siyerle ilgili Yer Alan Konular.....	19
Tablo 5. İmam Hatip Liselerinde Okutulan Siyer Dersi Müfredatında Yer Alan Konular.....	20
Tablo 6. Ortaöğretimde Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) Dersi Müfredat Konuları.....	22
Tablo 7. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları.....	25
Tablo 8. 19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları.....	26
Tablo 9. Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları	26
Tablo 10. Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları	27
Tablo 11. Ankete Katılan İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Mezun Olduğu Okul ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....	31
Tablo 12. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri.....	32
Tablo 13. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri.....	33

Tablo 14. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri.....	35
Tablo 15. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri.....	36
Tablo 16. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri.....	38
Tablo 17. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri.....	39
Tablo 18. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri.....	41
Tablo 19. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri.....	42
Tablo 20. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed'le İlgili Görüşleri.....	44
Tablo 21. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed'le İlgili Görüşleri.....	45
Tablo 22. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed'le İlgili Görüşleri.....	46
Tablo 23. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed'le İlgili Görüşleri.....	47
Tablo 24. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri.....	49
Tablo 25. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri.....	50
Tablo 26. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri.....	52
Tablo 27. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri.....	53
Tablo 28. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri.....	55
Tablo 29. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri.....	56

Tablo 30. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri.....	57
Tablo 31. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri.....	58
Tablo 32. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	59
Tablo 33. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	60
Tablo 34. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	61
Tablo 35. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	62
Tablo 36. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Sayısı.....	64
Tablo 37. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	65
Tablo 38. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	66
Tablo 39. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi.....	67
Tablo 40. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi.....	70
Tablo 41. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi.....	71
Tablo 42. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi.....	73
Tablo 43. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi.....	74
Tablo 44. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri.....	76
Tablo 45. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili	

Görüşleri.....	78
Tablo 46. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed'in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri.....	79
Tablo 47. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed'in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri.....	81
Tablo 48. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri.....	84
Tablo 49. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri.....	86
Tablo 50. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri.....	88
Tablo 51. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri.....	90
Tablo 52. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri.....	93
Tablo 53. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri.....	94
Tablo 54. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri.....	96
Tablo 55. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri.....	97
Tablo 56. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları.....	100
Tablo 57. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları.....	101

Tablo 58. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları.....	103
Tablo 59. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları.....	105
Tablo 60. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebini Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla İlgili Görüşleri.....	108
Tablo 61. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebini Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla İlgili Görüşleri.....	109
Tablo 62. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebini Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla İlgili Görüşleri.....	111
Tablo 63. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebini Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla İlgili Görüşleri.....	112
Tablo 64. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Hakkındaki Görüşleri.....	115
Tablo 65. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Hakkındaki Görüşleri.....	116
Tablo 66. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Hakkındaki Görüşleri.....	118
Tablo 67. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Hakkındaki Görüşleri.....	119
Tablo 68. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri.....	122
Tablo 69. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri.....	124
Tablo 70. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri.....	126

Tablo 71. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri.....	128
Tablo 72. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri.....	132
Tablo 73. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri.....	134
Tablo 74. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri.....	136
Tablo 75. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri.....	138
Tablo 76. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri.....	141
Tablo 77. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri.....	142
Tablo 78. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri.....	143
Tablo 79. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri.....	144

ÖNSÖZ

İnsanların Hz. Muhammed'i tasavvur etme şekilleri sahip olacakları dini anlayış için büyük öneme sahiptir. İslam Dini'nin anlaşılması konusunda ikinci kaynak olan Hz. Muhammed'in yanlış tasavvur edilmesi beraberinde hatalı çıkarımları getirecektir. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasındaki en büyük etken Müslümanların Hz. Muhammed'i yüceltmek amacıyla onun yaşadığı gerçek hayatın ötesinde insanüstü ve mucize eksenli bir anlatımı benimsemeleri olacaktır. Sağlıklı bir peygamber tasavvurunun oluşması açısından, ilahiyat fakültesi öğrencilerinin nasıl bir Siyer bilgisine sahip oldukları önemlidir. Dolayısıyla geleceğin öğretmenleri olarak onların doğru bir Siyer bilgisine sahip olmaları gerekir. Öğrencilerin peygamber tasavvurlarının nasıl bir bilgiye dayandığını anlayabilmek adına bu çalışma önemlidir. Tezimizde, Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğrenim gören dört farklı sınıf düzeyindeki öğrencilerin Siyer dersine karşı görüşlerinin değerlendirilmesi esas alınmış olup konuyla alakalı kavramlar hakkında genel bilgiler verilmiş, çalışma kapsamında öğrencilere anket formu uygulanmıştır. Öğrencilerin anketteki her bir soruya verdikleri cevaplar tek tek analiz edilip değerlendirmesi yapılmıştır.

Öğrencilere farklı sayıda seçenekleri olan 17 sorunun yer aldığı anket formu hazırlanmış, her bir sorunun tüm seçeneklerinin yer aldığı istatistikî veri tespit imkânı veren bir tablo hazırlanmış, böylece her bir soru ayrı ayrı incelenme imkânı bulmuştur. Elde edilen verilere göre tespit ve değerlendirmelerimiz yapılmış, çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Tezin bütün aşamalarında, çalışmamı sahiplenerek takip eden ve tamamlamamı sağlayan gerek akademik gerekse cesaretlendirme olarak katkı ve desteklerini şahsımdan esirgemeyen danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Ömer CİDE' ye teşekkür eder saygılar sunarım.

15/08/2019
Abdullah ERGÜN

KISALTMALAR

a.g.e	: Adı geçen eser
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
DKAB	: Din Kùltùrù ve Ahlak Bilgisi
İDKAB	: İlkùđretim Din Kùltùrù ve Ahlak Bilgisi
vs.	: ve saire
s.	: Sahife
ss.	: Sahifeler
sav	: Sallallahu aleyhi ve sellem
DİA	: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

GİRİŞ

Allah, Kuran'da Hz. Peygamber (sav)'in bizler için örnek olduğunu ifade etmiştir. Onun örnek alınabilmesi için de onun hayatının her aşamasının doğru kaynaklardan doğru bir şekilde öğrenilmesi ve öğretilmesi gerekmektedir.

İslam tarihi boyunca Hz. Peygamber (sav)'in örnek alınması ve rol model olarak insanlara tanıtılması için Asrısaadetten itibaren Hz. Peygamber (sav)'in hayatıyla ilgili çalışmalar yürütülmüştür. Böylece Sıyer-i Nebi ortaya çıkmıştır.

İnsanlara Hz. Peygamber (sav)'i sevdirmenin yolu elbette ki insanların zihninde en güzel örnek, model insan tasavvurunu canlandırarak anlatım ve sunumdan geçer. Bu başarılırsa Hz. Peygamber (sav) gerçek manada insanlara tanıtılır. İnsanlar onu iyi tanırrsa Kuran'ı iyi anlar. Kuran'ı iyi anlarsa yaratılışının gayesini bilir. Yaratılışının gayesini bilen ve ona göre hareket eden şüphesiz kurtuluşa erer.

Allah insanı yaratmış ve ona belli sorumluluklar yüklemiştir. Bu sorumluluklarını da insanlara kendi içlerinden onlara yol gösterecek rehberlik edecek kişiler aracılığıyla bildirmiştir. İnsan akıl ve iradesiyle her ne kadar Allah'ın varlığını kavrayabilecek kapasiteye sahip olsa da yine de kendisine yol gösterecek kılavuzluk edecek peygamberlik müessesesine ihtiyacı vardır. İnsan aklı sınırlı olduğu için kime nasıl inanacağını nasıl ibadet edeceğini bilemez. Özellikle insan niçin yaratıldığını nerden geldiğini ve nereye gideceğini, öldükten sonraki hayatla ilgili neler olacağını bilemez. Bununla ilgili bilgilere peygamberler aracılığıyla ulaşır. İlk insan Hz. Âdem(as)'den son peygamber Hz. Muhammed(sav)'e kadar bütün peygamberler insanlığın huzur ve mutluluğu için büyük çabalar sarf etmiş yeryüzünde barışı hâkim kılmak, adaleti sağlamak, haksızlıkları ortadan kaldırmak için mücadele etmişlerdir. Bunu yaparken de birçok zorluklarla karşılaşmış, yeri gelmiş aç kalmışlar, susuz kalmışlar hakarete uğramışlar, sürgün edilmişler, yeri gelmiş öldürülmüşlerdir. Ama

hiç biri de kendisine verilen peygamberlik görevinden karşılaştığı zorluktan dolayı vazgeçmemiştir.

Peygamberler, insanlar içerisinde seçilmiş ve günah işlemekten korunmuş masum kişilerdir. Ancak onlar da beşeri yönden diğer insanlar gibi hayat sürmüş zamanı geldiğinde de vefat etmişlerdir. Her ne kadar peygamberler beşeri yönden bizim gibi özelliklere sahip olsalar da bizden farklı olarak Allah'ın kendilerine verdiği peygamberlik görevi yönüyle ayrıdırlar. Peygamberler ne tamamen insanlardan üstün erişilmezdir ne de bizler gibi sıradandır. Unutmayalım ki taşlar içerisinde yakut, elmas, zümrüt ne ise peygamberler de insanlar içerisinde öyle değerlidirler.

Allah tarih boyunca her topluluğa muhakkak bir uyarıcı göndermiştir.¹ İnsanları doğru yola davet eden peygamberler öncelikle kendileri Allah'ın dinini yaşamış bu yönüyle insanlara örnek olmuşlardır. Bazı peygamberler sadece bir bölgeye görevlendirilirken bazıları da daha geniş bölgelere görevlendirilmiştir. Bazıları da sadece bir millete görevlendirilmiştir. Ancak âlemlere rahmet² olarak gönderilen Hz. Muhammed(sav) bütün insanlık için gönderilmiş son peygamberdir.

Allah'u Teâlâ Kuran'da; "Ant olsun size içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, müminlere karşı da şefkatli ve merhametlidir"³ buyurmaktadır. Bu ayetle Allah içimizden bizim gibi beşeri vasıflara sahip bize örnek olacak yol gösterecek model olacak birini gönderdiğini diğer bir özellik olarak da müminlere karşı merhametli, şefkatli olduğunu belirtiyor. Ancak vahiy alma, peygamberlerin sonuncusu olma gibi bazı özelliklerle de onu bizlerden farklı tutmuştur. Hz. Peygamber (sav) beşeri özellikler yönüyle bizler gibi yaşamış, doğmuş, büyümüş, yorulmuş, dinlenmiş, acıkmış, yemek yemiş vs. bunun yanında peygamberlik gibi ağır bir sorumluluk yüklenmiştir⁴. Bizlere düşen sorumluluk ise Hz. Peygamber (sav)'i daha iyi tanımak ve doğru kaynaklardan öğrenmektir. Özellikle ilahiyat fakültesi öğrencilerinin geleceğin öğretmenleri olması hasebiyle buna ayrı bir önem göstermesi gerekmektedir.

¹ Nahl, 16/36

² Enbiya,21/107

³ Tevbe,9/128

⁴ Abdurrahman Candan, "Peygamberimiz İnsanları Severdi", Kurandan Öğütler I, DİB Yayınları, Ankara 2010, s. 380-381

1. Araştırmanın Konusu ve Amacı

Bu çalışmanın konusu; ilahiyat fakültesinde eğitim gören öğrencilerin, Kuran'ı ve İslamiyet'i doğru anlamamızı sağlayan Hz. Peygamber (sav)'in hayat hikâyesi olan Siyeri gerçekten doğru ve sağlıklı bir şekilde anlayıp anlamadıklarıyla ilgili araştırmadır.

Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde eğitim gören 1. Sınıf, 2. Sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencileriyle anket formu üzerinden hareketle ilahiyat öncesi ve sonrası Siyer bilgileri mukayese edilerek fakültenin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu araştırmadaki amacımız, Siyerin yani Hz. Peygamber (sav)'in doğru anlaşılıp anlaşılmadığı ilahiyat fakültesindeki öğrenciler düzeyinde ortaya koymaktır.

2. Araştırmanın Önemi

İslam Dininin yanlış bir şekilde anlaşılmasının nedenlerinden biri Hz. Peygamber (sav)'e ilişkin yanlış algı ve tasavvurlar ile onun hayatının yanlış anlaşılması veya abartılı olarak anlatılmasıdır. Bunun nedeni olarak da İslam'ın doğru anlaşılmasının önündeki en büyük engellerden biri olan, Müslümanların Hz. Peygamber (sav)'i yüceltmek amacıyla, onun yaşadığı gerçek hayatın ötesinde insanüstü ve mucize eksenli bir anlatımı benimsemeleridir. İşte bu yaygın hataların düzeltilmesi ve sağlıklı bir peygamber tasavvurunun yaygınlaştırılması açısından, ilahiyat fakültesi öğrencilerinin nasıl bir Siyer bilgisine sahip oldukları önemlidir. Dolayısıyla geleceğin öğretmenleri olarak onların doğru bir Siyer bilgisi ve doğru bir peygamber algısına sahip olmaları, adına bu çalışma önemlidir. Bu çalışmada ilahiyat fakültesindeki 1. sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin aldıkları Siyer bilgisi ile ilahiyat öncesi Siyer bilgisindeki farklılıkların varsa tespiti ve buna yönelik öğrencilerin hazır bulunuşluluklarına göre hem ilahiyat fakültelerinde hem de ilahiyat öncesi diğer eğitim kurumlarında nasıl Siyer öğretimi yapılabileceği ile ilgili çözüm önerileri sunulacaktır. Öğrencilerin doğru kaynaklardan doğru yöntemlerle Hz. Peygamber (sav)'in hayatını daha iyi nasıl alabilir ve insanlara öğretebilir bununla ilgili çözüm önerileri getirilecektir.

3. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencileriyle sınırlıdır.

2. Araştırmanın gerçekleştirildiği sınıf düzeyi 1.sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.

3. Araştırma her sınıf düzeyinde 40 öğrenciyle sınırlıdır.

4. Araştırma toplam 160 öğrenciyle sınırlıdır.

4. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde eğitim gören 4 farklı sınıf düzeyindeki öğrencilerle gerçekleştirilecektir. Toplamda 160 öğrenciye hazırlanan anket formu uygulanacaktır.160 öğrencinin 40'ı 1. sınıf, 40'ı 2. sınıf, 40'ı 3. sınıf, 40'ı 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Her dört sınıf bazında da bu öğrenciler belirlenirken 40 öğrenciye anket formu uygulanması hususuna riayet edilecektir.

Araştırmamızda öncelikle kavramsal çerçeve verilecektir. Akabinde ilahiyat fakültesinden önce örgün eğitim kurumlarında görülen Siyer konuları hakkında bilgi verilecektir. Daha sonraki aşamada belirlemiş olduğumuz sorular öğrencilere anket formu kanalıyla sorulacaktır. Araştırma teorik kısımlardan da faydalanılarak öğrencilere uygulanmak üzere bir anket formu hazırlanmıştır. Sorular, danışman hocamız Dr. Öğretim Üyesi Ömer CİDE'nin rehberliğinde ve bilgi ve deneyimi olan Öğretim Görevlisi Ali GÜNGÖR hocamızın da katkılarıyla oluşturulmuştur. Hazırlanan anket formu içerisinde 17 soru bulunmaktadır. Öğrencilerin isimlerini belirtmeleri istenmemiştir. Anket formunda soruların bir kısmı 3, 4 ve 5 seçenekli, bir kısmı açık uçlu, bir kısmı da cevabı evet hayır olacak şekilde hazırlanmıştır.

Anket formu ilahiyat fakültesindeki tüm Siyer konuları işlenip bittikten sonra uygulanacaktır. Anket formu uygulandıktan sonra her sınıf düzeyinde öğrencilerin doldurmuş oldukları anket ayrı bir şekilde düzenlenecektir. İstatistikler üzerinde değerlendirme yapılacaktır. Sonuçlara göre çözüm önerilerinde bulunulacaktır.

5. Konuyla İlgili Yapılan Çalışmalar

1. Yıldırım, Bekir, İmam Hatip Liselerinde Siyer Dersinin Öğretimi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, s. 1-80, 2007.

Bu çalışma, Bolu ilinde imam hatip liselerinde Siyer dersine giren öğretmen ve bu dersi alan öğrencilerin Siyer ders programı ve ders kitabının değerlendirilmesine yönelik yapılmıştır. Öğrencilere uygulanan anket yöntemiyle

tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, imam hatip liselerindeki, eski, yeni Siyer programı ve eski, yeni kitabın karşılaştırılması, Siyer öğretiminin mevcut durumunun tespiti ve Siyer öğretiminde farklı öğretim yöntem ve tekniklerin nasıl kullanılabilceğini ortaya koymaktır.

Bu çalışma, yeni Siyer ders programı ve yeni Siyer ders kitabının durumunu tespit etmesi ve bunlar hakkında bir öneri sunması bakımından önemlidir. Ayrıca bu çalışma kendi alanında ilk olduğu, bu alanda yapılacak başka çalışmalar için bir örnek ve öncü niteliğinde olduğu belirtilmektedir.

2. Songur, Fatma, Siyer Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s,1-83, 2014.

Bu çalışmada, Isparta ilinde ortaokul ve lisede Siyer dersi veren öğretmenlerin Siyer öğretimine ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Bunun için anket yöntemi kullanılmış ve sonuçlar ona göre analiz edilmiştir. Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, öğretimde program hazırlama ve geliştirme sürecine ilişkin temel kavramlar bahsetmektedir. İkinci bölüm, Siyer öğretim programlarından bahsetmektedir. Üçüncü bölüm, araştırmanın amacı, önemi yönteminden bahsedilmektedir. Dördüncü bölüm, bulgular analiz edilmiştir. Beşinci bölümde ise sonuç ve önerilerde bulunulmuştur.

Bu araştırmada da eğitim ve öğretim sistemi içerisinde henüz yeni olan bu seçmeli derse ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi ve öğretmen görüşlerine göre derse yönelik eksikliklerin neler olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Anket sonucunda öğretmenlerin genel itibarıyla Siyer öğretim programını beğendiği ancak daha büyük bir araştırmayla bunun tespitinin yapılabileceği gerekirse öğrencilere yönelik anketler düzenleyerek Siyer müfredatının öğrenci gözüyle değerlendirilebileceği önerilmiştir. Bu alanda yapılan araştırma, hem literatüre kaynak sağlaması hem de Siyer ders müfredatındaki eksikliklerin ortaya çıkması için önemli görülmektedir.

3. Yanmaz, Ayşe Nevra, MEB İmam Hatip Öğrencilerinin Peygamber Tasavvuru, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, s.1-125, 2013.

Bu çalışmada, Sivas ilinde iki farklı imam hatip liselerinde eğitim gören öğrencilerin Hz. Peygamber (sav) ile ilgili farklı tasavvurlarından bahsedilmiştir. Bu

araştırmanın amacı, imam hatip liselerinde yetiştirilen, topluma önderlik edecek geleceğin din adamları olacak öğrencilerin peygamber tasavvurunun nasıl olduğu ve bunda etkili olan unsurların neler olduğunu ortaya çıkarmak ve yanlış olan bir anlayış varsa buna çözüm sunmak şeklinde belirtilmiştir.

Yaptığımız bu tez çalışmasında, ilahiyat fakültelerinde eğitim gören öğrencilerin Siyer dersine karşı görüşlerinin Kilis 7 Aralık İlahiyat Fakültesi örneğinde değerlendirilmesine yöneliktir. İlahiyat fakültesi öğrencilerinin nasıl bir Siyer bilgisine sahip oldukları önemlidir. Dolayısıyla geleceğin öğretmenleri olarak onların doğru bir Siyer bilgisine sahip olmaları gerekir. Öğrencilerin peygamber tasavvurunun nasıl bir bilgiye dayandığını anlayabilmek adına bu çalışma önemlidir. İlahiyat öncesi ve sonrası Siyer bilgilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Yaptığımız bu çalışma ilahiyat fakültesi öğrencilerine yönelik bu alanda ilk olması nedeniyle ileride yapılacak başka çalışmalara öncülük edecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

DİN EĞİTİMİNDE SİYER ÖĞRETİMİNİN ÖNEMİ

1.1. Kavramsal Çerçeve

1.1.1. Siyer: kelime anlamı "hal, durum, davranış, idare, yol, hareket, biyografi, hal tercümesi, yürüme" gibi anlamlara gelen sire kelimesinin çoğuludur.⁵ Siret ve Siyer Hz. Peygamber (sav)'in hayatını, şahsiyetini, tebliğ faaliyetlerini, siyasi ve askeri mücadelelerini konu alan bilim dalı ve bu dalda yazılan eserler için terim olarak kullanılmıştır.⁶

İslam'dan önce hükümdarların savaş ve barış dönemindeki uygulamaları için kullanılan bu kavram İslam'la birlikte daha çok Hz. Peygamber (sav)'in hayatını anlatmak için kullanılmıştır. Zaman içinde soy dizini, doğumu, çocukluğu, gençlik yılları, peygamberliği, Mekke ve Medine'de meydana gelen olaylar ve gerçekleşen savaşları da içine alacak şekilde doğumundan ölümüne kadar Hz. Peygamber (sav)'in hayatından söz eden kitaplara "Siyer-i Nebi", "Siyer" adı verilmiştir.⁷

Siyer, Hz. Muhammed'in hayatını inceleyen, nakleden ve kendine özgü metotları olan ilim şeklinde tanımlamak da mümkündür⁸. Başka bir ifadeyle Siyer; Hz. Peygamber (sav)'in hayatı, davranışları ve şahsiyeti ile tebliğ faaliyeti siyasi ve askeri mücadelelerini konu alan ve bu konuda araştırmalar yapan bilim dalı ve bu çerçevede kaleme alınan eserler için kullanılan ortak ad olarak da tanımlanmaktadır.⁹

⁵ DİA, "Siyer", Cilt:37, İstanbul, 2009, s. 316.

⁶ DİA, "Siyer Ve Meğazi", Cilt: 37, İstanbul, 2009, s. 319.

⁷ Bekir Yıldırım, İmam Hatip Liselerinde Siyer Dersinin Öğretimi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2007, s. 7-8.

⁸ Şaban Öz, İlk Siyer Kaynakları Ve Müellifleri, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2006, s. 23.

⁹ İsmail Parlatır, "Siyer", Açıklamalı İslami Terimler Sözlüğü, Ankara 2017, s. 606-607

Allah'ı Teâlâ insanlar için Hz. Muhammed'i örnek göstermiştir. Bununla ilgili bir ayette,“Ant olsun Allahın resulünde sizin için Allah ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.”¹⁰ buyurmaktadır. Ayette de anlaşılacağı üzere Allah'ın rızasına kavuşmayı uman ahirette mutluluğa kavuşmayı arzu eden Allah'ı çokça zikredenler için Hz. Peygamber (sav)'in örnek olduğu açıkça ifade edilmiştir.

İslam tarihi boyunca Hz. Peygamber (sav)'in örnek alınması ve rol model olarak insanlara tanıtılması için Asr-ı saadetten itibaren hayatıyla ilgili çalışmalar yürütülmüştür. Sahabe dönemi ilk zamanlar Hz. Peygamber (sav)'in hayatıyla ilgili sahifelerin varlığı bilinmekte olup tabiin döneminde Hz. Peygamber (sav)'in hayatıyla ilgili eserlerin yazılması hız kazanmıştır. Bununla ilgili çalışmalar hadis edebiyatı ve Siyer-meğazi olmak üzere iki koldan gelişme göstermiştir. İlk zamanlar bunlar birbirinden ayrı değilken daha sonraları birbirinden ayrılmıştır. Siyer alanında müstakil eserler telif eden müellifler arasında Zühri (ö. 124/741) ilktir. Musa b. Ukbe (ö. 141/758), İbni İshak (ö. 151/768), Mamer b. Raşid (ö. 153/770), Ebu Maşer es-Sindi (ö. 170/787), Vakidi (ö. 207/768) ve İbni Sad (ö. 230/845) da bu bağlamda diğer isimlerdir.¹¹

İlk dönem müelliflerin Hz. Peygamber (sav)'in hayatıyla ilgili insani ve peygamberlik yönü abartılmadan sade ve Kuran'ın anlatımına uygun verilirken daha sonraki dönemlerde telif edilen eserlerde abartı ve peygambere olağanüstülükler ve erişilemezlik vasıflar yüklenmeye başlanılmıştır. Hz. Peygamber (sav)'in hayatıyla ilgili peygamberlik öncesi ve Mekke dönemi hakkında çok fazla bilgi yok iken daha sonraki dönemde Siyer yazıcılığında en fazla genişlemenin Hz. Peygamber (sav)'in nesebi, peygamberlik öncesi hayatı, mucizeler ve şemail konularında gerçekleştiği görülmektedir.¹²

İslam medeniyetinde Hz. Peygamber (sav)'in hayatı ve şahsiyetine duyulan sevgi ve ilginin sebebi hiç şüphesiz Kuran-ı Kerim'in ve İslam dininin ona atfettiği önem ve değerden kaynaklanmaktadır. Müslümanın, Allah ile birlikte Hz. Peygambere itaat etmesi¹³, örnek alması gerektiği¹⁴, güzel ahlak üzere gönderildiği¹⁵,

¹⁰ Ahzap,33/21

¹¹ Mehmet Özdemir, Siyer Yazıcılığı Üzerine, Milet ve Nihal Dergisi, Cilt.4, Sayı.3,Eylül –Aralık 2007, s.130-132

¹² Özdemir, a.g.e, s.132-138

¹³ Ali İmran,3/32;en Nisa,4/136

¹⁴Ahzap, 33/21

¹⁵Kalem, 68/4

onun vahiy alan bir insan ve son peygamber olduğu¹⁶ Allah'ın bildirmesi ve istemesi dışında gaybı bilemeyeceği ve mucize gösteremeyeceği¹⁷ gibi Kuran'da geçen ve peygamberi öven ve Müslümanlara da Hz. Peygamber (sav)'e karşı görev ve sorumluluklarını öğreten ayetler vardır.¹⁸

Bizlere düşen Hz. Peygamber (sav)'i doğru kaynaklardan okuyup doğru bilgiler elde etmektir. Allah'ın bize üsve-i hasene olarak takdim ettiği Hz. Peygamber (sav)'i ancak bu şekilde doğru anlayabiliriz. Kendimize rehber edinebiliriz.

Allah insana her ne kadar akıl ve irade vermiş olsa da insan çevresine baktığı zaman iyi veya kötü kabul ettiği birilerini görür, takdir ettiği kimseleri kendisine örnek alır, hoşlanmadığı kişilerden de kaçınır. Yüce Allah Kuran'da, “Ant olsun Allah'ın resulünde sizin için Allah ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.”¹⁹ buyurarak, bu konuda insanları kendi başlarına bırakmayıp hangi örnek şahsiyetin model alınması gerektiğini bu ayette ortaya koymuştur. Model almanın hayatta büyük önemi olduğu ve davranışların ona göre evrileceği ortadadır. Bu nedenle insanlar kimi rol model alırsa kişilikleri ona göre şekillenir. Durum bu olunca Allah, kendisini çokça zikredenler için onun hayatının örnek alınmasını istemiştir. Hz. Peygamber (sav)'de hayatın her safhası için örnek bulmak mümkündür. Yetim büyümüş, yetimliğin ne olduğunu en iyi bilenlerden birisi, evlatlarını kaybetmiş evlat acısını en iyi bilenlerden birisi. Zaman zaman insanların kötü muamelesiyle karşılaşmış buna sabretmiştir. O aile reisi olmuş, yönetici olmuş, çocukla çocuk, büyükle büyük olmuştur. Bu nedenle hayatın her aşamasında ondan alınacak çok şeyler vardır. O bir topluma veya bir ırka değil tüm insanlığa rehber olarak gelmiştir. O insanlık için Allah'ın gönderdiği Kuran'ın yaşam bulmuş, ete kemiğe bürünmüş hali olmuştur. Ahlaki olgunluğu en üst seviyede yaşamış ve anlatmıştır. Bizim sorumluluğumuz ise Hz. Peygamber (sav)'i her yönüyle iyi tanıyıp getirdiği ilkeleri kavrayarak hayatımıza uygulamak ve diğer insanların da bundan haberdar olmaları için çalışmaktır²⁰.

1.1.2. Meğazi: “Savaş, savaş menkıbesi” anlamındaki meğza kelimesinin çoğuludur. Başlangıçta yalnızca Hz. Peygamber (sav)'in Medine dönemindeki askeri

¹⁶ Ahzap, 33/40

¹⁷ Enam, 6/ 109-110; Yunus, 10/20

¹⁸ DİA , “Siyer ve Meğazi”, s.319

¹⁹ Ahzap, 33/21

²⁰ Davut Kaya, *Peygamberimiz Örnek Alınmalı*, Kurandan Öğütler II, DİB Yayınları, Ankara,2010, s. 265-266.

faaliyetleri ve özellikle de gazveleri için kullanılan bir kavram iken, zamanla kelimenin anlamı genişlemiş ve Siyer kelimesiyle eş anlamlı hale gelerek, Hz. Peygamber (sav)'in biyografisi, yani hayatının tamamı için de kullanılır olmuştur.²¹

Meğazi, Hz. Muhammed'in savaşlarının anlatıldığı kitaplar için de kullanılmıştır. Siyer, daha genel, meğazi ise daha dar anlamı ifade eder. Ancak bu iki isim zaman zaman karıştırılmış ve birbirinin yerine kullanılır olmuştur. Bazı meğazi türü eserler, Siyer kaynakları gibi, Hz. Peygamber (sav)'in hayatından bütünüyle bahseder ve yazılan bu tür meğazi kitapları Siyer-i Nebi türü eserlere benzerler. Ancak çoğunlukla meğazi türü eserler, Hz. Peygamber (sav)'in savaşlarını asıl olarak ele almışlardır.²²

1.1.3. Gazve: Arapçada gazv mastarından "istemek, arzu etmek, kastetmek, niyetlenmek" gibi manaların yanında düşmanla savaşmak" anlamında da kullanılır. Bu kökten türemiş bir isim olan gazve ise çoğulu gazavat akın, saldırı, din uğruna yapılan savaş" anlamına gelir. Hadis ve Siyer âlimlerinin kabul ettiklerine göre asker sayısı az veya çok olsun, savaş için yahut başka bir maksatla hareket edilsin, çarpışma vuku bulsun veya bulmasın Hz. Peygamber (sav)'in bütün seferlerine gazve, bir sahabinin kumandası altında gönderdiği askeri birliklere de seriyye denilir. Bazı ilk dönem İslam tarihçileri Hz. Peygamber (sav)'in bizzat katılmadığı seferlere de gazve adını vermişlerdir. Hz. Peygamber (sav)'in gazvelerinin amacı küfür ve batılın zulmünü ortadan kaldırmak, İslamiyet'in yayılmasına engel teşkil eden unsurların tahakkümüne son vermek, yeryüzünde Hakk'ı yüceltmek, fitne ateşini söndürmek, insanları maddi ve manevi baskılardan kurtarmak ve İslami gerçekleri onlara duyurmaktır.²³

1.2. Okulda Siyer Öğretimi

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm ilk, orta ve liselerde zorunlu ders olarak okutulan Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi içerisinde Hz. Muhammed (s.a.v.)'in hayatının bazı bölümleri yer almaktadır. Ayrıca imam hatip ortaokullarında ve liselerinde Siyer dersi zorunlu olarak okutulmaktadır. Bunun yanında ortaokul ve liselerde seçmeli ders olarak peygamberimizin hayatı dersi verilmektedir.

²¹ Özdemir, a.g.e, s.130.

²² Yıldırım, a.g.e, s.7.

²³ DİA, "Gazve", Cilt: 13, İstanbul, 1996, s.488.

Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin Siyer dersine karşı görüşlerinin değerlendirilmesi ile ilgili yaptığımız bu çalışmanın hedefine ulaşabilmesi için 2018-2019 eğitim öğretim yılında uygulamaya giren Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı ve Peygamberimizin Hayatı Dersi öğretim programına göre değil, 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya giren öğretim programlarına göre değerlendirilecektir. Hali hazırdaki öğrenciler şimdiki müfredata göre değil eski müfredata göre Siyer öğretimi gördüklerinden bu şekilde değerlendirme yapılması uygun görülmüştür.

1.2.1. İlköğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçerisinde Yer Alan Hz. Peygamber (sav) Konuları ve Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) Müfredat Konularının İncelenmesi

İlköğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4,5,6,7 ve 8. sınıflar) içerisinde Hz. Muhammed öğrenme alanı, “Hz. Muhammed’i Tanıyalım, Hz. Muhammed ve Aile Hayatı, Son Peygamber Hz. Muhammed, Bir İnsan ve Peygamber Olarak Hz. Muhammed, Hz. Muhammed’in Hayatından Örnek Davranışlar” ünitelerinden oluşmaktadır.

İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programında, “*Hz. Muhammed öğrenme alanıyla İslam peygamberi Hz. Muhammed ve aile hayatı, Hz. Muhammed’in son Peygamber olması, onun insani ve peygamberlik yönü ve örnek davranışları üzerinden onu doğru anlama, söz ve davranışlarından ilkeler çıkarma bilinci kazanabilmek amaçlanmaktadır. Öğrenciler bu öğrenme alanıyla, genel olarak Hz. Muhammed’in doğduğu çevre, aile büyükleri, doğumu ve çocukluğu, gençlik hayatı, erdemli davranışları, aile büyüklerine karşı davranışları, haksızlıklara karşı çıkışı ve arkadaşlarıyla iyi geçinmesi hakkında bilgi edinir. Onun Hz. Hatice ile evliliği ve ondan olan çocuklarını tanır ve aile içindeki davranışlarına örnekler verir. Ayrıca aile bireylerini sevmeyi, onlar arasında ayırım yapmamayı, onlarla görüş alışverişinde bulunmayı, akrabaları ziyaret etmeyi, misafirperverliği, komşulara iyilik etmeyi, öksüzleri ve kimsesizleri gözetmeyi, israftan kaçınmayı öğrenir; Hz. Muhammed’in ilk vahiy alışı, çağrısının Mekke ve Medine dönemlerini, onun eğitim öğretim, ibadet ve toplumsal dayanışma konularında oluşturduğu kurumları tanır. Hz. Muhammed’in insan olduğunu ancak vahiy alması yönüyle diğer insanlardan ayrıldığını, Kuran’ı açıklama görevini üstlendiğini insanlara davranışlarıyla model olduğunu ve insani değerleri*

yerleştirmek için gönderildiğini kavrar. Kendi davranışlarını bu ilkeler doğrultusunda şekillendirir ve öz eleştiri bilinci kazanır.”²⁴ denilmektedir.

İlköğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi haftada 2 saat zorunlu olarak okutulmaktadır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4,5,6,7 ve 8.sınıflar), öğretim programının amaçları da dikkate alındığında öğrencilerin yaş ve sınıf düzeylerine göre konuların dağıtıldığı görülmektedir. Konular ayrıntıya girilmeden öğrencilerin anlayabileceği sadelikte ve tarzda verilmiştir. Konular, her sınıf düzeyinde öğrencilerin gelişim seviyelerine hitap edecek şekilde planlanmıştır. Hepsi birleştiğinde Hz. Peygamber (sav)’in hayatı bir bütün haline gelmektedir. Verilen tablodaki konular dikkate alındığında bu daha iyi anlaşılacaktır.

Tablo 1. İlköğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçerisinde Yer Alan Hz. Peygamber (sav)’le ilgili Müfredat Konuları²⁵

4. Sınıf 3. Ünite
4. Sınıf Hz. Muhammed’i Tanıyalım
1. Hz. Muhammed’in Doğduğu Çevreyi Tanıyalım
2. Hz. Muhammed’in Aile Büyüklerini Tanıyalım
3. Hz. Muhammed’in Doğumu, Çocukluk ve Gençlik Yılları
4. Hz. Muhammed’in Çocukluk ve Gençlik Yıllarındaki Erdemli Davranışları
5. Kevser Suresi ve Anlamı
5. Sınıf 3. Ünite
5. Sınıf Hz. Muhammed ve Aile Hayatı
1. Hz. Muhammed’in Evliliği ve Çocukları
2. Hz. Muhammed’in Ailesi İçindeki Örnek Davranışları
3. Hz. Muhammed’in Ailesinin Örnek Davranışları
3.1. Hz. Muhammed’in Ailesinde Sevinçler ve Sıkıntılar Paylaşıldı
3.2. Hz. Muhammed’in Ailesinde Misafire Cömert Davranıyordu
3.3. Hz. Muhammed’in Ailesinde İsraftan Kaçınılırdı
3.4. Hz. Muhammed’in Ailesinde Akrabalık ve Komşuluk İlişkilerine Önem Verilirdi
3.5. Hz. Muhammed’in Ailesinde Öksüzler ve Yoksullar Gözetilirdi
4. Salâvat Duaları ve Anlamı, Okuma Metni: Hz. Peygamber (sav)’in Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin Sevgisi
6. Sınıf 3. Ünite
6. Sınıf Son Peygamber Hz. Muhammed
1.Hz. Muhammed’in Çağrısı: Mekke Dönemi
1.1. İlk Vahiy: Yaratan Rabbi’nin Adıyla Oku!

²⁴İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı Ve Kılavuzu, Ankara, 2010

²⁵İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı Ve Kılavuzu, Ankara, 2010

<p>1.2. Yakın Çevreye Çağrı</p> <p>1.3. Çağrının Yaygınlaşması</p> <p>1.4. Hieret Olayı</p> <p>2. Hz. Muhammed'in Çağrısı: Medine Dönemi</p> <p>2.1. Peygamber Mescidi ve Sosyal İşlevi</p> <p>2.2. Eğitim ve Öğretim Etkinlikleri</p> <p>2.3. Toplumsal Barışın Kurulması</p> <p>3. Hudeybiye Antlaşması ve Mekke'nin Fethi</p> <p>4. Veda Hutbesi</p> <p>5. Hz. Muhammed'in Vefatı</p> <p>6. Nasr Suresi ve Anlamı</p> <p>Okuma Metni: Hz. Peygamber (sav)'in Sadık Dostu: Hz. Ebu Bekir</p>
7. Sınıf 3. Ünite
<p>7. Sınıf Bir İnsan Ve Peygamber Olarak Hz. Muhammed</p> <p>1. Hz. Muhammed'in İnsani Yönü</p> <p>2. Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü</p> <p>2.1. Hz. Muhammed Son Peygamberdir</p> <p>2.2. Hz. Muhammed Kuran'ı Açıklayıcıdır</p> <p>2.3. Hz. Muhammed İnsanlık İçin Bir Uyarıcıdır</p> <p>2.4. Hz. Muhammed İnsanlığa Bir Rahmettir</p> <p>2.5. Hz. Muhammed Güzel Ahlakın Tamamlayıcısıdır</p>
8. Sınıf 3. Ünite
<p>8. Sınıf Hz. Muhammed'in Hayatından Örnek Davranışlar</p> <p>1. Hz. Muhammed İnsanlara Değer Verirdi</p> <p>2. Hz. Muhammed Güvenilir Bir İnsandı</p> <p>3. Hz. Muhammed Bilgiye Önem Verirdi</p> <p>4. Hz. Muhammed Danışarak İş Yaptı</p> <p>5. Hz. Muhammed Merhametli, Hoşgörülü ve Affediciydi</p> <p>6. Hz. Muhammed Çalışmayı Sever ve Zamanı İyi Değerlendirirdi</p> <p>7. Hz. Muhammed Sabırlı ve Cesaretliydi</p> <p>8. Hz. Muhammed Hakkı Gözetirdi</p> <p>9. Hz. Muhammed Doğayı ve Hayvanları Severdi</p>

İlköğretim (Ortaokul-İmam Hatip Ortaokulu) 5,6,7 ve 8. sınıflarda okutulan Hz. Muhammed'in Hayatı Dersi öğretim programı Talim Terbiye Kurulu'nun 27.08.2012 Tarihli ve 137 sayılı kararı ile değiştirilmiş, 2012-2013 Eğitim- Öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

İlköğretimde (Ortaokul-İmam Hatip Ortaokulu), Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) öğretim programı şu şekildedir. İmam Hatip ortaokullarında Siyer zorunlu

diğer ortaokullarda haftada 2 saat seçmeli olarak okutulmaktadır. Konuların dağılımı bütün sınıflar düzeyinde öğrencilere Hz. Peygamber (sav)'in hayat hikâyesi (Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre, Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği, Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi, Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı) ortak olarak verilmektedir. Diğer konular ise öğrencilerin yaş ve sınıf düzeylerine göre değişiklik göstermektedir. Konular öğrencilerin anlayabileceği sadelikte verilmeye çalışılmıştır. Özellikle öğrencilerin yaş seviyesine hitap eden hikâyelerle zenginleştirilmiş ve örnek olaylar çocuklara yönelik hazırlanmıştır. Tablo-2 de bu daha iyi anlaşılacaktır.

Tablo 2. İlköğretimde (Ortaokul-İmam Hatip Ortaokulu) Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) Müfredat Konuları

5. Sınıf Üniteler
Ünite 1. Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım 1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre 2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği 3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi 4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
Ünite 2. Temizlik 1. Ağız ve Diş Temizliği 2. Beden Temizliği 3. Kılık Kıyafet Temizliği 4. Çevre Temizliği
Ünite 3. Hz. Muhammed'in Ahlakı 1. Hz. Muhammed'in Ahlak Anlayışı 1.1. Peygamber Olmadan Önce 1.2. Peygamberlikten Sonra 2. Hz. Muhammed'in Kişisel Özellikleri
Ünite 4. Hz. Muhammed ve Çocuk 1. Çocukları Sevmek 2. Çocuklara Değer Vermek 3. Çocuklar Arasında Ayrım Yapmamak 4. Kimsesiz Çocukları Koruyup Gözetmek
Ünite 5. Çocuğun Görevleri 1. Çocuğun Görev ve Sorumlulukları 2. Anne Babaya Sevgi ve Saygı 3. Anne Babaya İyilik Yapmak
Ünite 6. Herkesin Dostu ve Kardeşi Hz. Muhammed 1. İnsanların Kardeşliği

<p>2. Bir Dost Olarak Hz. Muhammed</p> <p>3. Vefalı ve Fedakâr Olmak</p> <p>4. Engelsiz Yaşama Destek</p>
<p>6. Sınıf Üniteler</p>
<p>Ünite 1. Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım</p> <p>1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre</p> <p>2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği</p> <p>3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi</p> <p>4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı</p>
<p>Ünite 2. Beslenme</p> <p>1. Yemek Öncesi ve Sonrası Temizlik</p> <p>2. Nimete Şükür (Besmele ve Hamd)</p> <p>3. Ölçülü Beslenme, İsraf Etmemek ve Sağlık</p> <p>4. Yemek Yeme Esnasında Dikkat Edilmesi Gerekenler</p>
<p>Ünite 3. Hz. Muhammed'in inancı</p> <p>1. Allah Sevgisi</p> <p>2. İnanca Bağlılığı</p> <p>3. Allah'a Güvenmesi ve Sabrı</p> <p>4. Allah'ı Çokça Anması</p>
<p>Ünite 4. Hz. Muhammed Ve Çevre</p> <p>1. Evrendeki Denge ve Güzellik</p> <p>2. Fiziki Çevreyi Korumak</p> <p>3. Doğayı Sevmek ve Korumak</p> <p>4. Ekolojik Dengeyi Korumak</p>
<p>Ünite 5. Ailede Sevgi ve Saygı</p> <p>1. Anne Babanın Çocuklara Davranışı</p> <p>2. Çocukların Anne Babaya Karşı Sorumlulukları</p> <p>3. Kardeşler Arasındaki İlişkiler</p> <p>4. Küçükleri Sevmek, Büyükleri Saymak</p>
<p>Ünite 6. İletişim Dili</p> <p>1. Samimi Konuşmak</p> <p>2. Nezaket</p> <p>3. Sempatik ve Esprili Konuşmak</p> <p>4. İnsanların Seviyesine Göre Konuşmak</p> <p>5. Empati Kurmak</p>
<p>7. Sınıf Üniteler</p>
<p>Ünite 1. Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım</p> <p>1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre</p> <p>2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği</p> <p>3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi</p>

4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
Ünite 2. Giyim Kuşam 1. Giyim Kuşamda Temizliğin Önemi 2. Giyim ve Kuşamda İraftan Kaçınmak 3. Giyim ve Kuşamda Sadelik 4. Tertipli ve Uyumlu Giyinmek
Ünite 3. Hz. Muhammed'in İbadetleri 1. Hz. Muhammed'in İbadet Anlayışı 2. Farz İbadetler 3. Farz Dışında Yaptığı İbadetler 4. İbadetlere Devamlılığı
Ünite 4. Komşuluk 1. Komşularla İletişim 2. Komşularla Sevinci ve Üzüntüyü Paylaşmak 3. Komşu Haklarını Gözetmek 4. Hediyeleşmek
Ünite 5. Akrabalarla İletişim 1. Akrabaları Ziyaret 2. Sevinç ve Üzüntüleri Paylaşmak 3. Akrabayı Koruyup Gözetmek 4. Akrabalar Arası Yardımlaşma
Ünite 6. Sosyal İletişim 1. Başkasının Özel Hayatına Saygı 2. Dengeli Davranmak 3. Başkalarının Haklarını Korumak 4. İyiliğe Karşılık Beklememek 5. Mütevazı Olmak
8. Sınıf Üniteler
Ünite 1. Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım 1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre 2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği 3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi 4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
Ünite 2. Eğlence Ve Spor 1. Oyun ve Yarışmalar 2. Şakalaşma 3. Müzik 4. Düğün ve Bayramlarda Eğlenmek
Ünite 3. Hz. Muhammed'in Duaları 1. Duaya Verdiği Önem

2. Allah Duaları Kabul Eder 3. Dua Nasıl Yapılır? 4. Günlük Duaları 5. Özel Zamanlardaki Duaları
Ünite 4. İnsan Hakları ve Adalet 1. İnsanlara Gereken Değeri Vermek 2. İnsanlar Arasında Ayrım Yapmamak 3. Adaletin Önemi 4. Yargılamada Adil Davranmak 5. Haksızlıklardan Kaçınmak
Ünite 5. Anne Babanın Görevleri 1. İyi Bir Evlat Yetiştirmek 2. İyiliğe Yönlendirip Kötülüklerden Sakındırmak 3. Çocukları Sevgi ile Büyütmek 4. Çocuklara Örnek Olmak
Ünite 6. İnsani İlişkileri Güçlendirme 1. İşbirliği ve Dayanışma 2. Güvenilir Olmak 3. Doğru ve Dürüst Olmak 4. Sevgi ve Saygıyı Esas Almak

1.2.2. Ortaöğretimde Siyer Müfredat Konularının İncelenmesi

Ortaöğretimde, Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) içerisinde Hz. Muhammed öğrenme alanı, “Hz. Muhammed’in Hayatı, Kuran’a göre Hz. Muhammed, Hz. Muhammed’in Örnekliliği ve Hz. Muhammed’i Anlama” ünitelerini içermektedir.

Ortaöğretimde, Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (9,10,11 ve 12.sınıflar) öğretim programında;“*Hz. Muhammed öğrenme alanıyla öğrenciler genel olarak; Hz. Muhammed'in doğduğu ve yetiştiği ortamı tanır; peygamberlikten önceki hayatını ve ilk vahiy almasını öğrenir; Medine'ye hicretini, sebep ve sonuçlarını tartışır. Hz. Muhammed'in barışı tesise ve İslam'ı yaymaya yönelik çabalarını, son konuşmasını, vefatının Müslümanlar üzerindeki etkilerini değerlendirir. Hz. Muhammed'in insan olduğunu ancak, vahiy almakla diğer insanlardan ayrıldığını, Kuran'ı açıklama görevini üstlendiğini, insanlara davranışlarıyla örneklik yaptığını ve insanî değerleri yerleştirmek için gönderildiğini kavrar. Ayrıca Hadis ve Sünnet kavramlarını tanımlayarak Peygamberi doğru anlama ve doğru*

modelleme bilinci kazanır. Dinin anlaşılmasında akıl ve vahiy ile birlikte hadis ve sünneti kullanabilme etkinliğinde bulunur²⁶ denilmektedir

Ortaöğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi haftada 1 saat zorunlu olarak okutulmaktadır. Ancak 2017/2018 eğitim öğretim yılından itibaren ortaöğretim düzeyindeki tüm liselerde kademeli olarak Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi 2 saate çıkarılmıştır.

Öğretim programının amaçları doğrultusunda öğrencilerin yaş ve sınıf düzeylerine göre konuların dağıtıldığı görülmektedir. Hepsi birleştiğinde Hz. Peygamber (sav)'in hayatı bir bütün hâline gelmektedir. İlköğretim ve ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi konu başlıkları genel itibariyle aynı olmakla birlikte ilköğretimde konular daha sade ve ayrıntıya girilmeden verilmiş iken ortaöğretimde biraz daha ayrıntıya girilerek konular verilmeye çalışılmıştır.

Tablo 3. Ortaöğretimde, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi İçerisinde Yer Alan Hz. Peygamber (sav)'le ilgili Müfredat Konuları²⁷

9. Sınıf Konular
Hız. Muhammed'in Hayatı
1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Ortam
2. Hz. Muhammed'in Doğumu Çocukluğu ve Gençliği
3. Hz. Muhammed'e Vahyin Gelişi
4. Hz. Muhammed'in Hicreti
5. Hz. Muhammed'in Toplumsal Barışa Yönelik Etkinlikleri
6. Hz. Muhammed'in İslam'ı Yayma Çabaları
7. Veda Hutbesi'nde Evrensel Mesajlar
8. Hz. Muhammed'in Vefatı Okuma Metni: Eş Olarak Hz. Hatice
10. Sınıf Konular
Kuran'a Göre Hz. Muhammed
1. Hz. Muhammed Bir İnsandır.
2. Hz. Muhammed Bir Peygamberdir.
3. Hz. Muhammed Kuran-ı Kerim'i Açıklayıcıdır.
4. Hz. Muhammed Uyarıcıdır.
5. Hz. Muhammed İnsanlığa Bir Rahmettir.
11. Sınıf Konular
Hız. Muhammed'in Örnekliği
1. Kuran'da Örnek İnsan ve Özellikleri

²⁶Orta Öğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu, MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Ankara, 2010

²⁷Orta Öğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu, MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Ankara, 2010

<p>2. Hz. Muhammed Bizim İçin Bir Örnektir.</p> <p>2.1. Hz. Muhammed'in Güvenilirliği</p> <p>2.2. Hz. Muhammed'in Merhametli Oluşu</p> <p>2.3. Hz. Muhammed'in Adaletli Oluşu</p> <p>2.4. Hz. Muhammed'in Kolaylaştırıcılığı</p> <p>2.5. Hz. Muhammed'in Hoşgörüsü</p> <p>2.6. Hz. Muhammed'in Sabrı ve Kararlılığı</p> <p>3. Kültürümüzde Hz. Muhammed Sevgisi</p> <p>4. Kültürümüzde Ehl-i Beyt Sevgisi Okuma Metni: Şiirlerimizde Hz. Muhammed Sevgisine Örnekler</p>
<p>12. Sınıf Konular</p>
<p>Hz. Muhammed'i Anlama</p> <p>1. Hadis ve Sünnet</p> <p>2. Hz. Muhammed'in Davranışlarının Yerel ve Evrensel Boyutu</p> <p>3. Dinin Anlaşılmasında Sünnetin Önemi</p> <p>4. Başlıca Hadis Kaynakları</p>

İmam hatip liselerinde okutulan İslam Tarihi müfredatında ayrıca Siyerle ilgili bir ünite yer almaktadır. Bu ünite; İslam tarihinin kaynakları, Hz. Peygamber (sav)'den önce Arabistan ve dünyanın durumu, Hz. Muhammed'in peygamber oluşu, hicret olayı, Mekke ve Medine Dönemi, İslamiyet'in yayılışı, Hz. Peygamber (sav)'in Siyasî, içtimai, hukuki, ailevi, askeri tutum ve davranışları, uluslararası diplomatik ilişkileri, Veda Hutbesi ve Hz. Peygamber (sav)'in vefatı konuları yer almaktadır. Konular ayrıntıya girilmeden sade bir şekilde verilmiştir.

Tablo 4. İmam Hatip Liselerinde Okutulan İslam Tarihi Müfredatında Siyerle ilgili Yer Alan Konular

<p>Konular</p>
<p>İslam Tarihine Giriş ve Asr-ı Saadet Dönemi</p> <p>1. İslam Tarihinin Konusu, Amacı ve Metodu</p> <p>2. İslam Tarihinin Kaynakları</p> <p>3. İslam Öncesi Arabistan ve Dünya</p> <p>4. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Peygamber Oluşu ve İslam'ın Mekke Dönemi</p> <p>5. Hicret ve İslam'ın Medine Dönemi</p> <p>5.1. Medine İslam Devleti'nin Kurulması</p> <p>5.2. Medine İslam Devleti'nin Siyasî, Askeri ve Dinî İlişkileri</p> <p>5.3. Medine İslam Devleti'nin Diplomatik İlişkileri ve İslam'ın Yayılma Süreci</p> <p>6. Veda Haccı ve Veda Hutbesi</p> <p>7. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Vefatı</p>

İmam hatip liselerinde Siyer adında başlı başına bir ders zorunlu olarak okutulmaktadır. Hz. Peygamber (sav)'in hayatı ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Hz. Peygamber (sav)'in yaşamının tüm aşamaları, yaşadığı yerler ve çevresi, peygamberlik öncesi ve peygamberlik dönemi hayatı, Mekke ve Medine Dönemi, sosyal hayat, yaşadığı sıkıntılar, yaşadığı mucizeler, vefatı vs. yer almaktadır.

Tablo 5. İmam Hatip Liselerinde Okutulan Siyer Dersi Müfredatında Yer Alan Konular

Konular
<p>1. İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası</p> <p>1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi</p> <p>2. Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları</p> <p>3. İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası'na Genel Bakış</p> <p>3.1. Dinî Hayat</p> <p>3.2. Siyasi Hayat</p> <p>3.3. Sosyal Hayat</p> <p>3.4. Kültürel Hayat</p> <p>4. İslamiyet Öncesi Hicaz</p> <p>4.1. Mekke</p> <p>4.2. Taif</p> <p>4.2. Yesrib</p>
<p>2. Hz. Peygamber (sav)'in Risâlet Öncesi Hayatı</p> <p>1. Peygamberimizin Soyu ve Ailesi</p> <p>2. Peygamberimizin Doğumu ve Çocukluğu</p> <p>3. Peygamberimizin Gençlik Dönemi</p> <p>4. Peygamberimizin Nübüvvet Öncesi Ahlaki Olgunluğu</p> <p>5. Peygamberimizin Hira'da Tefekkür Günleri</p>
<p>3. Risâletin Mekke Dönemi</p> <p>1. Risalet Öncesi Dünyanın Dinî Durumu</p> <p>2. Risalet ve Peygamberimiz</p> <p>2.1. İlk Vahiy</p> <p>2.2. Gizli ve Açık Davet</p> <p>2.3. İlk Müslümanlar</p> <p>3. Mekke'de İslam Davetine Tepkiler</p> <p>3.1. Mekke'de İslam'ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri</p> <p>3.2. Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri</p> <p>3.3. Mekke Dönemi ve İşkence</p> <p>4. Habeşistan'a Hicret</p> <p>5. Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in Müslüman Oluşları</p> <p>6. Boykot Yılları</p> <p>7. Taif Yolculuğu</p>

- 8. İsrâ ve Mirâç
- 9. Yeni Yurt Arayışı
- 9.1. Yesriblilerle İlk Temas
- 9.2. Akabe Biatleri
- 10. Yesrib'e Hicret
- 10.1. Müslümanların Hicreti
- 10.2. Peygamberimizin Hicreti
- 10.3. Kuba'ya Varış

4. Risâletin Medine Dönemi

- 1. Medine'de İslam Toplumunun Oluşumu
- 1.1. Mescid-i Nebi'nin İnşası
- 1.2. Ashâb-ı Suffe
- 1.3. Muhacir-Ensar Kardeşliği
- 1.4. Medine Sözleşmesi
- 1.5. Namaza Davet: Ezan
- 1.6. Medine Pazarının Kurulması
- 1.7. Kiblenin Değişmesi
- 2. Seriyeye ve Gazveler
- 2.1. Savaşa İzin Verilmesi
- 2.2. İlk Seriyeler
- 2.3. Bedir Gazvesi
- 2.4. Uhud Gazvesi
- 2.5. Recî ve Bi'r-i Maune
- 2.6. Hendek Gazvesi
- 2.7. Hudeybiye Antlaşması
- 2.8. Mekke'nin Fethi
- 2.9. Huneyn Gazvesi
- 3. Nifak ve Münafıklar
- 4. Diğer Din Mensuplarıyla Münasebetler
- 4.1. Yahudiler
- 4.2. Hıristiyanlar
- 5. İslam'a Davet Mektupları
- 6. Heyetlerle Görüşmeler
- 7. Veda Haccı ve Veda Hutbesi
- 8. Peygamberimizin Vefatı

Ortaöğretim Hz. Muhammed'in Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar)
Öğretim Programı Talim Terbiye Kurulu'nun 31.08.2012 Tarih ve 144 sayılı kararı

ile değiştirilmiş, 2012-2013 Eğitim- Öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Ortaöğretim tüm kademelerinde Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) dersi haftada 2 saat seçmeli olarak okutulmaktadır. Konuların dağılımı, bütün sınıflar düzeyinde öğrencilere Hz. Peygamber (sav)'in hayat hikâyesi (Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre, Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği, Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi, Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı) ortak olarak verilmektedir. Diğer konular ise öğrencilerin sınıf düzeylerine göre değişiklik göstermektedir. Konular öğrencilerin anlayabileceği sadelikte verilmeye çalışılmıştır. Özellikle öğrencilerin sınıf seviyesine hitap eden hikâyelerle zenginleştirilmiş ve örnek olaylar öğrencilere yönelik hazırlanmıştır.

Tablo 6. de bu daha iyi anlaşılacaktır.

Tablo 6. Ortaöğretimde Siyer (Hz. Muhammed'in Hayatı) Dersi Müfredat Konuları

9. Sınıf Konular
Ünite 1 Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım
1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre 2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği 3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi 4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
Ünite 2 Estetik
1. Tertipli ve Düzenli Yaşamak 2. Söz ve Davranışların Güzelliği 3. İşleri Güzel Yapmak 4. Güzellik ve Güzelleşme
Ünite 3 Hayâ Ve İffet
1. Hayânın Önemi ve Değeri 2. İffetli Olmanın Önemi ve Değeri 3. Allah'ın Huzurunda Olma Bilinci
Ünite 4 Eşitlik
1. İnsanların Eşitliği 2. Kullukta Eşitlik 3. Hukuk Karşısında Eşitlik 4. Eşitlik Anlayışını Korumanın Önemi
Ünite 5 Ailesizlere Aile
1. Öksüz ve Yetimlere Sahip Çıkma 2. Kimsesizlere Yardım 3. Mağdurlara Yardım

4. Ailesizlerin Aile Kurmasına Yardım
Ünite 6 İstişare
1. İstişarenin Önemi
2. İstişarenin Yararları
3. Bireysel Konularda İstişare
4. Toplumsal Konularda İstişare
10. Sınıf Konular
Ünite 1 Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım
1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre
2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği
3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi
4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
Ünite 2 Sağlık
1. Sağlığın Önemi
2. Sağlığı Korumak
3. Tedavi Olmak
4. Hastalıklara Sabretme
Ünite 3 Denge
1. İnançta Denge
2. İbadetlerde Denge
3. Duygularda Denge
4. Davranışlarda Denge
5. Harcamalarda Denge
Ünite 4 Özgürlük
1. İnanç ve İbadet Özgürlüğü
2. Düşünce ve İfade Özgürlüğü
3. Ekonomik Özgürlük
4. Özgürlüğün Sınırları
Ünite 5 Kadın ve Erkeğe Bakış
1. Kadının Konumu ve Değeri
2. Erkeğin Konumu ve Değeri
3. Kadın ve Erkek Eşitliği
4. Kadın ve Erkek İlişkileri
Ünite 6 Yönetim Anlayışı
1. Yöneticinin Özellikleri
2. Yöneticinin Görev ve Sorumlulukları
3. Yönetilenlerin Görev ve Sorumlulukları
4. Yöneticilerle İlişkiler
11. Sınıf Konular
Ünite 1 Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım

<ul style="list-style-type: none"> 1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre 2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği 3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi 4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
<p>Ünite 2 Ekonomik Hayat</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Helal Kazanç ve Alın teri 2. İşini İyi Yapmak 3. Alışverişte Dürüstlük 4. Emegün Karşılığını Vermek 5. Ölçü ve Tartıyı Doğru Yapmak
<p>Ünite 3 Dünya ve Ahiret Algısı</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Dünya Algısı 2. Dünyadan Yararlanmak ve Dünya İçin Çalışmak 3. Ahiret Algısı 4. Ahiret İçin Çalışmak 5. Dünya ve Ahiret Dengesi
<p>Ünite 4 Toplumsal Barış</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Toplumsal Barışın Önemi 2. Barış İnsanı Olmak 3. Toplumsal Barışı Sağlayan ve Bozan Unsurlar 4. Toplumsal Barışın Aşamaları
<p>Ünite 5 Ailede Eşlerin Görevleri</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Eşleri Birbirine Bağlayan Değerler 2. Eşlerin Sorumlulukları 3. Eşlerin Görevleri 4. Anlaşmazlıkların Çözümü
<p>Ünite 6 Birlikte Yaşama Kültürü</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Farklı Din Mensuplarını Kabullemek 2. Farklı Din Mensuplarıyla İletişim 3. Farklı Kültürlere Bakış 4. Kültürler Arası Etkileşim
<p>12. Sınıf Konular</p>
<p>Ünite 1 Hz. Muhammed'in Hayat Hikâyesini Hatırlayalım</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Hz. Muhammed'in Doğduğu Çevre 2. Hz. Muhammed'in Doğumu, Çocukluğu ve Gençliği 3. Hz. Muhammed'in Peygamber Oluşu ve Mekke Dönemi 4. Hz. Muhammed'in Medine Dönemi ve Vefatı
<p>Ünite 2 Bilgi ve Değişim</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Bilginin Önemi 2. Eğitimin Önemi

3. Bireysel Değişim 4. Sosyal Değişim 5. Erdemli İnsan Yetiştirmek
Ünite 3 Sevgi ve Merhamet 1. Sevgi Anlayışı 2. Merhamet Duygusu 3. Varlıklara Merhamet 4. Merhametin Yaygınlaştırılması
Ünite 4 Toplumsal Paylaşım 1. Duygusal Paylaşım 2. Ekonomik Paylaşım 3. Zaman Paylaşımı 4. Güçsüzlere Yardım
Ünite 5 Evlilik 1. Evliliğe Teşvik 2. Eş Seçimi 3. Nişan ve Nikâh 4. Evlilik Hukuku
Ünite 6 Uluslararası İlişkiler 1. Dış Politikanın Önemi 2. Uluslararası Anlaşmalar 3. İslam'a Davet Mektupları 4. Savaş ve Barış

1.2.3. İlahiyat Fakültelerinde Siyer Müfredat Konularının İncelenmesi

Bu bölümde bazı ilahiyat fakültelerinin Siyer dersinin kaç dönemde hangi isimle kaç krediyle verildiğinden bahsedilecektir. Ayrıca müfredat konuları tablo olarak sunulacaktır. Bu bölümdeki bilgiler tamamen üniversitelerin kendi web sitelerindeki bilgilere dayandırılacaktır.

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer dersi tek dönemde 4 kredilik ders olarak verilmektedir. Konu içeriği şu şekildedir;

Tablo 7. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları

1. İslam Tarihine Genel Giriş. 2. İslam Tarihçiliği ve Kaynakları. 3. İslam öncesi Arap tarihi ve Cahiliye Çağı. 4. Hz. Muhammed'in Peygamber Olarak Gönderildiği Ortam, 5. Bedevî Araplar, Mekke ve Kâbe Tarihi. 6. Hz. Muhammed'in Peygamberliğinden Önceki Hayatı.
--

7. Vahiy ve Mekke Dönemi.
8. Hicret ve Medine’de İslâm Toplumunun Oluşumu.
9. Medine Döneminde Mekkeli Müşrikler İle İlişkiler.
10. Seriyeye ve Gazveler.
11. Yahudilerle İlişkiler.
12. Hıristiyanlarla İlişkiler.
13. Arap Kabileleri ve Bölgeleri ile ilişkiler,
14. Tanıtım Faaliyetleri ve İslâm’ın Yayılışı.
15. Hz. Peygamber (sav)’in Hayatındaki İbadetler Tarihi,
16. Veda Haccı ve Hutbesi.
17. Hz. Peygamber (sav)’in Şahsiyeti, Ailesi, Vefatı ve Mirası.

19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer dersi tek dönemde 2 kredilik ders olarak verilmektedir. Konu içeriği şu şekildedir;

Tablo 8. 19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları

1. İslâm Öncesi Arabistan’ın Genel Durumu
2. Peygamberliğine Kadar Hz. Muhammed
3. Mekke Dönemi I: Risaletin İlk Yılları
4. Mekke Dönemi II: İşkence Dönemi
5. Hicret ve Medine’de Siyasi Yapılanma
6. Müşriklerle İlişkiler: Seriyeler, Bedir ve Uhud Savaşları
7. Hendek Savaşı ve Hudeybiye Anlaşması
8. Yahudiler ve Hıristiyanlarla İlişkiler
9. Mekke’nin fethi ve Huneyn Savaşı
10. Hz. Muhammed’in Şahsiyeti
11. Hz. Peygamber (sav)’in Sosyal Hayatı
12. Kuran ve Sünnette Hz. Peygamber (sav)’in Modelliği
13. Veda Haccı, Hastalığı ve Vefatı

Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer dersi 2 dönemde toplamda 4 kredilik ders olarak Siyer-i Nebi adıyla verilmektedir. Konu içeriği şu şekildedir;

Tablo 9. Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları

1. Hz. Muhammed Öncesi Mekke’nin Sosyal Tarihi
2. Hz. Muhammed’in Mekke Mücadelesi
3. Medine’ye Hicret
4. Medine’de Hz. Peygamber (sav) Döneminin İdari, Mali, Sosyal ve Kültürel Yapısı
5. Hz. Muhammed’ in Savaşları ve Hayatı

Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer dersi 2 dönemde toplamda 4 kredilik ders olarak Siyer-i Nebi adıyla verilmektedir. Konu içeriği şu şekildedir;

Tablo 10. Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Siyer Dersi Müfredat Konuları

Siyer-i Nebi I

1. Tarih Metodolojisinin Temel Kavramları
2. İslam Tarihçiliğinin Doğuş ve Gelişimi
3. İslam'ın Doğduğu Tarihsel Ortam
4. Hz. Peygamber (sav) Mekke Dönemi Hayatı

Siyer-i Nebi II

1. Hicret
2. Medine Dönemi Hayatı, Müşrikler, Yahudi Ve Hıristiyanlar İle İlişkileri, Bu Dönemdeki Seriyeye ve Gazveler
3. Veda Haccı, Vefatı, Ailesi, Şahsiyet Özellikleri ve Tebliğ Metodu
4. Siyer Literatürü ve Farklı Kültürlerdeki Hz. Muhammed Algılamaları

İKİNCİ BÖLÜM

İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SİYER DERSİNE KARŞI GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırmanın amacı, ilahiyat fakültesi ve öncesi Siyer derslerini Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre değerlendirmektir. İlahiyat fakültesinde eğitim gören dört farklı sınıf düzeyindeki öğrencilerle sınırlandırılmış olan tez konumuzla ilgili anket çalışmamız olmuştur. Anketi uygularken daha sağlıklı sonuç elde etmek adına her sınıf seviyesinde kız ve erkek öğrenci olmasına dikkat edilmiştir. Değerlendirmelerimiz de bu anket sonuçlarına göre olmuştur. Anket soruları dört ana başlık altında gruplandırılarak değerlendirilmiştir. Bu gruplandırma aşağıdaki gibi olmuştur;

A- İlahiyat fakültesi öğrencileri için Siyer dersinin önemi nedir?

1-İlahiyat fakültesini seçme nedeniniz nedir?

- Sevdiğim bir bölüm olması
- Ailemin isteği
- Üniversite puanımın buna yetiyor olması
- Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması
- Diğer(Lütfen yazınız)

2-Siyer dersinin sizin için önemi nedir?

- Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak
- Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek
- İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek
- Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek
- Diğer(Lütfen yazınız)

3- Hz. Muhammed sizin için ne anlam ifade ediyor?

- Güzel bir örnek
- Dinin açıklayıcısı
- Bizim gibi bir insan
- Diğer(Lütfen yazınız)

B- Öğrenciler Hz. Muhammed'in hayatı hakkındaki bilgilere nasıl ulaşmaktadır?

1-İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed'le ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?

- Ailede
- Okulda
- Kitap okuyarak
- Başkalarından dinleyerek
- Diğer(Lütfen yazınız)

2-Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?

- Evet Hayır

3- İlahiyat fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed'in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?

- Evet Hayır

4-Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz? Belirtiniz

5-Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz? Belirtiniz.

C- İlahiyat fakültesi ve öncesinde öğrenciler Siyer bilgileri arası farklılıklar var mıdır, varsa nelerdir?

1- İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed'in hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?

- Diğer peygamberlerden üstün olması
- Güzel ahlakı
- Büyük mucizelerinin olması
- Bizim gibi bir insan olması
- Diğer(Lütfen yazınız)

2- Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığınız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?

- Hz. Muhammed'in mucizeleri
- Hz. Muhammed'in insani yönü

- Hz. Muhammed'in evlilikleri
- Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri
- Diğer(Lütfen yazınız)

D- İlahiyat fakültesi ve öncesi öğrenilen Siyer bilgilerinin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?

1- Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?

- Bütün bilgilerim alt üst oldu
- Dersten soğudum
- Eleştirel(analitik) bakmayı öğrendim
- Dersimi geçmeye baktım
- Diğer(Lütfen yazınız)

2-Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?

- Konuyu kaynaklarında araştırdım
- Herhangi bir araştırma yapmadım
- Bilgisine güvendiğim kişilere sordum
- Ders hocasının dedikleri kafama yattı
- Diğer(Lütfen yazınız)

3-Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?

- Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı
- Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım
- Diğer(Lütfen yazınız)

4- İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?

- Derse olan ilgimi artırıyor
- Bilgiler yerli yerine oturuyor
- Akılda şüpheler oluşturuyor
- Anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmuyor
- Diğer(Lütfen yazınız)

5-İlahiyat fakültesinde aldığınız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?

- Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı
- Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim
- Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu

Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim

Diğer(Lütfen yazınız)

6-Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?

Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim

Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum

Hz. Muhammed Anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim

Ders kitabında olan bilgileri aktarırım.

Diğer(Lütfen yazınız)

7-Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?

Evet Hayır

Cevabınız evet ise gerekçesini kısaca yazınız...

2.1.1. Konuyla İlgili Uygulanan Anket Formu Çalışmasının Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Anket, Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde eğitim gören dört farklı sınıf düzeyinde toplamda 160 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilerin mezun olduğu okul ve cinsiyete göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

Tablo 11. Ankete Katılan İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Mezun Olduğu Okul ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	İmam hatip lisesi mezunu		Diğer lise mezunu		Toplam
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
1. sınıf	22	7	8	3	40
2. sınıf	16	7	14	3	40
3. sınıf	20	9	6	5	40
4. sınıf	21	4	12	3	40
Toplam	79	27	40	14	160

Her dört sınıf bazında da bu öğrenciler belirlenirken 40 öğrenciye anket formu uygulanması hususuna dikkat edilmiştir. Anket formu içerisinde 17 soru bulunmaktadır. Anket formunda öğrenciler için ön bilgilendirme bölümüne yer verilmiştir. Ankette kişisel bilgiler bölümünde öğrencilerin hangi lise mezunu olduğu (imam hatip lisesi, diğer lise), cinsiyeti (erkek, kadın), hangi sınıf seviyesinde (1. sınıf 2. sınıf 3. sınıf 4. sınıf) olduğu sorulmuştur. Bunun yapılmasındaki gaye öğrencilerin buldukları sınıf düzeyine göre Siyerle ilgili görüşlerinde bir değişme olup olmadığı, lise mezuniyet durumuna göre ise Siyer bilgisi ne durumda olduğu ve cinsiyete göre farklılık olup olmadığı tespit edilerek değerlendirilmek istenmiştir.

Aşağıda öğrencilere uygulanan anket formlarının sonuçları ve değerlendirmeleri her dört sınıf seviyesinde öğrencilere yöneltilen 17 soru ve bu sorulara ait seçenekler üzerinden ve ayrı ayrı tablolar eşliğinde gösterilecektir. Değerlendirme, ilk etapta sınıflar bazında yapılacak daha sonra ise her dört sınıf bazında anket sorularına verilen cevapların istatistiksel veri tabloları karşılaştırılarak yapılacaktır.

2.1.2.1. İlahiyat fakültesi öğrencileri için Siyer dersinin önemi nedir?

Bu başlık altında üç soru, dört farklı sınıf düzeyinde değerlendirilmiştir.

1. soru; “İlahiyat fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusunun öğrencilere yöneltilmesinin gayesi öğrencilerin ilahiyat fakültesini kendi istekleriyle mi yoksa farklı saiklerle mi, seçtiğinin anlaşılması istenmiştir. Nitekim verilen cevaplar da öğrencilerin ilahiyat fakültesini niçin tercih ettiklerini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 12. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek (3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1/(a-e)= İlahiyat Fakültesini Seçme Nedeniniz Nedir?	1-[a]= Sevdiğim bir bölüm olması	12	54.5	4	57.1	2	25	3	100	2	52.5
	1-[b]= Ailemin isteği	6	27.2	1	14.2	2	25	-	-	9	22.5
	1-[c]= Üniversite puanımın buna yetiyor olması	2	9	1	14.2	3	37.5	-	-	6	15
	1-[d]= Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması	3	13.6	1	14.2	2	25	-	-	6	15
	1-[e]= Diğer	1	4.5	-	-	-	-	-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 12.'de anket formunun ilk sorusunu oluşturan ilahiyat fakültesini seçme nedenleriyle ilgili soruya ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %52,5 kısmı “Sevdiğim bir bölüm olması” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 3 erkek tercih etmiştir. %22,5'lik kısmı “Ailemin isteği” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği,

Yukarıda tablo 13.'te anket formunun ilk sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %77,5 kısmı “Sevdiğim bir bölüm olması” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 12 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %20'lik kısmı “Ailemin isteği” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %17,5 kısmı “Üniversite puanımın buna yetiyor olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız 2 erkek tercih etmiştir. %7,5'lik diğer bir kısım ise “Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması” seçeneğini tercih ettiği gözlenmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %7,5'lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 2 kız öğrenci “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %70'e yakını, erkek öğrencilerin ise tamamının sevdiği bölüm olduğunu belirtmiş ancak erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak ailenin isteği ve puanın bu bölüme yetmesini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %86'sı erkek öğrencilerin ise %33,3'ü sevdiği bölüm olduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunu öğrencilerin %66,6'sı sınav puanının buna yetmesinden dolayı tercih ettiğini belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızlar ile diğer lise mezunu kızlar arasında büyük farklılık görülmektedir. Erkek öğrenciler arasında değerlendirme yapacak olursak aslında imam hatip öğrencilerinin birden fazla tercihleri dolayısıyla aralarında çok bariz fark olduğu söylenemez. İmam hatip lisesi mezunu erkekler kızlara göre daha severek tercih ettikleri diğer lise mezunu kızların ise erkeklere göre daha istekli tercih ettikleri söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 14. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek (5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1/(a-e)= İlahiyat Fakültesini Seçme Nedeniniz Nedir?	1-[a]= Sevdiğim bir bölüm olması	15	75	7	77.7	4	66.6	5	100	31	77.5
	1-[b]= Ailemin isteği	3	15	1	11.1	3	50	-	-	7	17.5
	1-[c]= Üniversite puanımın buna yetiyor olması	1	5	2	22.2	1	16.6	-	-	4	10
	1-[d]= Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması	-	-	1	11.1	-	-	1	20	2	5
	1-[e]= Diğer	1	5	-	-	-	-	-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 14.'te anket formunun ilk sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. Sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %77,5 kısmı “Sevdiğim bir bölüm olması” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 15 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 5 erkek tercih etmiştir. %17,5’lik kısmı “Ailemin isteği” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız tercih etmiştir. %10’luk kısmı “Üniversite puanımın buna yetiyor olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %5’lik diğer bir kısım ise “Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması” seçeneğini tercih ettiği gözlenmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız öğrenci de “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %75’i, erkek öğrencilerin ise %77,7’si sevdiği bölüm olduğunu belirtmiş ancak erkek öğrencilerin yarısına yakını ikinci seçenek

olarak ailenin isteği ve puanın bu bölüme yetmesini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı erkek öğrencilerin tamamı sevdiği bölüm olduğunu belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızlar ile diğer lise mezunu kızlar arasında tercihler konusunda bariz bir fark görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında değerlendirme yapacak olursak, imam hatip lisesi mezunu öğrencilerle diğer lise mezunu öğrenciler arasında %20'den fazla fark görülmektedir. Ama yine de aynı düşünceyle bu bölümü seçtikleri söylenebilir. Diğer lise mezunu erkeklerle kızlar arasında fark görülürken imam hatip lisesi mezunu kızlarla erkekler arasında tercihler konusunda fark görülmemektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4.sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 15. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesini Seçme Nedenleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek (3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1/(a-e)= İlahiyat Fakültesini Seçme Nedeniniz Nedir?	1-[a]= Sevdiğim bir bölüm olması	11	52.3	4	100	6	50	2	66.6	23	57.5
	1-[b]= Ailemin isteği	3	14.2	1	25	2	16.6	-	-	6	15
	1-[c]= Üniversite puanımın buna yetiyor olması	4	19	1	25	3	25	-	-	8	20
	1-[d]= Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması	5	23.8	-	-	3	25	1	33.3	9	22.5
	1-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 15.'te anket formunun ilk sorusunu oluşturan "İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?" sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %57,5 kısmı "Sevdiğim bir bölüm olması" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

%15'lik kısmı “Ailemin isteği” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %20'lik kısmı “Üniversite puanımın buna yetiyor olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız tercih etmiştir. %22,5'lik diğer bir kısım ise “Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması” seçeneğini tercih ettiği gözlenmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %52,3'ü, erkek öğrencilerin ise tamamı sevdiği bölüm olduğunu belirtmiş ancak hem erkek hem de kız öğrencilerin yarısı ikinci seçenek olarak ailenin isteği, puanın bu bölüme yetmesini ve iş bulma olanağı olması seçeneğini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si erkek öğrencilerin %66,6'sı sevdiği bölüm olduğunu belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızlar ile diğer lise mezunu kızlar arasında tercihler konusunda bariz bir fark görülmektedir. Erkek öğrenciler arasında değerlendirme yapacak olursak, imam hatip lisesi mezunu öğrencilerle diğer lise mezunu öğrenciler arasında ikinci seçenek tercihinden dolayı fark görülmektedir. İmam hatip lisesi mezunu kızlarla erkekler arasında farklılık göze çarpmaktadır. Diğer lise mezunu öğrenciler arasında fazla fark görülmektedir. Ama yine de aynı düşüncelerle bu bölümü seçtikleri söylenebilir.

Genel değerlendirme “İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelenmiştir. Sınıflar bazında sevdiği bölüm olduğunu belirtenlerin oranı 2. ve 3. sınıflarda birbirine yakınken 1. ve 4. sınıflarda aynı oranda olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %54,5'i, erkek öğrencilerin %57,1'i, 2. sınıf kız öğrencilerin %68,7'si, erkek öğrencilerinin %100'ü, 3. sınıf kız öğrencilerin %75'i erkek öğrencilerinin %77,7'si, 4. sınıf kız öğrencilerin %52,3'ü erkek öğrencilerin %100'ü sevdiği bölüm olduğu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %25'i, erkek öğrencilerin %100'ü, 2. sınıf kız öğrencilerin %85,7'si erkek öğrencilerinin %33,3'ü, 3. sınıf kız öğrencilerin %66,6'sı erkek öğrencilerinin %100'ü, 4. sınıf kız öğrencilerin %50'si erkek öğrencilerin %66,6'sı sevdiği bölüm olduğunu belirtmiştir. Sınıflar bazında bariz farklılıklar görülmektedir. Her ne kadar durum böyle gözükse de ikinci seçenek olarak ailenin isteği, bitirdiğinde iş bulma olanağı ve puanın buna yetiyor olması seçenekleri işaretlendiği için fark çok olduğu söylenemez. Her sınıf seviyesinde, mezun olunan okul ve cinsiyet göz önünde bulundurularak yapılan

değerlendirmede öğrencilerin büyük çoğunluğunun sevdikleri bölüm olduğu için seçtikleri anlaşılmaktadır. Özellikle sevdiğini söyleyen erkeklerin oranı kızlara göre yüksek olduğu görülmektedir.

2. soru; “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusunun öğrencilere yöneltilmesinin gayesi Siyer dersinin öğrencilerde nasıl bir karşılık bulduğunu tespit etmektir. Verilen cevaplar bu açıktan ortaya koymaktadır.

Tablo 16. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2/(a-e)= Siyer Dersinin Sizin İçin Önemi Nedir?	2-[a]= Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak	18	81.8	7	100	7	87.5	2	66.6	34	85
	2-[b]= Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek	7	31.8	-	-	2	25	-	-	9	22.5
	2-[c]= İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek	-	-	-	-	1	12.5	-	-	1	2.5
	2-[d]= Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek	-	-	-	-	-	-	1	33.3	1	2.5
	2-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 16.’da anket formunun 2. sorusunu oluşturan “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %85’lik kısmı “Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 18 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %22,5’luk kısmı “Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %2,5’luk kısmı “İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %2,5’lik diğer bir kısım ise “Sadece derste başarılı olup okulu

bitirmek” seçeneğini tercih ettiği gözlenmiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %81,8’i, erkek öğrencilerin ise tamamının peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiş ancak kız öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek seçeneğini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %87,5’i, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunu kız öğrencilerin %25’i peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek seçeneğini tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların ikinci seçeneği tercih etmelerinden dolayı diğer lise mezunu kızlarla arasında büyük farklılık görülmektedir. Kız öğrencilerin tercih ettikleri seçenekler birbirine yakındır. Erkek öğrenciler arasında değerlendirme yapacak olursak aslında imam hatip öğrencilerinin sayısal olarak diğer lise mezunu öğrencilerden fazla olması aradaki farkı yükselttiği söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 17. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2/(a-e)= Siyer Dersinin Sizin İçin Önemi Nedir?	2-[a]= Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak	15	93.7	7	100	13	92.8	2	66.6	37	92.5
	2-[b]= Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek	1	6.2	2	28.5	1	7.1	1	33.3	5	12.5
	2-[c]= İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek	1	6.2	2	28.5	-	-	-	-	3	7.5
	2-[d]= Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 17.’de anket formunun 2. sorusunu oluşturan “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı

cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %92,5lik kısmı “Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 15 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 13 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %12,5’luk kısmı “Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız,1 erkek tercih etmiştir. %7,5’luk kısmı “İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %93,7’si, erkek öğrencilerin ise tamamının peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek seçeneğini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %92,8’i erkek öğrencilerin ise %66,6’sı peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu erkek öğrencilerin %28,5’i peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek seçeneğini tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunu erkeklerin ikinci seçeneği tercih etmelerinden dolayı diğer lise mezunu erkekler arasında büyük farklılık görülmemektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun Hz. Peygamber (sav)’i doğru anlamak ve anlatmak seçeneğini tercih ettikleri gözlenmiştir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 18. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2/(a-e)= Siyer Dersinin Sizin İçin Önemi Nedir?	2-[a]= Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak	18	90	7	77.7	5	83.3	3	60	33	82.5
	2-[b]= Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek	4	20	1	11.1	3	50	2	40	10	25
	2-[c]= İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek	2	10	1	11.1	1	16.6	-	-	4	10
	2-[d]= Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek	-	-	1	11.1	-	-	-	-	1	2.5
	2-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 18.'de anket formunun 2. sorusunu oluşturan “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %82,5lik kısmı “Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 18 kız,7 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız,3 erkek tercih etmiştir. %25’lik kısmı “Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız,2 erkek tercih etmiştir. %10’luk kısmı “İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %2,5’lik diğer bir kısım ise “Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek” seçeneğini tercih ettiği gözlenmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %90’ı, erkek öğrencilerin ise %77,7’si peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek seçeneğini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %83,3’i erkek öğrencilerin ise %60’ı peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiştir. İmam hatip

lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında büyük farklılık görülmemektedir. Erkeklerle kızlar arasında tercihler noktasında farklılıklar görülmektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 19. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Dersinin Önemi İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2/(a-e)= Siyer Dersinin Sizin İçin Önemi Nedir?	2-[a]= Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak	17	80.9	4	100	10	83.3	1	33.3	32	80
	2-[b]= Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek	7	33.3	1	25	6	50	1	33.3	15	37.5
	2-[c]= İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek	-	-	-	-	1	8.3	-	-	1	2.5
	2-[d]= Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek	-	-	-	-	1	8.3	1	33.3	2	5
	2-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 19.'da anket formunun 2. sorusunu oluşturan “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %80’lik kısmı “Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 17 kız,4 erkek diğer lise mezunlarından 10 kız,1 erkek tercih etmiştir. %37,5’luk kısmı “Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız,1 erkek tercih etmiştir. %2,5’luk kısmı “İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %5’lik diğer bir kısım ise “Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek” seçeneğini tercih ettiği gözlenmiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %80,9’u, erkek öğrencilerin ise tamamı peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek seçeneğini de tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %83,3’ü erkek öğrencilerin ise %33,3’ü peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin Siyer dersine ayrı bir önem verdiğini sonucuna varabiliriz. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında aslında imam hatip öğrencilerinin tamamının aynı seçeneği tercih etmesi ve diğer lise mezunu öğrencilerin her birinin farklı seçeneği tercih etmesi aradaki farkı yükselttiği söylenebilir.

Genel değerlendirme “Siyer dersinin sizin için önemi nedir?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelenmiştir. Sınıflar bazında Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtenlerin oranı 1. ve 2. sınıflarda birbirine yakınken 3.ve 4. sınıflarda kendi arasında yakın oranda olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %81,8’i, erkek öğrencilerin %100’ü, 2. sınıf kız öğrencilerin %93,7’si erkek öğrencilerinin %100’ü, 3. sınıf kız öğrencilerin %90’ı erkek öğrencilerinin %77,7’si, 4.sınıf kız öğrencilerin %80,9’u erkek öğrencilerin %100’ü Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %87,5’i, erkek öğrencilerin %66,6’sı, 2. sınıf kız öğrencilerin %92,8’i erkek öğrencilerinin %66,6’sı, 3. sınıf kız öğrencilerin %83,3’ü erkek öğrencilerinin %60’ı, 4.sınıf kız öğrencilerin %83,3’ü erkek öğrencilerin %33,3’i Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olduğunu belirtmiştir. Sınıflar bazında bariz farklılıklar görülmektedir. Her ne kadar durum böyle gözükse de ikinci seçenek peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek, ileriki meslek hayatında yarar elde etmek ve sadece derste başarılı olup okulu bitirmek seçenekleri işaretlendiği için farkın çok olduğu söylenemez. Her sınıf seviyesinde, mezun olunan okul ve cinsiyet göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmede öğrencilerin büyük çoğunluğunun Siyer dersinin önemini peygamberi doğru anlamak ve anlatmak olarak belirtmişlerdir. İkinci sırada en fazla işaretlenen seçenek ise Hz. Peygamber (sav)’i doğru kaynaklardan öğrenmek olmuştur. İlerde meslek hayatında yarar elde etmek üçüncü sırada yer almıştır. Siyeri

doğru anlamak ve anlatmak adına öğrencilerin Sıyerle ilgili beklentilerinin pozitif yönde yüksek olduğu söylenebilir.

3. soru; “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusunun öğrencilere yöneltilmesinin gayesi Hz. Muhammed(sav)’in öğrencilerde nasıl bir karşılık bulunduğunu tespit etmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 20. İlahiyat Fakóltesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed’le İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
3/(a-d)=Hz. Muhammed(sav) Sizin İçin Ne Anlam İfade Ediyor?	3-[a]= Güzel bir örnek	17	77.2	4	57.1	6	75	2	66.6	29	72.5
	3-[b]= Dinin açıklayıcısı	8	36.3	3	42.8	4	50	-	-	15	37.5
	3-[c]= Bizim gibi bir insan	3	13.6	-	-	-	-	-	-	3	7.5
	3-[d]= Diğer	1	4.5	1	14.2	-	-	1	33.3	3	7.5

Yukarıda tablo 20.’de anket formunun 3. sorusunu oluşturan “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna ilahiyat fakóltesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %72,5’lik kısmı “Güzel bir örnek” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 17 kız,4 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %37,5’luk kısmı “Dinin açıklayıcısı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 8 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız tercih etmiştir. %7,5’luk kısmı “Bizim gibi bir insan” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 erkek öğrenci “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %77,2’si, erkek öğrencilerin ise %57,1’i güzel bir örnek olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak dinin açıklayıcısı ve bizim gibi bir insan seçeneğini de tercih

etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %75'i erkek öğrencilerin ise %66,6'sı güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kız ve erkek öğrencilerin bir kısmı dinin açıklayıcısı seçeneğini tercih etmiştir. Öğrencilerin Hz. Peygamber (sav) tasavvuru olumlu olduğu söylenebilir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında aslında imam hatip öğrencilerinin birden fazla seçeneği işaretlemiş olması nedeniyle diğer lise mezunu öğrencilerin aradaki farkın olmadığını gösteriyor. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 21. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed'le İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek (3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
3/(a-d)=Hz. Muhammed (sav) Sizin İçin Ne Anlam İfade Ediyor?	3-[a]= Güzel bir örnek	13	81.2	5	71.4	11	78.5	3	100	32	80
	3-[b]= Dinin açıklayıcısı	4	25	5	71.4	5	35.7	-	-	14	35
	3-[c]= Bizim gibi bir insan	3	18.7	2	28.5	-	-	-	-	5	12.5
	3-[d]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo21.'de anket formunun 3. sorusunu oluşturan "Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?" sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %80'lik kısmı "Güzel bir örnek" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 13 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 11 kız, 3 erkek, tercih etmiştir. %35'lik kısmı "Dinin açıklayıcısı" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız tercih etmiştir. %12,5'lik kısmı "Bizim gibi bir insan" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde "Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?" sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %81,2'si, erkek öğrencilerin ise

%71,4'ü güzel bir örnek olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak dinin açıklayıcısı ve bizim gibi bir insan seçeneğini de tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %78,5'i erkek öğrencilerin ise tamamı güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kız öğrencilerin %25'i dinin açıklayıcısı seçeneğini tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında aslında imam hatip öğrencilerinin birden fazla seçeneği işaretlemiş olması nedeniyle diğer lise mezunu öğrencilerin sayısı olarak da az olması aradaki farkın çok görünmesine neden olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3.sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 22. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed'le İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
3/(a-d)=Hz. Muhammed(sav) Sizin İçin Ne Anlam İfade Ediyor?	3-[a]= Güzel bir örnek	14	70	6	66.6	6	100	5	100	31	77.5
	3-[b]= Dinin açıklayıcısı	10	50	4	44.4	2	33.3	-	-	16	40
	3-[c]= Bizim gibi bir insan	1	5	-	-	-	-	-	-	1	2.5
	3-[d]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 22.'de anket formunun 3. sorusunu oluşturan "Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?" sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %77,5'lik kısmı "Güzel bir örnek" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 14 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız, 5 erkek tercih etmiştir. %40'lık kısmı "Dinin açıklayıcısı" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %2,5'lük kısmı "Bizim gibi bir insan" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %70’i, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı güzel bir örnek olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak dinin açıklayıcısı ve bizim gibi bir insan seçeneğini de tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların ve erkek öğrencilerin ise tamamı güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kız öğrencilerin %50’si dinin açıklayıcısı seçeneğini tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunu öğrencilerle diğer lise mezunu öğrenciler arasında bariz farklılık görülmektedir. İmam hatip lisesi mezunu öğrenciler birden fazla seçenek işaretledikleri gözlemlenmiştir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 23. İlahiyat Fakültesi 4.Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed’le İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
3/(a-d)=Hz. Muhammed(sav) Sizin İçin Ne Anlam İfade Ediyor?	3-[a]= Güzel bir örnek	15	71.4	4	100	8	66.6	2	66.6	29	72.5
	3-[b]= Dinin açıklayıcısı	9	42.8	1	25	7	58.3	2	66.6	19	47.5
	3-[c]= Bizim gibi bir insan	-	-	-	-	1	8.3	1	33.3	2	5
	3-[d]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda Tablo 23.’te anket formunun 3. sorusunu oluşturan “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %72,5’lik kısmı “Güzel bir örnek” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 15 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %47,5’lik kısmı “Dinin açıklayıcısı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %5’lik kısmı “Bizim gibi bir insan” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde değerlendirme “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %71,4’ü, erkek öğrencilerin ise tamamı güzel bir örnek olduğunu belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak dinin açıklayıcısı ve bizim gibi bir insan seçeneğini de tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların ve erkek öğrencilerin %66,6’sı güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. İkinci seçenek olarak dinin açıklayıcısı yüksek oranda tercih ettikleri gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kız öğrencilerin %42,8’i dinin açıklayıcısı seçeneğini tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında imam hatip öğrencilerinin diğer lise mezunu öğrencilerden sayı olarak da fazla olması aradaki farkın çok görünmesine neden olduğu söylenebilir. Diğer lise mezunu kızlarla erkekler arasında oransal olarak fark yoktur. İmam hatip mezunu kızlarla erkekler arasında farklar vardır.

Genel değerlendirme “Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelenmiştir. Sınıflar bazında güzel bir örnek olduğunu belirtenlerin oranı 1. ve 4. sınıflarda aynı iken 3.ve 4. sınıflarda kendi arasında yakın oranda olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %77.2’si, erkek öğrencilerin %57.1’i, 2. sınıf kız öğrencilerin %88.1.2’si, erkek öğrencilerinin %71.4’ü, 3. sınıf kız öğrencilerin %70’i erkek öğrencilerinin %66.6’sı, 4. sınıf kız öğrencilerin %71.4’ü erkek öğrencilerin tamamı güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %75’i, erkek öğrencilerin %66.6’sı, 2. sınıf kız öğrencilerin %78.5’i erkek öğrencilerinin %100’ü, 3. sınıf kız öğrencilerin %100’ü erkek öğrencilerinin %100’ü, 4.sınıf kız öğrencilerin %66.6’sı erkek öğrencilerin %66’sı güzel bir örnek olduğunu belirtmiştir. Sınıflar bazında cinsiyete göre imam hatip lisesi mezunlarından kız öğrenciler diğer lise mezunu kızlar arasında bariz fark gözükmezken erkek öğrencilerde bu daha belirgin olduğu gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından hem kızlarda hem de erkeklerde bariz farklılıklar görülmektedir. Her ne kadar durum böyle gözükse de ikinci seçenek dinin açıklayıcısı, bizim gibi bir insan seçenekleri işaretlendiği göz ardı edilmemelidir. Her sınıf seviyesinde, mezun olunan okul ve cinsiyet göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmede öğrencilerin büyük çoğunluğunun Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor sorusuna güzel bir örnek olduğunu belirtmişlerdir. İkinci sırada en fazla işaretlenen seçenek ise dinin açıklayıcısı olmuştur. Bizim gibi bir insan üçüncü

sırada yer almıştır. Hz. Peygamber (sav)’i doğru anlamak adına öğrencilerin Hz. Peygamber (sav)’i nasıl gördüğü ve nasıl konumlandığı açısından önemli ipucu vermektedir.

2.1.2.2. Öğrenciler Hz. Muhammed’in hayatı hakkındaki bilgilere nasıl ulaşmaktadır?

Bu başlık altında beş soru dört farklı sınıf düzeyinde değerlendirilecektir.

1. soru; “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusunun öğrencilere yöneltilmesinin gayesi Hz. Muhammed(sav) ile ilgili bilgiye ilk hangi yolla ulaştıklarını tespit etmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 24. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
4/(a-e)=İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed’le (sav) İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştınız?	4-[a]= Ailede	7	31.8	2	28.5	1	12.5	1	33.3	11	27.5
	4-[b]= Okulda	11	50	3	42.8	6	75	-	-	20	50
	4-[c]= Kitap okuyarak	10	45.4	2	28.5	2	25	1	33.3	15	37.5
	4-[d]= Başkalarından dinleyerek	6	27.2	1	14.2	-	-	1	33.3	8	20
	4-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda Tablo 24.’te anket formunun 4. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %27,5’lik kısmı “Ailede” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %50’lik kısmı “Okulda” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız tercih etmiştir. %37,5’luk kısmı “Kitap okuyarak” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği,

imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %20'lik kısmı “Başkalarından dinleyerek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %31,8’i aile, %50’si okul, %45,4’ü kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %28,5’i aile, %42,8’i okul, %28,5’i kitap okuyarak cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların % 12,5’i ailede, %75’i okul, %25’i kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %33,3’ü aile, %33,3’ü başkalarından dinleyerek, %33,3’ü kitap okuyarak cevabını vermiştir. Ancak her iki okul türünden kız ve erkek öğrencilerin bazıları birden fazla seçenek tercih ettikleri görülmüştür. İmam hatip lisesi mezunu kızlarla diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmektedir. Erkek öğrenciler arasında imam hatip öğrencilerinin birden fazla seçeneği işaretlemiş olması diğer lise mezunu öğrencilerin sayı olarak da az olması sebebiyle aradaki farkın az olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 25. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLE R	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
4/(a-e)=İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed’le (sav) İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştınız?	4-[a]= Ailede	9	56.2	4	57.1	7	50	2	66.6	22	55
	4-[b]= Okulda	6	37.5	2	28.5	5	35.7	-	-	13	32.5
	4-[c]= Kitap okuyarak	6	37.5	6	85.7	1	7.1	-	-	13	32.5
	4-[d]= Başkalarından dinleyerek	4	25	3	42.8	1	7.1	1	33.3	9	22.5
	4-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda Tablo 25.’te anket formunun 4. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna

ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %55'lik kısmı "Ailede" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek, tercih etmiştir. %32,5'lik kısmı "Okulda" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız tercih etmiştir. %32,5'lük kısmı "Kitap okuyarak" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %22,5'lik kısmı "Başkalarından dinleyerek" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız,1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde "İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed'le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?" sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %56,2'si aile, %37,5'i okul, %37,5'i kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %57,1'i aile, %42,8'i başkalarından dinleyerek, %85,7'si kitap okuyarak cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %35,7'si okul, %50'si aile, erkek öğrencilerin ise %66,6'sı aile %33,3'ü başkalarından dinleyerek cevabını vermiştir. Ancak her iki okul türünden kız ve erkek öğrencilerin bazıları birden fazla seçenek tercih ettikleri görülmüştür. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında imam hatip öğrencilerinin birden fazla seçeneği işaretlemiş olmasına rağmen özellikle kitap okuyarak tercihi diğer lise mezunu öğrencilerden daha fazla olduğu görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo- 26. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
4/(a-e)=İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed’le (sav) İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştınız?	4-[a]= Ailede	7	35	6	66.6	4	66.6	1	20	18	45
	4-[b]= Okulda	10	50	5	55.5	3	50	1	20	19	47.5
	4-[c]= Kitap okuyarak	8	40	5	55.5	3	50	1	20	17	42.5
	4-[d]= Başkalarından dinleyerek	4	20	3	33.3	2	33.3	2	40	11	27.5
	4-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 26.’da anket formunun 4. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %45’lik kısmı “Ailede” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %47,5’lik kısmı “Okulda” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %42,5’luk kısmı “Kitap okuyarak” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 8 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %27,5’lik kısmı “Baskalarından dinleyerek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %35’i aile, %50’i okul, %40’ı kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı aile, %33,3’ü başkalarından dinleyerek, %55,5’i kitap okuyarak, %55,5’i okul cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50’si okul, %50’si kitap, %66,6’sı aile, erkek öğrencilerin ise %20’si aile, %20’si okul, %20’si kitap, %40’ı başkalarından

dinleyerek, cevabını vermiştir. Sonuçların bu derece dağınık olmasının sebebi birden fazla seçenek işaretlenmiş olmasından kaynaklıdır. Bu da öğrencilerin birçok kanaldan bilgi elde ettiğini gösteriyor. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmektedir. Erkek öğrenciler arasında imam hatip öğrencilerinin birden fazla seçeneği işaretlemiş olmasına rağmen özellikle ailede seçeneği belirginken başkalarından dinleyerek tercihi diğer lise mezunu öğrencilerde daha fazla olduğu görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 27. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Hz. Muhammed İle İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
4/(a-e)=İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed’le (sav) İlgili Bilgilere Nasıl Ulaştınız?	4-[a]= Ailede	10	47.6	1	25	7	58.3	2	66.6	20	50
	4-[b]= Okulda	5	23.8	3	75	5	41.6	1	33.3	14	35
	4-[c]= Kitap okuyarak	9	42.8	-	-	4	33.3	-	-	13	32.5
	4-[d]= Başkalarından dinleyerek	3	14.2	-	-	2	16.6	-	-	5	12.5
	4-[e]= Diğer	-		-	-	-	-	-	-		-

Yukarıda tablo 27.’de anket formunun 4. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %50’lik kısmı “Ailede” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %35’lik kısmı “Okulda” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız 1 erkek tercih etmiştir. %32,5’luk kısmı “Kitap okuyarak” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız diğer lise mezunlarından 4 kız tercih

etmiştir. %12,5'lik kısmı “Başkalarından dinleyerek” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %47,6’sı aile, %23,8’i okul, %42,8’i kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %25’i aile, %75’i okul cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %41,6’i okul, %33,3’ü kitap, %58,3’ü aile, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı aile, %33,3’ü okul cevabını vermiştir. Sonuçların bu şekilde olmasının sebebi birden fazla seçenek işaretlenmiş olmasından kaynaklıdır. Bu da öğrencilerin birçok farklı yerden bilgi elde ettiğini gösteriyor. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında gözle görülür bir fark olduğu söylenemez. Erkek öğrenciler arasında imam hatip öğrencilerinin özellikle okulda seçeneği belirginken ailede tercihi diğer lise mezunu öğrencilerde daha fazla olduğu görülmüştür.

Genel değerlendirme “İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed’le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelenmiştir. Sınıflar bazında ailede okulda ve kitap okuyarak seçeneğini ayrı ayrı belirtenlerin oranı 1. ve 3. sınıflar birbirine yakınken 2.ve 4. sınıflarda kendi arasında yakın oranda olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıftaki kızların %31,8’i aile, %50’si okul, %45,4’ü kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %28,5’i aile, %42,8’i okul, %28,5’i kitap okuyarak cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 2. sınıftaki kızların %56,2’si aile, %37,5’i okul, %37,5’i kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %57,1’i aile, %42,8’i başkalarından dinleyerek, %85,7’si kitap okuyarak cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 3. sınıftaki kızların %35’i aile, %50’i okul, %40’ı kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı aile, %33,3’ü başkalarından dinleyerek, %55,5’i kitap okuyarak, %55,5’i okul cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 4. sınıftaki kızların %47,6’sı aile, %23,8’i okul, %42,8’i kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %25’i aile, %75’i okul cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından 1. sınıftaki kızların %12,5’i ailede, %75’i okul, %25’i kitap okuyarak, erkek öğrencilerin ise %33,3’ü aile, %33,3’ü başkalarından dinleyerek, %33,3’ü kitap okuyarak cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından 2. sınıftaki kızların %35,7’si okul, %50’si aile, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı aile %33,3’ü başkalarından dinleyerek cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından 3. sınıftaki kızların %50’si okul, %50’si kitap, %66,6’sı aile, erkek

öğrencilerin ise %20'si aile, %20'si okul, %20'si kitap, %40'ı başkalarından dinleyerek, cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından 4. sınıftaki kızların %41,6'ı okul, %33,3'ü kitap, %58,3'ü aile, erkek öğrencilerin ise %66,6'sı aile, %33,3'ü okul cevabını vermiştir. Sınıflar bazında cinsiyete göre imam hatip lisesi mezunlarından kız öğrenciler arasında bariz fark gözükmezken erkek öğrencilerde bu daha belirgin olduğu gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından hem kızlarda hem de erkeklerde bariz farklılıklar görülmektedir. Her ne kadar durum böyle gözükse de birden fazla seçenek işaretlenmiş olması sebebiyle oranlar farklılık göstermiştir. Her sınıf seviyesinde, mezun olunan okul ve cinsiyet göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmede öğrencilerin sınıflara cinsiyete ve mezun olunan okul türüne göre farklı oranlarda bariz fark olmamakla birlikte öğrencilerin Hz. Peygamber (sav)'le ilgili ilk bilgilere ailede ulaştıkları ikinci sırada ise okulda ulaştıkları söylenebilir. Ayrıca ortaya çıkan oranlar dikkate alındığında imam hatip mezunu öğrencilerin diğer lise mezunu öğrencilere göre Hz. Peygamber (sav)'le ilgili bilgilere ailede ulaşma oranı daha düşük olduğu ortaya çıkmaktadır. Okulda ulaşma oranı imam hatip liselerinde daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin okulda ulaşma sebebi olarak son yıllarda Siyer derslerinin okullarda seçmeli ders olarak okutulmasından kaynaklı olabileceğini söylemek mümkündür.

2. soru; “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusunun öğrencilere yöneltilmesinin gayesi Hz. Muhammed(sav) ile ilgili öğrencilerin akademik anlamda hazır bulunuşluklarını tespit etmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo- 28. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
5/(a-b)= Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Gördünüz Mü?	5-[a]= Evet	22	100	7	100	5	62.5	1	33.3	35	87.5
	5-[b]= Hayır	-	-	-	-	3	37.5	2	66.6	5	12.5

Yukarıda tablo 28.'de anket formunun 5. sorusunu oluşturan “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %87,5'lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 22 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %12,5'lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 3 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kız ve erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %62,5'i, erkek öğrencilerin ise %33,3'ü evet cevabını vermiştir. Diğer lise mezunu kız öğrencilerin %35,7'si hayır erkek öğrencilerin ise %66,6 'sı hayır demiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmektedir. Erkek öğrenciler de bu fark daha belirgin hale geldiği görülmüştür. Bunda imam hatip liselerinde Siyer dersinin zorunlu diğer liselerde ise seçmeli olması etkili olduğu söylenebilir. Buna göre diğer lise mezunu öğrencilerin ortaokul ve lisede Siyerle ilgili seçmeli dersi tercih etmedikleri anlaşılmaktadır. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 29. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
5/(a-b)= Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Gördünüz Mü?	5-[a]= Evet	16	100	7	100	7	50	2	66.6	32	80
	5-[b]= Hayır	-		-		7	50	1	33.3	8	20

Yukarıda tablo 29.'da anket formunun 5. sorusunu oluşturan “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %80'lik kısmı “evet”

seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 16 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek, tercih etmiştir. %20'lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 7 kız, 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kız ve erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si, erkek öğrencilerin ise %66,6'sı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmektedir. Buna göre diğer lise mezunu öğrencilerin ortaokul ve lisede Siyerle ilgili seçmeli dersi tercih etme oranlarının daha düşük olduğunu gösterir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 30. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
5/(a-b)= Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Gördünüz Mü?	5-[a]= Evet	20	100	9	100	1	16.6	1	20	31	77.5
	5-[b]= Hayır	-	-	-	-	5	83.3	4	80	9	22.5

Yukarıda tablo 30.'da anket formunun 5. sorusunu oluşturan “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %77,5'lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 20 kız, 9 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %22,5'lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 5 kız, 4 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kız ve erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı

vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %83,3'ü, erkek öğrencilerin ise %80'i hayır cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmektedir. Bu sonucun çıkmasında imam hatip liselerinde Siyer dersinin zorunlu diğer liselerde ise seçmeli olmasından kaynaklanmaktadır. Erkek öğrencilerde de aynı farkı görmek mümkündür. Buna göre diğer lise mezunu öğrencilerin ortaokul ve lisede Siyerle ilgili seçmeli dersi tercih etme oranlarının daha düşük olduğunu gösterir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 31. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Alıp Almadıklarıyla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
5/(a-b)= Ortaokul ve Lisede Siyer Dersi Gördünüz Mü?	5-[a]= Evet	21	100	4	100	2	16.6	1	33.3	28	70
	5-[b]= Hayır	-	-	-	-	10	83.3	2	66.6	12	30

Yukarıda tablo 31.'de anket formunun 5. sorusunu oluşturan “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %70'lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 21 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %30'luk kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 10 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kız ve erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %83,3'ü, erkek öğrencilerin ise yaklaşık %66,6'sı hayır cevabını vermiştir. Sonucun bu şekilde çıkması Siyer dersinin imam hatiplerde zorunlu ders olmasından kaynaklıdır. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz farklılık görülmektedir. Erkek öğrencilerde de

aynı farkı görmek mümkündür. Buna göre diğer lise mezunu öğrencilerin ortaokul ve lisede Siyerle ilgili seçmeli dersi tercih etme oranlarının daha düşük olduğunu gösterir.

Genel değerlendirme “Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelenmiştir. Sınıflar bazında evet seçeneğini belirtenlerin oranı 2. ve 3. sınıflarda yakın iken diğer sınıflar arasında yaklaşık 20 puan fark olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarının tamamı diğer lise mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %62,5’i, erkek öğrencilerin %33,3’ü, 2. sınıf kız öğrencilerin %50’si erkek öğrencilerinin %66,6’sı, 3. sınıf kız öğrencilerin %16,6’sı erkek öğrencilerinin %20’si, 4. sınıf kız öğrencilerin %16,6’sı erkek öğrencilerin %33,3’ü evet cevabını vermiştir. Ayrıca imam hatip lisesi mezunlarının tamamının verdiği evet cevabı genel ortalamayı yükseltmiştir. Diğer lise mezunu öğrencilerin büyük çoğunluğu hayır cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından hem kızlarda hem de erkeklerde bariz farklılıklar görülmektedir. Her sınıf seviyesinde, mezun olunan okul göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmede diğer lise mezunu 3. ve 4. sınıf öğrencilerin büyük çoğunluğunun Siyer dersi görmediğini belirtmiştir. Bu da ortaokul veya lisede seçmeli Siyer dersini tercih etmediklerini göstermektedir. İmam hatip liselerinde Siyer dersi zorunlu olduğu için böyle bir sorun yaşanmamıştır.

3. soru; “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusunun öğrencilere yöneltilmesinin gayesi Hz. Muhammed(sav) ile ilgili herhangi bir kitap okuyup okumadıklarını, doğru bilgiye ulaşmak için araştırma yapıp yapmadıklarını tespit etmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 32. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6/(a-b)=İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in (sav) Hayatı İle İlgili Herhangi Bir Kitap Okudunuz Mu?	6-[a]= Evet	20	90.9	6	85.7	7	87.5	3	100	36	90
	6-[b]= Hayır	2	9	1	14.2	1	12.5	-	-	4	10

Yukarıda tablo-32’de anket formunun 6. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %90’lık kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 20 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 3 erkek tercih etmiştir. %10’luk kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %90,9’u, erkek öğrencilerin %85,7’si evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %87,5’i, erkek öğrencilerin ise tamamı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmemektedir. Erkek öğrencilerde biraz fark görmek mümkündür. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğu Hz. Muhammed’le ilgili malumata sahip olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 33. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6/(a-b)=İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in (sav) Hayatı İle İlgili Herhangi Bir Kitap Okudunuz Mu?	6-[a]= Evet	16	100	7	100	13	92.8	2	66.6	38	95
	6-[b]= Hayır	-	-	-	-	1	7.1	1	33.3	2	5

Yukarıda tablo 33.’te anket formunun 6. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %95’lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 16 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 13 kız, 2 erkek, tercih etmiştir. %5’lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız,1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kız ve erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %92,8’i, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızlarla diğer lise mezunu kızlar arasında çok az farklılık görülmektedir. Erkek öğrencilerde fark daha fazla görülmektedir. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğu Hz. Muhammed’le ilgili malumata sahip olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 34. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6/(a-b)=İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in (sav) Hayatı İle İlgili Herhangi Bir Kitap Okudunuz Mu?	6-[a]= Evet	20	100	9	100	5	83.3	4	80	38	95
	6-[b]= Hayır	-		-		1	16.6	1	20	2	5

Yukarıda tablo 34.’te anket formunun 6. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %95’lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 20 kız, 9 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, 4 erkek, tercih etmiştir. %5’lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kız ve erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %83,3’ü, erkek öğrencilerin ise %80’i evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmektedir. Erkek öğrencilerde fark daha fazla görülmektedir. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğu Hz. Muhammed’le ilgili kitap okudukları anlaşılmaktadır. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 35. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6/(a-b)=İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in (sav) Hayatı İle İlgili Herhangi Bir Kitap Okudunuz Mu?	6-[a]= Evet	20	95.2	4	100	9	75	3	100	36	90
	6-[b]= Hayır	1	4.7	-	-	3	25	-	-	4	10

Yukarıda tablo 35.’de anket formunun 6. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %90’lık kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 20 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 9 kız, 3 erkek, tercih etmiştir. %10’luk kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 3 kız tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %95,2’si, erkek öğrencilerin tamamı evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %75’i, erkek öğrencilerin ise tamamı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmektedir. Erkek öğrencilerde fark görülmemektedir. Buna göre öğrencilerin büyük çoğunluğu Hz. Muhammed’le ilgili kitap okudukları anlaşılmaktadır.

Genel değerlendirme“İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)’in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde her sınıf seviyesinde imam hatip lisesi mezunlarının neredeyse tamamının evet dediği gözlenmiştir. Diğer lise

mezunu öğrencilerin de nerdeyse tamamı okuduğunu belirtmiştir. Bu da öğrencilerin ilahiyat fakültesine gelmeden önce Hz. Peygamber (sav)’le ilgili kitaplarla tanıştığını göstermektedir. “Ancak Hz. Muhammed’le ilgili bilgiye nasıl ulaştınız?” sorusuna kitap okuyarak seçeneğini belirtenlerin oranının düşük olması bu soruya verilen cevapla birebir örtüşmemektedir.

4. soru; “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” bir önceki soruyla bağlantılı açık uçlu olarak yöneltilen bu sorunun öğrencilere sorulmasının amacı Hz. Muhammed(sav) ile ilgili herhangi bir kitap okuyup okumadıklarını, okuduysalar kaç kitap okuduklarını tespit etmektir. Böylece öğrencilerin kitap okuma alışkanlıkları hakkında da fikir edinilmek istenmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 36. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Sayısı

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
7/(a-e)= Okuduysanız Kaç Tane Kitap Okudunuz?	7-[a]=1 kitap	6	27.2	-	-	3	37.5	-	-	9	22.5
	7-[b]= 2 kitap	9	40.9	4	57.1	2	25	1	33.3	16	40
	7-[c]=3 kitap	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7-[d]=4 ve üzeri kitap	4	18.1	1	14.2	2	25	1	33.3	8	20
	7-[e]=Hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyen	3	13.6	2	28.5	1	12.5	1	33.3	7	17.5

Yukarıda tablo 36.’da anket formunun 7. sorusunu oluşturan “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %22,5’lik kısmı 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız diğer lise mezunlarından 3 kız 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. %40’lık kısmı 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 1 erkek 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. %20’lik kısmı

4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 1 erkek 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. %20'lik kısmı ise hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyenlerdir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek hiç kitap okumamış veya sayı belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %27,2’i 1 kitap, %40,9’u 2 kitap, %18,1’i 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %57,1’i 2 kitap, %14,2’si 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %37,5’i 1 kitap, %25’i 2 kitap, %25 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3’ü 2 kitap, %33,3’ü 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Bazı öğrenciler de kaç kitap okuduğunu belirtmemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında gözle görülür bir fark olduğu söylenemez. Erkek öğrenciler arasında imam hatip öğrencilerinin özellikle 2 kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı diğer lise mezunu öğrenciler arasında farklı olduğu görülmektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 37. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
7/(a-e)= Okuduysanız Kaç Tane Kitap Okudunuz?	7-[a]=1 kitap	1	6.2	3	42.8	2	14.2	-	-	6	15
	7-[b]= 2 kitap	2	12.5	-	-	4	28.5	-	-	6	15
	7-[c]=3 kitap	5	31.2	1	14.2	3	21.4	1	33.3	10	25
	7-[d]=4 ve üzeri kitap	7	43.7	2	28.5	2	14.2	-	-	11	27.5
	7-[e]=Hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyen	1	6.2	1	14.2	3	21.4	2	66.6	7	17.5

Yukarıda tablo 37.’de anket formunun 7. sorusunu oluşturan “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin büyük

çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %15'lik kısmı 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. %15'lik kısmı 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, diğer lise mezunlarından 4 kız, 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. %25'lik kısmı 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. %27,5'lik kısmı 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. %17,5'lik kısmı ise hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyenlerdir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız,2 erkek hiç kitap okumamış veya sayı belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %31,2'si 3 kitap, %42,7'si 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %42,8'i 1 kitap, %28,5'i 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %28,5'i 2 kitap, %21,4'ü 3 kitap, %14'ü 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'i 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bazı öğrenciler de kaç kitap okuduğunu belirtmemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında gözle görülür bir fark olduğu söylenemez. Öğrenciler bir önceki soruda büyük çoğunluğu kitap okuduğunu belirtmiş ancak kaç kitap okuduklarını büyük çoğunluğu ya hatırlamamış veya belirtmemiştir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerininin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 38. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
7/(a-e)= Okuduysanız Kaç Tane Kitap Okudunuz?	7-[a]=1 kitap	4	20	1	11.1	1	16.6	1	20	7	17.5
	7-[b]= 2 kitap	5	25	6	66.6	1	16.6	2	40	14	35
	7-[c]=3 kitap	4	20	1	11.1	2	33.3	-	-	7	17.5
	7-[d]=4 ve üzeri kitap	6	30	1	11.1	1	16.6	1	20	9	22.5
	7-[e]=Hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyen	1	5	-	-	1	16.6	1	20	3	7.5

Yukarıda tablo 38.’de anket formunun 7. sorusunu oluşturan “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %17,5’lik kısmı 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. %35’lik kısmı 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 2 erkek 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. %17,5’lik kısmı 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. %22,5’lik kısmı 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. %7,5’lik kısmı ise hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyenlerdir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek hiç kitap okumamış veya sayı belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %20’si 1 kitap, %25’si 2 kitap, %30’u 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6’sı 2 kitap, %11,1’i 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %16,6’sı 2 kitap, %33,3’ü 3 kitap, %16,6’sı 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek

öğrencilerin ise %20'si 1 kitap, %40'ı 2 kitap, %20'si 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir Bazı öğrenciler de kaç kitap okuduğunu belirtmemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında gözle görülür bir fark olduğu söylenemez. Erkekler arasında iki kitap okuyanların oranı yüksektir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 39. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed'le İlgili Okudukları Kitap Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
7/(a-e)= Okuduysanız Kaç Tane Kitap Okudunuz?	7-[a]=1 kitap	3	14.2	-	-	1	8.3	2	66.6	6	15
	7-[b]= 2 kitap	6	28.5	1	25	3	25	1	33.3	11	27.5
	7-[c]=3 kitap	6	28.5	-	-	3	25	-	-	9	22.5
	7-[d]=4 ve üzeri kitap	3	14.2	3	75	2	16.6	-	-	8	20
	7-[e]=Hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyen	3	14.2	-	-	3	25	-	-	6	15

Yukarıda tablo 39.'da anket formunun 7. sorusunu oluşturan “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %15'lik kısmı 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız diğer lise mezunlarından 1 kız, 2 erkek 1 kitap okuduğunu belirtmiştir. %27,5'lik kısmı 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. %22,5'lik kısmı 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız diğer lise mezunlarından 3 kız 3 kitap okuduğunu belirtmiştir. %20'lik kısmı 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız 4 ve üzeri kitap okuduğunu belirtmiştir. %15'lik kısmı ise hiç kitap okumayan veya sayı belirtmeyenlerdir. Bu göre, imam hatip lisesi

mezunlarından 3 kız diğer lise mezunlarından 3 kız hiç kitap okumamış veya sayı belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %28,5’i 2 kitap, %28,5’i 3 kitap, %14,2’si 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %25’i 2 kitap, %75’i 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %25’i 2 kitap, %25’i 3 kitap, %16,6’sı 4 kitap ve üzeri okuduğunu belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6’sı 1 kitap, %33,3’ü 2 kitap okuduğunu belirtmiştir. Bazı öğrenciler de kaç kitap okuduğunu belirtmemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında oransal olarak fark yoktur. 4 kitap ve üzeri kitap okumada en yüksek oran erkekler arasında imam hatip lisesi mezunu öğrencilerdir.

Genel değerlendirme “Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde birden fazla kitap okuyan öğrencilerin oranı 1. ve 3. sınıflar birbirine yakınken 2. ve 4. sınıflar da kendi arasında yakın oranda olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kitap okuyanların oranı 1. sınıf kız öğrencilerin %28,5’i, erkek öğrencilerin %11,1’i, 2. sınıf erkek öğrencilerinin %42,8’i, 3. sınıf kız öğrencilerin %20’si, erkek öğrencilerinin %11,1’i 4. sınıf kız öğrencilerin %14,2 olduğu anlaşılmıştır. 2 kitap okuduğunu belirtenlerin oranı 1. sınıf kız öğrencilerin %40,9’u, erkek öğrencilerin %57,1’i 2. sınıf kız öğrencilerin %12,5’ü erkek öğrencilerinin %16,6’sı, 3. sınıf kız öğrencilerin %20’si erkek öğrencilerinin %66,6’i, 4.sınıf kız öğrencilerin %28,5’u erkek öğrencilerin %25’i belirtmiştir. Diğer lise mezunlarından 1 kitap okuyanların oranı 1. sınıf kız öğrencilerin %37,5’i, erkek öğrencilerin %33,3’ü, 2. sınıf kız öğrencilerinin %14,2’si, 3. sınıf kız öğrencilerin %16,6’sı erkek öğrencilerinin %20’si, 4. sınıf kız öğrencilerin %8,3’ü erkek öğrencinin %66,6’sı olduğu anlaşılmıştır. 2 kitap okuduğunu belirtenlerin oranı 1. sınıf kız öğrencilerin %25’i, 2. sınıf kız öğrencilerin %28,5’u, 3. sınıf kız öğrencilerin %16,6’i erkek öğrencilerinin %40’i, 4. sınıf kız öğrencilerin %25’i erkek öğrencilerin %33,3’i belirtmiştir. 4 kitap ve üzeri okuyanların en yüksek oranı ise 4. sınıflardan %75’le erkek imam hatip mezunu olduğu tespit edilmiştir. Genel oranlamaya bakıldığında ise erkek öğrencilerin daha fazla kitap okudukları sonucu ortaya çıkmaktadır. Sınıflar bazında cinsiyete göre imam hatip lisesi mezunlarından kız öğrenciler arasında bariz fark gözükmezken erkek öğrencilerde bu daha belirgin olduğu gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından hem kızlarda hem de erkeklerde bariz farklılıklar görülmektedir.

Sınıflar bazında 1. ve 2. sınıf hiç kitap okumayan veya bilgi vermeyen öğrencilerin oranı 3. ve 4. sınıf öğrencilerin oranından yüksek olduğu gözlenmektedir. Bununla birlikte her sınıf seviyesinde kız öğrencilerin birden fazla kitap okuma oranı erkek öğrencilerden yüksek olduğu söylenebilir. Siyerle ilgili imam hatip lisesi mezunlarının diğer lise mezunlarına göre daha çok kitap okuduğu söylenebilir.

5. soru; “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” bir önceki sorularla bağlantılı açık uçlu olarak yöneltilen bu sorunun öğrencilere sorulmasının amacı Hz. Muhammed(sav) ile ilgili herhangi bir kitap okuyup okumadıklarını, okudukları eserin adını ve yazarını tespit edip öğrencilerin okudukları kitapların akademik ve bilimsel eser olup olmadığı ile ilgili fikir edinilmek istenmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 40. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
8/(a-e)= Okuduğunuz Eser Ve Yazarını Hatırlıyor Musunuz?	8-[a]=Sadece okuduğu kitabın adını belirtenler	2	9	-	-	-	-	-	-	2	5
	8-[b]= Sadece okuduğu kitabın yazarının adını belirtenler	1	4.5	-	-	-	-	1	33.3	2	5
	8-[c]=hem kitap hem de yazar ismini belirtenler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	8-[d]=okuduğu kitap ve yazarını hatırlayamayalar	9	40.9	3	42.8	3	37.5	2	66.6	17	42.5
	8-[e]=Hiçbir bilgi vermeyenler	10	45.4	4	57.1	5	62.5	-	-	19	47.5

Yukarıda tablo 40.’ta anket formunun 8. sorusunu oluşturan “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf

öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %5'lik kısmı sadece okuduğu eserin ismini belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız eser ismini belirtmiştir. %5'lik kısmı sadece kitabın yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 1 erkek yazarın ismini belirtmiştir. %42,5'lik kısmı okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 2 erkek okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını belirtmiştir. %47,5'lik kısmı okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %86,3'ü erkek öğrencilerin ise %100'ü, diğer lise mezunlarından kızların %100'ü erkek öğrencilerin ise %66,6'sı okuduğu eseri hatırlamadığını belirtmiş veya herhangi bir bilgi vermemiştir. Düşük oran da olsa İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında okuduğu kitapları belirtme konusunda fark vardır. Soruya verilen cevaplar istenilen düzeyde değildir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 41. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
8/(a-e)= Okuduğunuz Eser Ve Yazarını Hatırlıyor Musunuz?	8-[a]=Sadece okuduğu kitabın adını belirtenler	4	25	2	28.5	1	7.1	-	-	7	17.5
	8-[b]= Sadece okuduğu kitabın yazarının adını belirtenler	1	6.2	-	-	1	7.1	-	-	2	5
	8-[c]=hem kitap hem de yazar ismini belirtenler	2	12.5	1	14.2	-	-	-	-	3	7.5
	8-[d]=okuduğu kitap ve yazarını hatırlayamayalar	6	37.5	1	14.2	5	35.7	1	33.3	13	32.5
	8-[e]=Hiçbir bilgi vermeyenler	3	18.7	3	42.8	7	50	2	66.6	15	37.5

Yukarıda tablo 41.’de anket formunun 8. sorusunu oluşturan “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %17,5’lik kısmı sadece okuduğu eserin ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 2 erkek diğer lise mezunu öğrencilerden 1 kız eser ismini belirtmiştir. %5’lik kısmı sadece kitabın yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 1 kız yazarın ismini belirtmiştir. %7,5’lik kısmı hem kitap hem de yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 1 erkek hem kitap hem de yazarının ismini belirtmiştir. %32,5’lik kısmı okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, 1 erkek okuduğu kitap ve yazarını

hatırlamadığını belirtmiştir. %37,5’lik kısmı okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %56,2’si erkek öğrencilerin ise %57,1’i diğer lise mezunlarından kızların %85’i erkek öğrencilerin ise %100’ü okuduğu eseri hatırlamadığını belirtmiş veya herhangi bir bilgi vermemiştir. İmam hatip lisesi mezunu öğrencilerle diğer lise mezunu öğrenciler arasında okuduğu kitap ve eser ismini yazma noktasında imam hatip lisesi mezunu öğrencilerin bir adım önde olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 42. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
8/(a-e)= Okuduğunuz Eser Ve Yazarını Hatırlıyor Musunuz?	8-[a]=Sadece okuduğu kitabın adını belirtenler	1	5	2	22.2	2	33.3	1	20	6	15
	8-[b]= Sadece okuduğu kitabın yazarının adını belirtenler	2	10	1	11.1	-	-	-	-	3	7.5
	8-[c]=hem kitap hem de yazar ismini belirtenler	3	15	-	-	-	-	-	-	3	7.5
	8-[d]=okuduğu kitap ve yazarını hatırlayamayanlar	8	40	5	55.5	3	50	2	40	18	45
	8-[e]=Hiçbir bilgi vermeyenler	6	30	1	11.1	1	16.6	2	40	10	25

Yukarıda tablo 42.’de anket formunun 8. sorusunu oluşturan “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf

öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %15’lik kısmı sadece okuduğu eserin ismini belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 2 erkek diğer lise mezunu öğrencilerden 2 kız 1 erkek eser ismini belirtmiştir. %7,5’lik kısmı sadece kitabın yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 1 erkek yazarın ismini belirtmiştir. %7,5’lik kısmı hem kitap hem de yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız hem kitap hem de yazarının ismini belirtmiştir. %45’lik kısmı okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 8 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 2 erkek okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını belirtmiştir. %25’lik kısmı okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 2 erkek okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %70’i erkek öğrencilerin ise %66,6’sı diğer lise mezunlarından kızların %66,6’sı erkek öğrencilerin ise %80’i okuduğu eseri hatırlamadığını belirtmiş veya herhangi bir bilgi vermemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında okuduğu eser ve yazarını belirtme noktasında oransal olarak fark vardır. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4.sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 43. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’le İlgili Okudukları Eser ve Yazar Bilgisi

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
8/(a-e)= Okuduğunuz Eser Ve Yazarını Hatırlıyor Musunuz?	8-[a]=Sadece okuduğu kitabın adını belirtenler	3	14.2	1	25	3	25	-		7	17.5
	8-[b]= Sadece okuduğu kitabın yazarının adını belirtenler	1	4.7	-		-		1	33.3	2	5
	8-[c]=hem kitap hem de yazar ismini belirtenler	2	9.5	-		-		-	-	2	5
	8-[d]=okuduğu kitap ve yazarını hatırlayamayanlar	11	52.3	1	25	5	41.6	-	-	17	42.5
	8-[e]=Hiçbir bilgi vermeyenler	4	19	2	50	4	33.3	2	66.6	12	30

Yukarıda tablo 43.’te anket formunun 8. sorusunu oluşturan “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %17,5’lik kısmı sadece okuduğu eserin ismini belirtmiştir. Bu göre, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 1 erkek diğer lise mezunu öğrencilerden 3 kız eser ismini belirtmiştir. %5’lik kısmı sadece kitabın yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunu öğrencilerden 1 erkek yazarın ismini belirtmiştir. %5’lik kısmı hem kitap hem de yazarının ismini belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız hem kitap hem de yazarının ismini belirtmiştir. %42,5’lik kısmı okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını belirtmiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız okuduğu kitap ve yazarını hatırlamadığını

belirtmiştir. %30'luk kısmı okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir. Buna göre, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 2 erkek okuduğu kitapla ilgili bilgi vermemiştir.

Sınıf düzeyinde “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %71,4’ü erkek öğrencilerin ise %75’i diğer lise mezunlarından kızların %75’i erkek öğrencilerin ise %60’ı okuduğu eseri hatırlamadığını belirtmiş veya herhangi bir bilgi vermemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında oransal olarak fark vardır. Soruya verilen cevaplara göre istenilen sonuca ulaşıldığı söylenemez.

Genel değerlendirme “Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında okuduğu eser ve yazarını hatırlamayanların oranı 2. sınıf, 3. sınıf ve 4. sınıflarda yakın iken diğer 1. sınıfta yaklaşık 20 puan fark olduğu gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %86,3’ü erkek öğrencilerin %100’ü, 2. sınıf kız öğrencilerin %56,2’si erkek öğrencilerinin %57,1’i, 3. sınıf kız öğrencilerin %70’i erkek öğrencilerinin %66,6’sı, 4. sınıf kız öğrencilerin %71,4’ü erkek öğrencilerin %75’i okuduğu eseri ve yazarı hatırlamamış veya bilgi vermemiştir. Diğer lise mezunlarından 1. sınıf kız öğrencilerin %100’ü erkek öğrencilerin %66,6’sı, 2. sınıf kız öğrencilerin %85,7’si erkek öğrencilerinin %100’ü, 3. sınıf kız öğrencilerin %66,6’sı erkek öğrencilerinin %80’i, 4. sınıf kız öğrencilerin %75’i erkek öğrencilerin %60’ı okuduğu eseri ve yazarı hatırlamamış veya bilgi vermemiştir. Hatırlayanlar da ya kitabın ismini hatırlamıyor ya da yazarının ismini hatırlamıyor. Hatırlayan ve bilgi veren öğrencilerin okudukları kitaplar ise bilimsel temelleri olan hurafe ve uydurmalarından mümkün olduğunca uzak olan eserler olduğunu söyleyebiliriz. Verilen cevaplar istenilen düzeyde gerçekleşmemiştir. Kitap okuma ya hiç olmamış ya da geliş güzel dikkatsiz bir şekilde okunmuştur.

2.1.2.3. İlahiyat fakültesi ve öncesinde öğrenciler Siyer bilgileri arası farklılıklar var mıdır, varsa nelerdir?

Bu başlık altında iki soru dört farklı sınıf düzeyinde değerlendirilmiştir.

1. soru; “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed’in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusunun öğrencilere sorulmasının amacı Hz. Muhammed(sav) ile ilgili öğrencilerin zihninde

nasıl bir peygamber tasavvuru olduğuyla ilgili fikir edinilmek istenmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 44. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed'in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
9/(a-e)= İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed'in (sav) Hayatıyla İlgili Okuduğunuz veya Dinlediğiniz Hangi Bilgiler Dikkatinizi Çekti?	9-[a]= Diğer peygamberlerden üstün olması	2	9	2	28.5	2	25	-	-	6	15
	9-[b]= Güzel ahlakı	18	81.8	4	57.1	4	50	2	66.6	28	70
	9-[c]=Büyük mucizelerinin olması	3	13.6	2	28.5	1	12.5	-	-	6	15
	9-[d]= Bizim gibi bir insan olması	5	22.7	1	14.2	1	12.5	-	-	7	17.5
	9-[e]= Diğer	-	-	-	-	1	12.5	1	33.3	2	5

Yukarıda tablo 44.'te anket formunun 9. sorusunu oluşturan "İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed'in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?" sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %15'lik kısmı "Diğer peygamberlerden üstün olması" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %70'lik kısmı "Güzel ahlakı" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 18 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %15'lik kısmı "Büyük mucizelerinin olması" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %17,5'lik kısmı "Bizim gibi bir insan olması" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %5'lik kısmı "diğer" seçeneğini

işaretlemiştir. Diğer lise mezunlarından 1 kız 1 erkek öğrenci “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed’in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %81,8’i güzel ahlakı, %22,7’si bizim gibi bir insan seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %57,1’i güzel ahlakı, %28,5’i diğer peygamberlerden üstün olması, %28,5’i bizim gibi insan olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50’si güzel ahlakı, %25’i diğer peygamberlerden üstün olması seçeneğini belirlemiştir. Erkeklerin %66,6’sı güzel ahlakı seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında güzel ahlakı seçeneği noktasında oransal olarak farklılıklar göze çarpmakta, birden fazla seçenek işaretlendiği için bu daha belirgin hale geldiği gözlenmektedir. Özellikle diğer peygamberlerden üstün olması seçeneği erkek imam hatip mezunlarında ve diğer lise mezunu kızlarda görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 45. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
9/(a-e)= İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed’in (sav) Hayatıyla İlgili Okuduğunuz veya Dinlediğiniz Hangi Bilgiler Dikkatinizi Çekti?	9-[a]= Diğer peygamberlerden üstün olması	3	18.7	3	42.8	1	7.1	1	33.3	8	20
	9-[b]= Güzel ahlakı	12	75	5	71.4	8	57.1	1	33.3	26	65
	9-[c]=Büyük mucizelerinin olması	2	12.5	2	28.5	2	14.2		-	6	15
	9-[d]= Bizim gibi bir insan olması	4	25	3	42.8	3	21.4	1	33.3	11	27.5
	9-[e]= Diğer	-		-		-		-	-		-

Yukarıda tablo 45.'te anket formunun 9. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed’in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %20’lik kısmı “Diğer peygamberlerden üstün olması” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %65’lik kısmı “Güzel ahlakı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %15’lik kısmı “Büyük mucizelerinin olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %27,5’lik kısmı “Bizim gibi bir insan olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız,1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed’in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %75’i güzel ahlakı, %25’i bizim gibi bir insan seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,4’i güzel ahlakı, %42,8’i diğer peygamberlerden üstün olması, %28,5’i büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %57,1’i güzel ahlakı, %21,4’ü bizim gibi insan olması seçeneğini belirlemiştir. Erkeklerin %33,3’ü güzel ahlakı, %33,3’ü bizim gibi insan olması, %33,3’ü diğer peygamberlerden üstün olması, seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında güzel ahlakı seçeneği tercihte oransal olarak farklılıklar göze çarpmakta birden fazla seçenek işaretlendiği için bu daha belirgin hale geldiği gözlenmektedir. Özellikle diğer peygamberlerden üstün olması seçeneği erkek imam hatip mezunlarında ve diğer lise mezunu kızlarda görülmüştür. Erkek öğrencilerin bir kısmının kız öğrencilere göre peygamber tasavvuru mucize temelli olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 46. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed'in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
9/(a-e)= İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed'in (sav) Hayatıyla İlgili Okuduğunuz veya Dinlediğiniz Hangi Bilgiler Dikkatinizi Çekti?	9-[a]= Diğer peygamberlerden üstün olması	5	25	3	33.3	1	16.6	-	-	9	22.5
	9-[b]= Güzel ahlakı	12	60	6	66.6	4	66.6	3	60	25	62.5
	9-[c]=Büyük mucizelerinin olması	4	20	3	33.3	2	33.3	1	20	10	25
	9-[d]= Bizim gibi bir insan olması	3	15	1	11.1	-	-	1	20	5	12.5
	9-[e]= Diğer	1	5	-	-	-	-	-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 46.'da anket formunun 9. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed'in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %22,5'lik kısmı “Diğer peygamberlerden üstün olması” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %62,5'lik kısmı “Güzel ahlakı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 3 erkek tercih etmiştir. %25'lik kısmı “Büyük mucizelerinin olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız 1 erkek tercih etmiştir. %12,5'lik kısmı “Bizim gibi bir insan olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir. %2,5'lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız öğrenci “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed’in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %60’ı güzel ahlakı, %25’i diğer peygamberlerden üstün olması %20’si büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6’sı güzel ahlakı, %33,3’ü diğer peygamberlerden üstün olması, %33,3’ü büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6’sı güzel ahlakı, %33,3’ü büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Erkeklerin %60’ı güzel ahlakı, %20’si bizim gibi insan olması %20’si büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında güzel ahlakı seçeneği tercihte fark gözlenmemiştir. Özellikle diğer peygamberlerden üstün olması büyük mucizelerinin olması seçeneği bazı öğrencilerde ikinci seçenek olarak işaretlendiği görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 47. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesine Gelmeden Önce Hz. Muhammed’in Hayatına Dair Edindikleri Dikkat Çeken Bilgilerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
9/(a-e)= İlahiyat Fakültesinden Önce Hz. Muhammed’in (sav) Hayatıyla İlgili Okuduğunuz veya Dinlediğiniz Hangi Bilgiler Dikkatinizi Çekti?	9-[a]= Diğer peygamberlerden üstün olması	5	23.8	1	25	4	33.3	-	-	10	25
	9-[b]= Güzel ahlakı	10	47.6	2	50	10	83.3	2	66.6	24	60
	9-[c]=Büyük mucizelerinin olması	5	23.8	1	25	-	-	1	33.3	7	17.5
	9-[d]= Bizim gibi bir insan olması	2	9.5	2	50	-	-	-	-	4	10
	9-[e]= Diğer	3	14.2	-	-	-	-	-	-	3	7.5

Yukarıda tablo 47.’de anket formunun 9. sorusunu oluşturan “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed’in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf

öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %25'lik kısmı “Diğer peygamberlerden üstün olması” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız tercih etmiştir. %60'lık kısmı “Güzel ahlakı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 10 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %17,5'lük kısmı “Büyük mucizelerinin olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1erkek tercih etmiştir. %10'luk kısmı “Bizim gibi bir insan olması” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %7,5'lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 3 kız öğrenci “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed'in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %47,6'sı güzel ahlakı, %23,8'i diğer peygamberlerden üstün olması %23,8'i büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %50'si güzel ahlakı, %50'si bizim gibi insan olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %83,3'ü güzel ahlakı, %33,3'ü diğer peygamberlerden üstün olması seçeneğini belirtmiştir. Erkeklerin %66,6'sı güzel ahlakı, %33,3'ü büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Güzel ahlakı seçeneği öğrencilerin çoğunluğu tarafından tercih edilirken özellikle diğer peygamberlerden üstün olması, büyük mucizelerinin olması seçeneği öğrenciler tarafından ikinci seçenek olarak işaretlendiği görülmüştür.

Genel değerlendirme“İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed'in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde, sınıflar bazında güzel ahlakı seçeneğini işaretleyenlerin oranı 1. sınıf ve 2. sınıf yakın iken 3. sınıf ve 4. sınıflarda fark olmadığı söylenebilir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıf kızların %81,8'i güzel ahlakı, %22,7'si bizim gibi bir insan seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %57,1'i güzel ahlakı, %28,5'i diğer peygamberlerden üstün olması, %28,5'i bizim gibi insan olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si güzel ahlakı, %25'i diğer peygamberlerden üstün olması seçeneğini belirtmiştir. Erkeklerin %66,6'sı güzel ahlakı seçeneğini

belirtmiştir. 2. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %75'i güzel ahlakı, %25'i bizim gibi bir insan seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,4'ü güzel ahlakı, %42,8'ı diğer peygamberlerden üstün olması, %28,5'u büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %57,1'i güzel ahlakı, %21,4'ü bizim gibi insan olması seçeneğini belirlemiştir. Erkeklerin %33,3'ü güzel ahlakı, %33,3'ü bizim gibi insan olması %33,3'ü diğer peygamberlerden üstün olması seçeneğini belirlemiştir. 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %60'ı güzel ahlakı, %25'i diğer peygamberlerden üstün olması %20'si büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6'sı güzel ahlakı, %33,3'ü diğer peygamberlerden üstün olması, %33,3'ü büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'i güzel ahlakı, %33,3'ü büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Erkeklerin %60'ı güzel ahlakı, %20'si bizim gibi insan olması %20'si büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 4. sınıf kızların %47,6'sı güzel ahlakı, %23,8'i diğer peygamberlerden üstün olması %23,8'i büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %50'si güzel ahlakı, %50'si bizim gibi insan olması seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %83,3'ü güzel ahlakı, %33,3'ü diğer peygamberlerden üstün olması seçeneğini belirlemiştir. Erkeklerin %66,6'sı güzel ahlakı, %33,3'ü büyük mucizelerinin olması seçeneğini belirlemiştir. Bu oranlara göre öğrencilerin zihinlerindeki peygamber tasavvuru sınıflara cinsiyete ve mezun olunan okul türüne göre değişiklik göstermektedir. Elbette bu değişikliklerin birçok nedeni olabilir. Öğrencilerin okudukları kitaplar, mensubu bulunduğu tarikat, cemaatler de bunda etkilidir. Öğrencilerin bu farklılıkları ister istemez ders hocasının anlatımlarını, yeni bilgileri hemen kabul etmeme şeklinde yansıyacaktır. Öğrencilerin bir kısmında peygamber algısı insanüstülük ve mucize temelli olduğu söylenebilir.

2. soru; "Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?" sorusunun öğrencilere sorulmasının amacı Siyerle ilgili kavram karmaşası yaşanıyor mu, öğrencilerin önceki bilgileriyle sonradan edindikleri bilgiler arasında farklılık var mı? Varsa bunun hangi konularda yoğunlaştığı tespit edilmek istenmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 48. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
10/(a-e)=Eski, Siyer Bilgileri İle İlahiyat Fakültesinde Aldığınız Bilgiler Arasında Farklar Hangi Konularda Yoğunlaşmaktadır?	10-[a]=Hz. Muhammed'in mucizeleri	12	54.5	5	71.4	3	37.5	1	33.3	21	52.5
	10-[b]= Hz. Muhammed'in insani yönü	10	45.4	2	28.5	1	12.5	2	66.6	15	37.5
	10-[c]=Hz. Muhammed'in evlilikleri	5	22.7	1	14.2	1	12.5	-	-	7	17.5
	10-[d]=Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri	1	4.5	-	-	1	12.5	-	-	2	5
	10-[e]= Diğer	-	-	-	-	2	25	-	-	2	5

Yukarıda tablo 48.'de anket formunun 10. sorusunu oluşturan "Eski Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığınız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?" sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %52,5'lik kısmı "Hz. Muhammed'in mucizeleri" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %37,5'lik kısmı "Hz. Muhammed'in insani yönü" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %17,5'luk kısmı "Hz. Muhammed'in evlilikleri" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %5'lik kısmı "Hz. Muhammed'in gelecekle (gayb) ilgili söyledikleri" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 1 kız tercih

etmiştir. %5'lik kısmı "diğer" seçeneğini işaretlemiştir. Diğer lise mezunlarından 2 kız öğrenci "diğer" seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde "Eski Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığınız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?" sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %54,5'i Hz. Muhammed'in mucizeleri, %45,4'ü Hz. Muhammed'in insani yönü %22,7'si Hz. Muhammed'in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,4'ü Hz. Muhammed'in mucizeleri, %28,5'i Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %37,5'ini Hz. Muhammed'in mucizeleri, %12,5'i Hz. Muhammed'in insani yönü %12,5'i Hz. Muhammed'in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü Hz. Muhammed'in mucizeleri, %66,6'sı Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bütün seçeneklerde oransal olarak farklılıklar göze çarpmakta birden fazla seçenek işaretlendiği için aradaki farkın fazla olduğu düşünülmektedir. Özellikle Hz. Muhammed'in mucizeleri, Hz. Muhammed'in evlilikleri seçeneği öğrenciler tarafından ikinci seçenek olarak işaretlendiği görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 49. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
10/(a-e)=Eski, Siyer Bilgileri İle İlahiyat Fakültesinde Aldığımız Bilgiler Arasında Farklar Hangi Konularda Yoğunlaşmaktadır?	10-[a]= Hz. Muhammed'in mucizeleri	8	50	5	71.4	3	21.4	1	33.3	17	42.5
	10-[b]= Hz. Muhammed'in insani yönü	7	43.7	5	71.4	11	78.5	1	33.3	24	60
	10-[c]=Hz. Muhammed'in evlilikleri	1	6.2	1	14.2	-	-	-	-	2	5
	10-[d]=Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri	1	6.2	-	-	2	14.2	1	33.3	4	10
	10-[e]= Diğer	1	6.2	-	-	-	-	-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 49.'da anket formunun 10. sorusunu oluşturan “Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %42,5lik kısmı “Hz. Muhammed'in mucizeleri” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 8 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %60'lık kısmı “Hz. Muhammed'in insani yönü” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 11 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %5'lik kısmı “Hz. Muhammed'in evlilikleri” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %10'luk kısmı “Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 2 kız 1 erkek tercih etmiştir. %2,5'lik kısmı “diğer” seçeneğini

işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız öğrenci “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50’si Hz. Muhammed’in mucizeleri, %43,7’si Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,4’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %71,4’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %21,4’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %78,5’i Hz. Muhammed’in insani yönü %14,2’si Hz. Muhammed’in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %33,3’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu öğrencilerle diğer lise mezunu öğrenciler arasında tercihler arasında özellikle mucizeler seçeneğinde farklar gözükmektedir. Birden fazla seçenek işaretlendiği için aradaki farkın fazla olduğu düşünülmektedir. Özellikle Hz. Muhammed’in mucizeleri, Hz. Muhammed’in evlilikleri seçeneği öğrenciler tarafından ikinci seçenek olarak işaretlendiği görülmektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 50 İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
10/(a-e)=Eski, Siyer Bilgileri İle İlahiyat Fakültesinde Aldığımız Bilgiler Arasında Farklar Hangi Konularda Yoğunlaşmaktadır?	10-[a]= Hz. Muhammed'in mucizeleri	10	50	2	22.2	3	50	1	20	16	40
	10-[b]= Hz. Muhammed'in insani yönü	7	35	6	66.6	3	50	3	60	19	47.5
	10-[c]=Hz. Muhammed'in evlilikleri	3	15	1	11.1	2	33.3	-	-	6	15
	10-[d]=Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri	4	20	-	-	2	33.3	-	-	6	15
	10-[e]= Diğer	1	5	2	22.2	-	-	1	20	4	10

Yukarıda tablo 50.'de anket formunun 10. sorusunu oluşturan "Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?" sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %40'lık kısmı "Hz. Muhammed'in mucizeleri" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %47,5'lik kısmı "Hz. Muhammed'in insani yönü" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 3 erkek tercih etmiştir. %15'lik kısmı "Hz. Muhammed'in evlilikleri" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %15'lik kısmı "Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir.

%10'luk kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 2 erkek diğer lise mezunu öğrencilerden 1 erkek “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığınız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %35'i Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %22,2'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %66,6'sı Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %50'si Hz. Muhammed'in insani yönü %33,3'ü Hz. Muhammed'in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %20'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %60'ı Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu öğrencilerle diğer lise mezunu öğrenciler arasında tercihler arasında mucize yönü farklılık göstermektedir. Kızların daha çok mucize yönü dikkat çekmektedir. Birden fazla seçeneğin işaretlendiği gözlenmiştir. Özellikle Hz. Muhammed'in mucizeleri, Hz. Muhammed'in evlilikleri seçeneği öğrenciler tarafından işaretlendiği görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 51. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyerle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
10/(a-e)=Eski, Siyer Bilgileri İle İlahiyat Fakültesinde Aldığımız Bilgiler Arasında Farklar Hangi Konularda Yoğunlaşmaktadır?	10-[a]= Hz. Muhammed'in mucizeleri	15	71.4	2	50	9	75	1	33.3	27	67.5
	10-[b]= Hz. Muhammed'in insani yönü	6	28.5	4	100	4	33.3	3	100	17	42.5
	10-[c]=Hz. Muhammed'in evlilikleri	2	9.5	-	-	-	-	-	-	2	5
	10-[d]=Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri	3	14.2	1	25	1	8.3	-	-	5	12.5
	10-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 51.'de anket formunun 10. sorusunu oluşturan “Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %67,5lik kısmı “Hz. Muhammed'in mucizeleri” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 15 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 9 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %42,5'lik kısmı “Hz. Muhammed'in insani yönü” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 3 erkek tercih etmiştir. %5'lik kısmı “Hz. Muhammed'in evlilikleri” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %12,5'lik kısmı “Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %71,4’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %28,5’i Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %50’si Hz. Muhammed’in mucizeleri, %100’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %75’i Hz. Muhammed’in mucizeleri, %33,3’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %100’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında tercihler arasında büyük farklar gözükmemektedir. Özellikle Hz. Muhammed’in mucizeleri, Hz. Muhammed’in evlilikleri seçeneği öğrenciler tarafından ikinci seçenek olarak işaretlendiği görülmüştür.

Genel değerlendirme “Eski Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini işaretleyenlerin oranı 1. sınıf ve 4. sınıf yakın iken 2. sınıf ve 3. sınıflarda farkın yakın olduğu söylenebilir. 1. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %54,5’i Hz. Muhammed’in mucizeleri, %45,4’ü Hz. Muhammed’in insani yönü %22,7’si Hz. Muhammed’in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,4’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %28,5’i Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %37,5’i Hz. Muhammed’in mucizeleri, %12,5’i Hz. Muhammed’in insani yönü %12,5’i Hz. Muhammed’in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %66,6’sı Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. 2. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50’si Hz. Muhammed’in mucizeleri, %43,7’si Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,4’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %71,4’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %21,4’si Hz. Muhammed’in mucizeleri, %78,5’i Hz. Muhammed’in insani yönü %14,2’si Hz. Muhammed’in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3’ü Hz. Muhammed’in mucizeleri, %33,3’ü Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50’si Hz. Muhammed’in mucizeleri, %35’i Hz. Muhammed’in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %22,2’si

Hz. Muhammed'in mucizeleri, %66,6'sı Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %50'si Hz. Muhammed'in insani yönü %33,3'ü Hz. Muhammed'in evlilikleri seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %20'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %60'ı Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 4. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %71,4'ü Hz. Muhammed'in mucizeleri, %28,5'i Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %50'si Hz. Muhammed'in mucizeleri, %100'ü Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %75'i Hz. Muhammed'in mucizeleri, %33,3'ü Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü Hz. Muhammed'in mucizeleri, %100'ü Hz. Muhammed'in insani yönü seçeneğini belirlemiştir. Bu oranlara göre öğrencilerin zihinlerindeki peygamber tasavvuru sınıflara cinsiyete ve mezun olunan okul türüne göre değişiklik göstermekle birlikte tamamında Hz. Peygamber (sav)'den olağanüstülük beklentisi yüksek gözükmektedir. Özellikle öğrencilerde mucize beklentisi peygamberliğin vazgeçilmezi olarak anlaşılmaktadır. Öğrencilerin okudukları kitaplar, mensubu bulunduğu tarikat, cemaatler de bunda etkilidir. Bazı öğrencilerin bu farklılıkları ister istemez derste anlatılan yeni bilgilerin hemen kabul edilmemesi şeklinde yansıyacaktır.

2.1.2.4. İlahiyat Fakültesi ve öncesi öğrenilen Siyer bilgilerinin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?

Bu başlık altında yedi soru dört farklı sınıf düzeyinde değerlendirilmiştir.

1. soru; "Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?" Bir önceki soruyla bağlantılı olarak yöneltilen bu sorunun öğrencilere sorulmasının amacı Siyerle ilgili kavram karmaşası yaşanıyor mu, öğrencilerin önceki bilgileriyle sonradan edindikleri bilgiler arasında farklılıklardan dolayı nasıl bir tavır takındıkları hakkında fikir edinmek istenmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 52. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
11/(a-e)=Bu Bilgiler Arasındaki Farklılık Sizi Nasıl Etkiledi?	11-[a]= Bütün bilgilerim alt üst oldu	4	18.1	2	28.5	-		-		6	15
	11-[b]= Dersten soğudum	-		-		-		1	33.3	1	2.5
	11-[c]=Eleştirel (analitik) bakmayı öğrendim	16	72.7	5	71.4	6	75	2	66.6	29	72.5
	11-[d]= Dersimi geçmeye baktım	1	4.5	-		1	12.5	-	-	23	5
	11-[e]= Diğer	2	9	-		1	12.5	-	-		7.5

Yukarıda tablo 52.'de anket formunun 11. sorusunu oluşturan “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %15’lik kısmı “Bütün bilgilerim alt üst oldu” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %2,5’lik kısmı “Dersten soğudum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir. %72,5’lik kısmı “Eleştirel (analitik) bakmayı öğrendim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 16 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız 2 erkek öğrenci tercih etmiştir. %5’lik kısmı “Dersimi geçmeye baktım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 2 kız diğer lise mezunu öğrencilerden 1 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %18,1’i bütün bilgilerim alt üst oldu , %72,7’si analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek

öğrencilerin ise %28,5'i bütün bilgilerim alt üst oldu , %71,4'ü analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %75'i analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü dersten soğudum , %66,6'sı analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında tercihler arasında büyük farklar gözükmemektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde birbirine yakın seçeneklerin tercih edildiği gözlenmiştir. Özellikle eleştirel düşünmeyi öğrendim seçeneği öğrencilerin büyük çoğunlu tarafından tercih edildiği gözlenmiştir. Erkeklerde farkın yüksek çıkmasında sayılarının azlığı etkili olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 53. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
11-(a-e)=Bu Bilgiler Arasındaki Farklılık Sizi Nasıl Etkiledi?	11-[a]= Bütün bilgilerim alt üst oldu	2	12.5	4	57.1	4	28.5	1	33.3	11	27.5
	11-[b]= Dersten soğudum	1	6.2	-	-	-	-	-	-	1	2.5
	11-[c]=Eleştirel (analitik) bakmayı öğrendim	13	81.2	3	42.8	9	64.2	-	-	25	62.5
	11-[d]= Dersimi geçmeye baktım	-	-	-	-	1	7.1	2	66.6	3	7.5
	11-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 53.'te anket formunun 11. sorusunu oluşturan “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %27,5lik kısmı “Bütün bilgilerim alt üst oldu” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam

hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 4 erkek tercih etmiştir. %2,5'lik kısmı “Dersten soğudum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %62,5'lik kısmı “Eleştirel(analitik) bakmayı öğrendim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 13 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 9 kız öğrenci tercih etmiştir. %7,5'lik kısmı “Dersimi geçmeye baktım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1 kız 2 erkek öğrenci tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %12,5'i bütün bilgilerim alt üst oldu , %81,2'si analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %57,1'i bütün bilgilerim alt üst oldu, %42,8'i analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %28,5'i bütün bilgilerim alt üst oldu, %64,2'si analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü bütün bilgilerim alt üst oldu, %66,6'sı dersimi geçmeye baktım seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında eleştirel bakmayı öğrendim seçeneğinde 15 puanlık fark olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızlar erkeklere göre eleştirel düşünme maddesini daha çok tercih ettikleri gözlenmektedir. Erkeklerde farkın yüksek çıkmasında sayılarının azlığı etkili olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 54. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
11/(a-e)=Bu Bilgiler Arasındaki Farklılık Sizi Nasıl Etkiledi?	11-[a]= Bütün bilgilerim alt üst oldu	1	5	2	22.2	1	16.6	1	20	5	12.5
	11-[b]= Dersten soğudum	1	5	2	22.2	4	66.6	-	-	7	17.5
	11-[c]=Eleştirel (analitik) bakmayı öğrendim	14	70	5	55.5	1	16.6	4	80	24	60
	11-[d]= Dersimi geçmeye baktım	1	5	2	22.2	-	-	-	-	3	7.5
	11-[e]= Diğer	3	15	-	-	-	-	-	-	3	7.5

Yukarıda tablo 54.'te anket formunun 11. sorusunu oluşturan “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %12,5’lik kısmı “Bütün bilgilerim alt üst oldu” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %17,5’lik kısmı “Dersten soğudum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız öğrenci tercih etmiştir. %60’lık kısmı “Eleştirel(analitik) bakmayı öğrendim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 14 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız 4 erkek öğrenci tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “Dersimi geçmeye baktım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 2 erkek tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 3 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemişlerdir.

Sınıf düzeyinde “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %70’i analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %22,2’si bütün bilgilerim alt üst oldu,

%22,2'si dersten soğudum, %55,5'i analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %16,6'sı bütün bilgilerim alt üst oldu, %66,6'sı analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %20'si bütün bilgilerim alt üst oldu, %80'i analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlarla tercihler arasında fark olmadığı görülmektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızlarla erkekler eleştirel düşünme maddesini tercih etmede birbirine yakın olduğu görülmektedir. Erkeklerde farkın yüksek çıkmasında sayılarının azlığı etkili olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 55. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Kendilerini Ne Yönde Etkilediğine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
11/(a-e)=Bu Bilgiler Arasındaki Farklılık Sizi Nasıl Etkiledi?	11-[a]= Bütün bilgilerim alt üst oldu	9	42.8	1	25	5	41.6	-	-	15	37.5
	11-[b]= Dersten soğudum	1	4.7	-	-	-	-	-	-	1	2.5
	11-[c]=Eleştirel (analitik) bakmayı öğrendim	9	42.8	2	50	9	75	1	33.3	21	52.5
	11-[d]= Dersimi geçmeye baktım	4	19	1	25	-	-	2	66.6	7	17.5
	11-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 55.'te anket formunun 11. sorusunu oluşturan "Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?" sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %37,5lik kısmı "Bütün bilgilerim alt üst oldu" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %2,5'lik

kısmı “Dersten soğudum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız öğrenci tercih etmiştir. %52,5’lik kısmı “Eleştirel(analitik) bakmayı öğrendim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 9 kız 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %17,5’lik kısmı “Dersimi geçmeye baktım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 4 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %42,8’i bütün bilgilerim alt üst oldu %42,8’i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim, %19’u dersimi geçmeye baktım seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %25’i bütün bilgilerim alt üst oldu , %25’i dersimi geçmeye baktım %50’si analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların % 41,6’sı bütün bilgilerim alt üst oldu, %75’i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6’sı dersimi geçmeye baktım, %33,3’ü analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlarla tercihler arasında fark olmadığı görülmektedir. Sadece eleştirel bakmayla ilgili fark olduğu görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun eleştirel bakmayı öğrendim seçeneğini işaretlemiş olması olumlu görülmektedir. Yalnız bilgiyle desteklenirse güzel olur.

Genel değerlendirme “Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini işaretleyenlerin oranı 2. sınıf ve 3. sınıf yakın iken 1. sınıf ve 4. sınıflarda bariz fark olduğu söylenebilir. 1. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %18,1’i bütün bilgilerim alt üst oldu , %72,7’si analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %28,5’i bütün bilgilerim alt üst oldu , %71,4’ü analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %75’i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3’ü dersten soğudum , %66,6’sı analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. 2. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %12,5’i bütün bilgilerim alt üst oldu , %81,2’si analitik(eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %57,1’i bütün bilgilerim alt üst oldu , %42,8’i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %

28,5'i bütün bilgilerim alt üst oldu, %64,2'si analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü bütün bilgilerim alt üst oldu, %66,6'sı dersimi geçmeye baktım seçeneğini belirlemiştir. 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %70'i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %22,2'si bütün bilgilerim alt üst oldu , %22,2'si dersten soğudum, %55,5'i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların % 16,6'sı bütün bilgilerim alt üst oldu, %66,6'sı analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %20'si bütün bilgilerim alt üst oldu, %80'i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 4. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %42,8'i bütün bilgilerim alt üst oldu %42,8'i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim, %19'u dersimi geçmeye baktım seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %25'i bütün bilgilerim alt üst oldu , %25'i dersimi geçmeye baktım, %50'si analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların % 41,6'sı bütün bilgilerim alt üst oldu, %75'i analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6'sı dersimi geçmeye baktım, %33,3'ü analitik (eleştirel) bakmayı öğrendim seçeneğini belirlemiştir. En fazla dersten soğudum diyenlerin 3. sınıf öğrencileri olduğu bütün bilgilerim alt üst oldu diyenlerin 4. sınıf öğrencileri olduğu anlaşılmaktadır. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızlarla erkekler arasında çok farklılık olduğu söylenebilir. Sınıfların büyük çoğunluğunda eleştirel (analitik) bakmayı öğrendiğini belirtmiştir. Buna göre, ders hocasının öğrenciler üzerinde olumlu etki oluşturduğu söylenebilir.

2. soru; “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” Bir önceki sorularla bağlantılı olarak yöneltilen bu sorunun öğrencilere sorulmasının amacı Siyerle ilgili öğrencilerin önceki bilgileriyle sonradan edindikleri bilgiler arasında farklılıklardan dolayı nasıl bir tavır takındıkları, yaşadıkları tereddütlerden kurtulmak için nasıl hareket ettikleri hakkında fikir edinmek istenmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 56. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
12/(a-e)=Bu Çelişkilerden Kurtulmak İçin Ne Yaptınız?	12-[a]= Konuyu kaynaklarında araştırdım	9	40.9	5	71.4	2	25	2	66.6	18	45
	12-[b]= Herhangi bir araştırma yapmadım	5	22.7	-		3	37.5	1	33.3	9	22.5
	12-[c]=Bilgisine güvendiğim kişilere sordum	7	31.8	1	14.2	-		-		8	20
	12-[d]=Ders hocasının dedikleri kafama yattı	9	40.9	2	28.5	5	62.5	-		16	40
	12-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 56.'da anket formunun 12. sorusunu oluşturan “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %45’lik kısmı “Konuyu kaynaklarında araştırdım” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %22,5’lik kısmı “Herhangi bir araştırma yapmadım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız diğer lise mezunlarından 3 kız 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %20’lik kısmı “Bilgisine güvendiğim kişilere sordum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %40’lık kısmı “Ders hocasının dedikleri kafama yattı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %40,9’u konuyu kaynaklarında araştırdım,

Yukarıda tablo 57.'de anket formunun 12. sorusunu oluşturan “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %62,5'lik kısmı “Konuyu kaynaklarında araştırdım” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %2,5'lik kısmı “Herhangi bir araştırma yapmadım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız öğrenci tercih etmiştir. %20'lik kısmı “Bilgisine güvendiğim kişilere sordum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız diğer lise mezunlarından 3 kız öğrenci tercih etmiştir. %27,5'lik kısmı “Ders hocasının dedikleri kafama yattı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %62,5'i konuyu kaynaklarında araştırdım, %31,2'si bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %18,5'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %100'ü konuyu kaynaklarında araştırdım, %14,2'si ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si konuyu kaynaklarında araştırdım, %21,4'ü bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %35,7'si ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü konuyu kaynaklarında araştırdım, %66,6'sı ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlarla tercihler arasında özellikle ders hocasının dediklerini kabullenme noktasında daha temkinli olduğu, kaynaklarından araştırdığı, bilgisine güvendiği kişilere danıştığı anlaşılmaktadır. Erkek öğrenciler arasında ise imam hatip mezunu olanlarda kaynaklarından araştırma ön plana çıktığı diğer lise mezunu erkek öğrencilerde ise yeni bilgiler karşısında ders hocasının dediklerini kabullendikleri söylenebilir. En fazla araştırmaya yönelen imam hatip mezunu erkekler olduğu anlaşılmaktadır. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 58. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
12/(a-e)=Bu Çelişkilerden Kurtulmak İçin Ne Yaptınız?	12-[a]= Konuyu kaynaklarında araştırdım	11	55	6	66.6	3	50	3	60	23	57.5
	12-[b]= Herhangi bir araştırma yapmadım	2	10	-		-		1	20	3	7.5
	12-[c]=Bilgisine güvendiğim kişilere sordum	6	30	4	44.4	2	33.3	-	-	12	30
	12-[d]=Ders hocasının dedikleri kafama yattı	5	25	1	11.1	5	83.3	-	-	11	27.5
	12-[e]= Diğer	-		-		-		1	20	1	2.5

Yukarıda tablo 58.'de anket formunun 12. sorusunu oluşturan “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %57,5’lik kısmı “Konuyu kaynaklarında araştırdım” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 3 erkek tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “Herhangi bir araştırma yapmadım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız diğer lise mezunlarından 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %30’luk kısmı “Bilgisine güvendiğim kişilere sordum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız 4 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %27,5’lik kısmı “Ders hocasının dedikleri kafama yattı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız öğrenci tercih etmiştir. %2,5’lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. Diğer lise mezunlarından 1 erkek “diğer” seçeneğini işaretlemiş ancak görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %55’i konuyu kaynaklarında araştırdım, %10’u herhangi bir araştırma yapmadım, %30’u bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %25’i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6’sı konuyu kaynaklarında araştırdım, %44,4’ü bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %11,1’i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50’si konuyu kaynaklarında araştırdım, %33,3’ü bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %83,3’ü ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %60’ı konuyu kaynaklarında araştırdım, %20’si herhangi bir araştırma yapmadım, seçeneğini belirlemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların tercihler arasında özellikle ders hocasının dediklerini kabullenme noktasında daha temkinli olduğu, diğer lise mezunu kızların ders hocasına daha çok güvendiği anlaşılmaktadır. Ayrıca kız öğrencilerin kaynaklarından araştırdıkları, bilgisine güvendiği kişilere danıştığı anlaşılmaktadır. Erkek öğrenciler arasında ise kaynaklarından araştırma ön plana çıktığı daha önce fazla bilgi sahibi olmadıkları için yeni bilgiler karşısında araştırma ihtiyacı duyduğu söylenebilir. Erkekler kızlara göre daha fazla araştırmaya yönelmiştir. Aynı soruya ilahiyat fakóltesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 59. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıklar Karşısındaki Tutumları

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
12/(a-e)=Bu Çelişkilerden Kurtulmak İçin Ne Yaptınız?	12-[a]= Konuyu kaynaklarında araştırdım	12	57.1	3	75	6	50	2	66.6	23	57.5
	12-[b]= Herhangi bir araştırma yapmadım	1	4.7	-	-	3	25	-	-	4	10
	12-[c]=Bilgisine güvendiğim kişilere sordum	3	14.2	-	-	2	16.6	-	-	5	12.5
	12-[d]=Ders hocasının dedikleri kafama yattı	5	23.8	1	25	4	33.3	1	33.3	11	27.5
	12-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 59.'da anket formunun 12. sorusunu oluşturan “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %57,5'lik kısmı “Konuyu kaynaklarında araştırdım” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %10'luk kısmı “Herhangi bir araştırma yapmadım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız diğer lise mezunlarından 3 kız öğrenci tercih etmiştir. %12,5'lik kısmı “Bilgisine güvendiğim kişilere sordum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız diğer lise mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %27,5'lik kısmı “Ders hocasının dedikleri kafama yattı” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 1 erkek öğrenci tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %57,1'i konuyu kaynaklarında araştırdım,

%14,2'si bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %23,8'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %75'i konuyu kaynaklarında araştırdım, %25'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si konuyu kaynaklarında araştırdım, %25'i herhangi bir araştırma yapmadım, %16,6'sı bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %33,3'ü ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6'sı konuyu kaynaklarında araştırdım, %33,3'ü ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Yeni bilgiler karşısında öğrencilerin büyük çoğunluğu kaynaklarından araştırdığı anlaşılmaktadır. İkinci sırada ise öğrenciler ders hocasının dediklerini kabullendikleri görülmektedir. Erkekler kızlara göre daha fazla araştırmaya yönelmiştir.

Genel değerlendirme “Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında konuyu kaynaklarında araştırdım seçeneğini işaretleyenlerin oranı 3. sınıf ve 4. sınıf aynı 2. yakın iken 1. sınıfta bariz fark olduğu söylenebilir. İkinci sırada sınıflar bazında ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneği tercih edilmiştir. 1. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %40,9'u konuyu kaynaklarında araştırdım, %22,7'si herhangi bir araştırma yapmadım, %31,8'i bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %40,9'u ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %71,2'si konuyu kaynaklarında araştırdım, %14,2'si bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %28,5'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %25'i konuyu kaynaklarında araştırdım, %37,5'i herhangi bir araştırma yapmadım, %62,5'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6'sı konuyu kaynaklarında araştırdım, %33,3'ü herhangi bir araştırma yapmadım, seçeneğini belirlemiştir. 2. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %62,5'i konuyu kaynaklarında araştırdım, %31,2'si bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %18,7'si ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %100'ü konuyu kaynaklarında araştırdım, %14,2'si ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si konuyu kaynaklarında araştırdım, %21,4 bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %35,7'si ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %33,3'ü konuyu kaynaklarında araştırdım, %66,6'sı ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %55'i

konuyu kaynaklarında araştırdım, %10'u herhangi bir araştırma yapmadım, %30'u bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %25'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6'sı konuyu kaynaklarında araştırdım, %44,4'ü bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %11,1'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si konuyu kaynaklarında araştırdım, %33,3'ü bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %83,3'ü ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %60'ı konuyu kaynaklarında araştırdım, %20'si herhangi bir araştırma yapmadım seçeneğini belirlemiştir. 4. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %57,1'i konuyu kaynaklarında araştırdım, %14,2'si bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %23,8'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %75'i konuyu kaynaklarında araştırdım, %25'i ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si konuyu kaynaklarında araştırdım, %25'i herhangi bir araştırma yapmadım, %16,6'sı bilgisine güvendiğim kişilere sordum, %33,3'ü ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. Erkek öğrencilerin ise %66,6'sı konuyu kaynaklarında araştırdım, %33,3'ü ders hocasının dedikleri kafama yattı seçeneğini belirlemiştir. En çok ders hocasının söylediğini kabullenenler, diğer lise mezunlarında 1. sınıf kız öğrencilerle 3. sınıf kız öğrenciler olduğu gözlenmektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızlarla erkekler arasında çok farklılık olduğu söylenebilir. Her sınıf seviyesinde öğrencilerin büyük çoğunluğu konuyu kaynaklarından araştırdığını belirtmiştir. Özellikle imam hatip lisesi mezunlarından erkekler daha fazla araştırmaya yönelmiştir. Öğrencileri böyle davranmaya sevk eden şeyin şüphesiz yine ders hocasının tutumu olarak yorumlayabiliriz. Ders hocasının öğrencileri araştırmaya yönelttiği anlaşılmaktadır.

3. soru; "Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?" Bir önceki sorularla bağlantılı olarak yöneltilen bu sorunun öğrencilere sorulmasının amacı Siyerle ilgili öğrencilerin önceki bilgileriyle sonradan edindikleri bilgiler arasında farklılıklardan dolayı nasıl bir tavır takındıkları yaşadıkları, tereddütlerden kurtulmak, araştırma yapıp yapmadıkları ve çıkan sonucun ne yönde olduğu hakkında fikir edinmek istenilmiştir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 60. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebinin Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
13/(a-c)= Araştırma Yaptıysanız Nasıl Bir Sonuca Ulaştınız?	13-[a]= Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı	2	9	1	14.2	6	75	-	-	9	22.5
	13-[b]= Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım	15	68.1	5	71.4	-	-	2	66.6	22	55
	13-[c]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 60.'ta anket formunun 13. sorusunu oluşturan "Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?" sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %22,5'lik kısmı "Ders hocasının dedikleri yanlıştı, kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız tercih etmiştir. %55'lik kısmı "Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 15 kız 5 erkek diğer lise mezunlarından 2 erkek öğrenci tercih etmiştir. %22,5'lik kısmı ise soruya cevap vermemiştir.

Sınıf düzeyinde "Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?" sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %9'u ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %68,1'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %14,2'si ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %71,4'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş,

%14,2'si cevap vermemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %75'i ders hocasının dedikleri yanlışta kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %33,3'ü cevap vermemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında seçenekler bazında tam tersi bir oran işlediği görülmüştür. Erkek öğrencilerde ise hocanın verdiği bilgileri doğru bulmada paralellik görülmektedir. Buna göre bir önceki soruya verilen cevaplarla birlikte değerlendirildiğinde konuyu kaynağında araştıranlarla ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğunun sonucuna ulaşanların aynı kişiler olduğu görülmektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 61. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebini Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla ilgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
13/(a-c)= Araştırma Yaptıysanız Nasıl Bir Sonuca Ulaştınız?	13-[a]= Ders hocasının dedikleri yanlışta kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı	-		-		1	7.1	1	33.3	2	5
	13-[b]= Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım	12	75	5	71.4	11	78.5	1	33.3	29	72.5
	13-[c]= Diğer	1	6.2	-		-		-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 61.'de anket formunun 13. sorusunu oluşturan "Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?" sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %5'lik kısmı "Ders hocasının dedikleri yanlışta kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, diğer lise mezunlarından 1

kız 1 erkek tercih etmiştir. %72,5'lik kısmı “Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız 5 erkek diğer lise mezunlarından 11 kız, 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %2,5'lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiş araştırma yaparak kaynaklarda doğrusunu öğrendiğini belirtmiştir. %20'lik kısmı ise soruya cevap vermemiştir.

Sınıf düzeyinde “Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %77,5'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %71,4'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %28,5'i cevap vermemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %7,1'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %78,5'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %14,2'si cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %33,3'ü ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %33,3'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %33,3'ü cevap vermemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında seçenekler bazında aynı oranda olduğu görülmüştür. Erkek öğrencilerde ise hocanın verdiği bilgileri doğru bulmada yarı yarıya farklılık görülmektedir. Buna göre bir önceki soruya verilen cevaplarla birlikte değerlendirildiğinde araştırma yapanlardan doğru sonuca yani ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğunun sonucuna ulaştığı anlaşılmaktadır. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 62. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebinin Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
13/(a-c)= Araştırma Yaptıysanız Nasıl Bir Sonuca Ulaştınız?	13-[a]= Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı	1	5	5	55.5	-	-	-	-	6	15
	13-[b]= Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım	13	65	2	22.2	3	50	4	80	22	55
	13-[c]= Diğer	2	10	2	22.2	-	-	-	-	4	10

Yukarıda tablo 62.'de anket formunun 13. sorusunu oluşturan "Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?" sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %15'lik kısmı "Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı" seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 5 erkek tercih etmiştir. %55'lik kısmı "Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım" seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 13 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 4 erkek öğrenci tercih etmiştir. %10'luk kısmı "diğer" seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 2 kız 2 erkek "diğer" seçeneğini işaretlemiş, kız öğrenciler araştırma yapmadıklarını belirtmiş erkek öğrenciler ise tereddütte kaldıklarını kısmen doğru kısmen yanlış bulduklarını belirtmişlerdir. %17,5'lik kısmı ise soruya cevap vermemiştir.

Sınıf düzeyinde "Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?" sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %65'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım, %10'u tereddüt yaşadığının cevabını vermiştir. %20 cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %55,5'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %22,2'si ders hocasının verdiği bilgilerin

doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %22,2 cevap vermemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %50'si cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %80'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %20 cevap vermemiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklı oranda olduğu görülmüştür. Erkek öğrencilerde ise hocanın verdiği bilgileri doğru bulmada imam hatip öğrencilerinin çoğunluğu yanlış diğer lise mezunu öğrencilerin büyük çoğunluğunun doğru kabul ettiği görülmektedir. Erkek imam hatip lisesi mezunu öğrencilerde ders hocasının verdiği bilgilere temkinli yaklaştıkları görülmüştür. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 63. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesinde Edindikleri Siyer Bilgisi İle Gelmeden Önce Edindikleri Siyer Arasındaki Farklılıkların Sebebini Araştırdıklarında Ortaya Çıkan Sonuçla ilgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
13/(a-c)= Araştırma Yaptıysanız Nasıl Bir Sonuca Ulaştınız?	13-[a]=Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı	2	9.5	1	25	-	-	-	-	3	7.5
	13-[b]= Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım	13	61.9	3	75	8	66.6	3	100	27	67.5
	13-[c]= Diğer	4	19	-	-	-	-	-	-	4	10

Yukarıda tablo 63.'te anket formunun 13. sorusunu oluşturan “Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %7,5'lik kısmı “Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi

mezunlarından 2 kız 1 erkek tercih etmiştir. %67,5'lik kısmı “Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 13 kız 3 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız, 3 erkek öğrenci tercih etmiştir. %10'luk kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 4 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiş, öğrencilerden 1 tanesi araştırma yapmadığını belirtmiş, 2 tanesi tereddütte olduğunu, diğeri ise araştırma yapmadan hiç kimsenin görüşünü kabul etmemeyi öğrendiğini belirtmiştir. %15'lik kısmı ise soruya cevap vermemiştir.

Sınıf düzeyinde “Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %9,5'i ders hocasının dedikleri yanlıştı, kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %61,9'u ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım, %10'u tereddüt yaşadığının cevabını vermiştir. %10'u cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %25'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %75'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %33,3'ü cevap vermemiştir. Erkeklerin %100'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında verilen cevapların yakın oranda olduğu görülmüştür. Hocanın verdiği bilgileri doğru kabul etmede öğrencilerin çoğunluğunun aynı fikirde olduğu anlaşılmaktadır.

Genel değerlendirme “Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım seçeneğini işaretleyenlerin oranı 1. sınıf ve 3. sınıf aynı 2. ve 4. sınıfın yakın oranda olduğu söylenebilir. 1. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %9'u ders hocasının dedikleri yanlıştı, kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %68,1'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %14,2'si ders hocasının dedikleri yanlıştı, kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %71,4'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %14,2 cevap vermemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %75'i ders hocasının dedikleri yanlıştı, kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, cevabını vermiştir.%25'i cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %33,3'ü

cevap vermemiştir. 2. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %75'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %71,4'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %28,5'i cevap vermemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %7,1'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %78,5'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %14,2'si cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %33,3'ü ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %33,3'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %33,3'ü cevap vermemiştir. 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %65'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım, %10'u tereddüt yaşadığının cevabını vermiştir. %20 cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %55,5'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %22,2'si ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %22,2'si cevap vermemiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %50'si cevap vermemiştir. %80'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %20 cevap vermemiştir. 4. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %9,5'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %61,9'u ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım, %9,5'i tereddüt yaşadığının cevabını vermiştir. %9,5'i cevap vermemiştir. Erkek öğrencilerin %25'i ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı, %75'i ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiş, %33,3'ü cevap vermemiştir. Erkeklerin %100'ü ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım cevabını vermiştir. Ders hocasının söylediğini en fazla kabullenmeyenlerin oranı 1. sınıf diğer lise mezunu kızlar ile 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından erkekler olmuştur. 1. sınıf diğer lise mezunu kız öğrencilerin verdiği cevaplar bir önceki soruyla kıyasladığımızda verdikleri bilgilerin çeliştiği gözlenmektedir. Genel itibariyle verilen cevaplar ile bir önceki soruya verilen cevaplar paralellik göstermektedir. Sınıflar bazında ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğunu söyleyenlerin oranı yüksek olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre

değerlendirildiğinde kızlarla erkekler arasında çok büyük farklılık olduğu söylenemez.

4. soru; “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusunun öğrencilere sorulmasının amacı Siyerle ilgili öğretmenin ders anlatış tarzı ve tutumunun öğrencilerin öğrenmelerine ne yönde etki ettiği hakkında fikir edinmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 64. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Hakkındaki Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
14/(a-e)= İlahiyat Fakültesinde Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Derse Karşı İlginize Ne Yönde Etki Ediyor?	14-[a]= Derse olan ilgimi artırıyor	13	59	4	57.1	5	62.5	2	66.6	24	60
	14-[b]= Bilgiler yerli yerine oturuyor	8	36.3	3	42.8	5	62.5	-	-	16	40
	14-[c]=Akılda şüpheler oluşturuyor	7	31.8	-	-	-	-	-	-	7	17.5
	14-[d]= Anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmuyor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
	14-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--

Yukarıda tablo 64.’te anket formunun 14. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %60’lık kısmı “Derse olan ilgimi artırıyor” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 13 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %40’lık kısmı “Bilgiler yerli yerine oturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip

Yukarıda tablo-65'te anket formunun 14. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %60'lık kısmı “Derse olan ilgimi artırıyor” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %22,5'lik kısmı “Bilgiler yerli yerine oturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız öğrenci tercih etmiştir. %20'lik kısmı “Akılda şüpheler oluşturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız öğrenci tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %68,7'si derse olan ilgimi artırıyor, %18,7'si bilgiler yerli yerine oturuyor, %12,5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %42,8'i derse olan ilgimi artırıyor, %28,5'i bilgiler yerli yerine oturuyor, %28,5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %57,1'i derse olan ilgimi artırıyor, %28,5'i bilgiler yerli yerine oturuyor, %28,5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı derse olan ilgimi artırıyor demiştir, %33,3'ü cevap vermemiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu birden fazla seçeneği tercih ettiği için oranlarda farklılık oluştuğu gözlenmiştir. Oransal olarak düşük de olsa şüpheyeye düşenler vardır. Elbette ki bu da öğrenciyi araştırmaya sevk etmesi açısından önemlidir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 66. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Hakkındaki Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
14/(a-e)= İlahiyat Fakültesinde Siyer Öğretimiyle İlgili Ders Hocasının Tutumu Derse Karşı İlginize Ne Yönde Etki Ediyor?	14-[a]= Derse olan ilgimi artırıyor	10	50	5	55.5	6	100	2	40	23	57.5
	14-[b]= Bilgiler yerli yerine oturuyor	7	35	2	22.2	3	50	-	-	12	30
	14-[c]=Akılda şüpheler oluşturuyor	1	5	2	22.2	-	-	2	40	5	12.5
	14-[d]= Anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturumuyor	3	15	2	22.2	-	-	-	-	5	12.5
	14-[e]= Diğer	1	5	-	-	-	-	-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 66.'da anket formunun 14. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %57,5’lik kısmı “Derse olan ilgimi artırıyor” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 10 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %30’luk kısmı “Bilgiler yerli yerine oturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız öğrenci tercih etmiştir. %12,5’lik kısmı “Akılda şüpheler oluşturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 2 erkek öğrenci tercih etmiştir. %12,5’lik kısmı “Anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturumuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız 2 erkek tercih etmiştir. %2,5’lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiştir.

Yukarıda tablo 67.'de anket formunun 14. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %62,5’lik kısmı “Derse olan ilgimi artırıyor” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %35’lik kısmı “Bilgiler yerli yerine oturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız öğrenci tercih etmiştir. %15’lik kısmı “Akılda şüpheler oluşturuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “Anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmuyor” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %57,1’i derse olan ilgimi artırıyor, %33,3’ü bilgiler yerli yerine oturuyor, %14,2’si akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %75’i derse olan ilgimi artırıyor, %25’i bilgiler yerli yerine oturuyor, %25’i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6’sı derse olan ilgimi artırıyor, %50’si bilgiler yerli yerine oturuyor, %16,6’sı akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6’sı derse olan ilgimi artırıyor %33,3’ü anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmuyor cevabını vermiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu birden fazla seçeneği tercih ettiği için oranlarda farklılık olduğu gözlenmiştir. Oransal olarak düşük de olsa şüpheyeye düşenler vardır. Elbette ki bu da öğrenciyi araştırmaya sevk etmesi açısından önemlidir. İmam hatip öğrencileriyle diğer lise mezunu öğrenciler kendi aralarında oransal olarak verdikleri cevapların birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Genel değerlendirme “İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında derse olan ilgimi artırıyor seçeneğini işaretleyenlerin oranı 1. sınıf ve 2. sınıf aynı 3. ve 4. sınıfın yakın

oranda olduğu söylenebilir. 1. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %59'u derse olan ilgimi artırıyor, %36,3'ü bilgiler yerli yerine oturuyor , % 31,8'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %57,1'i derse olan ilgimi artırıyor, %42,8'i bilgiler yerli yerine oturuyor cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %62,5'i derse olan ilgimi artırıyor, %62,5'i bilgiler yerli yerine oturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı derse olan ilgimi artırıyor, cevabını vermiştir. %33,3'ü cevap vermemiştir. 2. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %68,7'si derse olan ilgimi artırıyor, %18,7'si bilgiler yerli yerine oturuyor ,%12,5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %42,8'i derse olan ilgimi artırıyor, %28,5'i bilgiler yerli yerine oturuyor, %28,5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %57,1'i derse olan ilgimi artırıyor, %28,5'i bilgiler yerli yerine oturuyor , %28,5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı derse olan ilgimi artırıyor demiştir, %33,3'ü cevap vermemiştir. 3. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50'si derse olan ilgimi artırıyor, %35'i bilgiler yerli yerine oturuyor ,%5'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %55,5'i derse olan ilgimi artırıyor, %22,2'si bilgiler yerli yerine oturuyor, %22,2'si akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %100'ü derse olan ilgimi artırıyor, %50'u bilgiler yerli yerine oturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %40'i derse olan ilgimi artırıyor demiştir, %40akılda şüpheler oluşturuyor demiştir. %20'si cevap vermemiştir. 4. sınıf imam hatip lisesi mezunlarından kızların %57,1'i derse olan ilgimi artırıyor, %33,3'ü bilgiler yerli yerine oturuyor , %14,2'si akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %75'i derse olan ilgimi artırıyor, %25'i bilgiler yerli yerine oturuyor, %25'i akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı derse olan ilgimi artırıyor, %50'si bilgiler yerli yerine oturuyor, %16,6'sı akılda şüpheler oluşturuyor cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı derse olan ilgimi artırıyor %33,3'ü anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmuyor cevabını vermiştir. Akılda şüpheler oluşturuyor seçeneğini işaretleyenlerin oranı en yüksek 3. diğer lise mezunu kızlarda görülmektedir. Genel itibariyle verilen cevaplar ile bir önceki soruya verilen cevaplar paralellik göstermektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızlarla erkekler arasında çok büyük farklılık olduğu söylenemez. Her sınıf seviyesinde farklı öğrencilerin verdikleri cevaplara göre ders hocasının başarılı bir şekilde öğrencileri

derse bağlamayı başardığını göstermektedir. Verilen cevaplardan ders hocasının sevildiği ve değer verildiği anlaşılmaktadır.

5. soru; “İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusunun öğrencilere sorulmasının amacı ilahiyat fakültesindeki Siyer öğretiminin öğrencilerin Hz. Peygamber (sav)’e karşı ilgi ve alakalarına ne yönde etki ettiği hakkında fikir edinmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 68. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15/(a-e)= İlahiyat Fakültesinde Aldığımız Siyer Dersinden Sonra Peygamberimize Karşı Tutumunuz Nasıl Oldu?	15-[a]= Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı	11	50	6	85.7	3	37.5	1	33.3	21	52.5
	15-[b]= Herkesin peygamberimizi böyle tanınmasını isterim	8	36.3	2	28.5	5	62.5	1	33.3	16	40
	15-[c]=Peygamberim izle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu	2	9	-	-	-	-	-	-	2	5
	15-[d]= Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim	6	27.2	-	-	1	12.5	-	-	7	17.5
	15-[e]= Diğer	1	4.5	-	-	-	-	-	-	1	2.5

Yukarıda tablo 68.’de anket formunun 15. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl

oldu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %52,5’lik kısmı “Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %40’lık kısmı “Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 8 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %5’lik kısmı “Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %17,5’lik kısmı “Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %2,5’lik kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 1 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiş değişen bir şey olmadığını belirtmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinde aldığınız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50’si Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %36,3’ü herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %27,2’si Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim, cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %85,7’si peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %28,5’i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, diğer lise mezunlarından kızların %37,5’i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %62,5’i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim,% 12,5’i Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %33,3’ü peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %33’ü cevap vermemiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu birden fazla seçeneği tercih ettiği için oranlarda farklılık olduğu gözlenmiştir. Oransal olarak düşük de olsa Hz. Peygamber (sav)’le ilgili kafa karışıklığı yaşayanların olduğu görülmektedir. Elbette ki bu da öğrenciyi araştırmaya sevk etmesi açısından önemlidir. Erkek öğrencilerle kız öğrenciler kendi aralarında oransal olarak birbirine yakın olduğu söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 69. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15/(a-e)= İlahiyat Fakültesinde Aldığınız Siyer Dersinden Sonra Peygamberimize Karşı Tutumunuz Nasıl Oldu?	15-[a]= Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı	8	50	4	57.1	7	50	2	66.6	21	52.5
	15-[b]= Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim	5	31.2	1	14.2	4	28.5	-	-	10	25
	15-[c]= Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu	2	12.5	1	14.2	1	7.1	-	-	4	10
	15-[d]= Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim	2	12.5	1	14.2	4	28.5	-	-	7	17.5
	15-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 69.’da anket formunun 15. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde aldığınız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %52,5’lik kısmı “Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 8 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

%25'lik kısmı “Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 5 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız öğrenci tercih etmiştir. %10'luk kısmı “Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız öğrenci tercih etmiştir. %17,5'lik kısmı “Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız tercih etmiştir. %5'lik kısmı herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50'si Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %31,2'si herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %12,5'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %57,1'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %14,2'si herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %14,2'si peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %28,5'i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %28,5'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, cevabını vermiştir. %33,3'ü cevap vermemiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu birden fazla seçeneği tercih ettiği için oranlarda farklılık oluştuğu gözlenmiştir. Erkek öğrencilerle kız öğrenciler kendi aralarında verdikleri cevaplarda oransal olarak birbirine yakın olduğu söylenebilir. Diğer lise mezunu erkek öğrencilerde oran biraz daha yüksek gözüküyor bunun nedeni ise toplam sayılarının az olmasından kaynaklıdır. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 70. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15/(a-e)= İlahiyat Fakültesinde Aldığınız Siyer Dersinden Sonra Peygamberimize Karşı Tutumunuz Nasıl Oldu?	15-[a]= Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı	6	30	1	11.1	4	66.6	4	80	15	37.5
	15-[b]= Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim	12	60	2	22.2	3	50	-	-	17	42.5
	15-[c]=Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu	1	5	4	44.4	-	-	-	-	5	12.5
	15-[d]= Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim	3	15	2	22.2	2	33.3	-	-	7	17.5
	15-[e]= Diğer	2	10	-	-	-	-	-	-	2	5

Yukarıda tablo 70.’te anket formunun 15. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde aldığınız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %37,5’lik kısmı “Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 4 erkek tercih etmiştir.

%42,5'luk kısmı “Herkesin peygamberimizi böyle tanınmasını isterim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 12 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız öğrenci tercih etmiştir. %12,5'lik kısmı “Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 4 erkek öğrenci tercih etmiştir. %17,5'lik kısmı “Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız 2 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %5'lik kısmı diğer seçeneği tercih etmiştir. İmam hatip lisesi mezunlarından 2 kız “diğer” seçeneğini işaretlemiş, yanlış bilgilerden etkilenmediğini diğeri ise dersteki bilgileri kabul etmediğini belirtmiştir. %7,5'lik kısmı herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %30'u Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %60'ı herkesin peygamberimizi böyle tanınmasını isterim, %15 peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %11,1'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %22,2'si herkesin peygamberimizi böyle tanınmasını isterim, %44,4'ü peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %50'si herkesin peygamberimizi böyle tanınmasını isterim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %80'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, cevabını vermiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu birden fazla seçeneği tercih ettiği için oranlarda farklılık oluştuğu gözlenmiştir. Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı cevabı diğer lise mezunu öğrencilerde yüksek çıkarken imam hatip lisesi mezunu öğrencilerde düşük oranda kaldığı gözlenmiştir. Özellikle erkek imam hatip lisesi mezunu öğrencilerde kafa karışıklığı yaşadığı düşünölmektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 71. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin İlahiyat Fakültesindeki Siyer Öğretiminden Sonra Hz. Peygamber (sav)’e Karşı Tutumlarına Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15/(a-e)= İlahiyat Fakültesinde Aldığınız Siyer Dersinden Sonra Peygamberimize Karşı Tutumunuz Nasıl Oldu?	15-[a]= Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı	7	33.3	1	25	8	66.6	1	33.3	17	42.5
	15-[b]= Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim	9	42.8	3	75	5	41.6	-	-	17	42.5
	15-[c]=Peygamberim izle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu	-	-	1	25	-	-	-	-	1	2.5
	15-[d]= Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim	6	28.5	1	25	5	41.6	2	66.6	14	35
	15-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 71.’de anket formunun 15. sorusunu oluşturan “İlahiyat fakültesinde aldığınız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %42,5’lik kısmı “Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 1 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız, 1 erkek tercih etmiştir. %42,5’lik kısmı “Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız 3 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız öğrenci tercih etmiştir. %2,5’lik kısmı “Peygamberimizle ilgili

daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %35’lik kısmı “Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, 2 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %33,3’ü peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %42,8’i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %28,5’i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %25’i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %75’i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %25’i Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu, % 25’i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6’sı peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %41,6’sı herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %41,6’sı peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %33,3’ü peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %66,6’sı peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu birden fazla seçeneği tercih ettiği için oranlarda farklılık olduğu gözlenmiştir. Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı cevabı diğer lise mezunu kız öğrencilerde yüksek çıkarken imam hatip lisesi mezunu öğrencilerde düşük oranda kaldığı gözlenmiştir. Özellikle erkek imam hatip lisesi mezunu öğrencilerde kafa karışıklığı yaşadığı düşünülmektedir.

Genel değerlendirme “İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı seçeneğini işaretleyenlerin oranı 1.sınıf ve 2.sınıf aynı 3. sınıf ve 4. sınıflarda yakın oranda olduğu söylenebilir. Ayrıca sınıflar bazında herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim seçeneğini işaretleyenlerin oranı 3. sınıf ve 4. sınıflarda aynı 1. sınıflarda yakın 2. sınıflarda bariz farklı olduğu söylenebilir. 1.sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50’si Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %36,3’ü herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %27,2’si peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim

cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %85,7'si peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %28,5'i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, diğer lise mezunlarından kızların %37,5'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %62,5'i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %12,5'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %33,3'ü peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %33,3'ü cevap vermemiştir. 2. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %50'si Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %31,2'si herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %12,5'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %57,1'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %14,2'si herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %14,2'si peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %50'si peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %28,5'i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %28,5'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %66,6'sı peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, cevabını vermiştir. %33,3'ü cevap vermemiştir. 3. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %30'u peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %60'ı herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %15'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %11,1'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %22,2'si herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %44,4'ü peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %50'si herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %80'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, cevabını vermiştir. 4. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %33,3'ü peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %42,8'i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %28,5'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %25'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, %75'i herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim, %25'i peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu, %25'i peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %66,6'sı peygamberimize karşı ilgi ve

sevgim arttı, %41,6'sı herkesin peygamberimizi böyle tanınmasını isterim, % 41,6'sı peygamberimizi yanlış tanıdığını anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. Erkek öğrencilerin %33,3'i peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı, % 66,6'sı peygamberimizi yanlış tanıdığını anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını vermiştir. En yüksek oranda peygamberimizi yanlış tanıdığını anladım ve doğru bilgiler edindim cevabını verenler diğer lise mezunu 3. sınıf öğrenciler ile imam hatip lisesi mezunlarından 1. sınıf erkekler olduğu görülmektedir. Genel itibariyle verilen cevaplar ile bir önceki soruya verilen cevaplar kısmen paralellik göstermektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde kızlarla erkekler arasında çok büyük farklılık olduğu söylenebilir. Birden fazla seçenek işaretlendiği için sınıflar bazında çeşitlilik göze çarpmaktadır.

“İlahiyat fakültesinde aldığınız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğu birbirine yakın oranlarda peygambere olan sevgi ve muhabbetinin arttığını, peygamberi yanlış tanıdığının farkına vardığını ve herkesin peygamberi böyle tanınması gerektiğini belirten seçenekleri işaretlemişlerdir. Bu sonuca doğru bilgi elde edildiğinde insanın neyi niçin seveceğini daha iyi anladığını göstermektedir.

6. soru; “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusunun öğrencilere sorulmasının amacı öğrencilerin ileriki meslek hayatlarında Siyer öğretimini nasıl yapacakları hakkında fikir edinmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 72. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
16/(a-e)= Öğretmen Olduğunuzda Siyer Öğretirken Hangi Yöntemi Benimsersiniz?	16-[a]= Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim	-	-	1	14.2	1	12.5	-	-	2	5
	16-[b]= Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum	2	9	-	-	-	-	-	-	2	5
	16-[c]=Hz. Muhammed (sav) Anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim	17	77.2	6	85.7	7	87.5	2	66.6	3	80
	16-[d]= Ders kitabında olan bilgileri aktarırım.	2	9	-	-	-	-	1	33.3	3	7.5
	16-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 72.'de anket formunun 16. sorusunu oluşturan “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %5’lik kısmı “Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %5’lik kısmı “Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız öğrenci tercih etmiştir. %80’lik kısmı “Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 17 kız, 6 erkek diğer lise mezunlarından 7 kız, 2erkek öğrenci tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı

“Ders kitabında olan bilgileri aktarırım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 2 kız diğer lise mezunlarından 1 erkek tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %77,2’si, erkek öğrencilerin ise %85,7’si Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Fakat kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak ders kitabındaki bilgileri aktarırım seçeneğini de tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %87,5’i erkek öğrencilerin ise %66,6’sı Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında büyük farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında aslında imam hatip öğrencilerinin sayısal olarak diğer lise mezunu öğrencilerden fazla olması aradaki farkı yükselttiği söylenebilir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 73. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
16/(a-e)= Öğretmen Olduğunuzda Siyer Öğretirken Hangi Yöntemi Benimsersiniz?	16-[a]= Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim	3	18.7	3	42.8	-	-	1	33	7	17.5
	16-[b]= Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum	1	6.2	1	14.2	-	-	-	-	2	5
	16-[c]=Hz. Muhammed (sav) Anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim	13	81.2	3	42.8	11	78.5	1	33	28	70
	16-[d]= Ders kitabında olan bilgileri aktarırım.	3	18.7	-	-	2	14.2	-	-	5	12.5
	16-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 73.'te anket formunun 16. sorusunu oluşturan “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %17,5'lik kısmı “Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 1erkek tercih etmiştir. %5'lik kısmı “Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız, 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %70'lik kısmı “Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 13 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 11 kız,1 erkek öğrenci tercih

etmiştir. %12,5'lik kısmı “Ders kitabında olan bilgileri aktarırım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 3 kız diğer lise mezunlarından 2 kız tercih etmiştir. %7,5'lik kısmı herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %81,2'si, erkek öğrencilerin ise %42,8'i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak kızların %18,7'si ve erkek öğrencilerin %42,8'i akademik bir dille konuyu anlatır geçirim seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %78,5'i erkek öğrencilerin ise %33,3'ü Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiş, erkek öğrencilerin %33,3'ü akademik bir dille konuyu anlatır geçirim seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında da bariz bir fark gözükmemektedir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 74. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
16/(a-e)= Öğretmen Olduğunuzda Siyer Öğretirken Hangi Yöntemi Benimsersiniz?	16-[a]= Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	16-[b]= Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum	-	-	1	11.1	-	-	-	-	1	2.5
	16-[c]=Hz. Muhammed (sav) Anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim	19	95	7	77.7	6	100	4	80	36	90
	16-[d]= Ders kitabında olan bilgileri aktarırım.	2	10	1	11.1	1	16.6	-	-	4	10
	16-[e]= Diğer	1	5	-	-	-	-	1	20	2	5

Yukarıda tablo 74.’te anket formunun 16. sorusunu oluşturan “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %2,5’lik kısmı “Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %90’lık kısmı “Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 19 kız, 7 erkek diğer lise mezunlarından 6 kız, 4 erkek öğrenci tercih etmiştir. %10’luk kısmı “Ders kitabında olan bilgileri aktarırım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam

hatip lisesi mezunlarından 2 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız tercih etmiştir. %5’lik kısmı herhangi bir görüş belirtmemiştir.

Sınıf düzeyinde “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %95’i, erkek öğrencilerin ise %77,7’si Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak kızların %10’u ve erkek öğrencilerin %11,1’i ders kitabında olan bilgileri aktarırım seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %100’ü erkek öğrencilerin ise %80’i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini işaretlemeye bariz farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında da fark yoktur. Öğrencilerin Hz. Peygamber (sav)’i insanlara anlatmada dikkatli olacaklarını göstermek adına önemli bir bulgudur. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 75. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Meslek Hayatında Hangi Yöntemi Benimseyeceklerine Dair Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
16/(a-e)= Öğretmen Olduğunuzda Siyer Öğretirken Hangi Yöntemi Benimsersiniz?	16-[a]= Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	16-[b]= Kafam kariştiği için nasıl anlatacağımı bilemiyorum	-	-	1	25	-	-	-	-	1	2.5
	16-[c]=Hz. Muhammed (sav) Anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim	20	95.2	3	75	12	100	2	66.6	37	92.5
	16-[d]= Ders kitabında olan bilgileri aktarırım.	1	4.7	1	25	2	16.6	1	33.3	5	12.5
	16-[e]= Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yukarıda tablo 75.'te anket formunun 16. sorusunu oluşturan “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %2,5'lik kısmı “Kafam kariştiği için nasıl anlatacağımı bilemiyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 1 erkek öğrenci tercih etmiştir. %92,5'lik kısmı “Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 20 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 12 kız, 2erkek öğrenci tercih etmiştir. %12,5'luk kısmı “Ders kitabında olan bilgileri aktarırım” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği,

imam hatip lisesi mezunlarından 1 kız 1 erkek diğer lise mezunlarından 2 kız 1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %95,2’si, erkek öğrencilerin ise %75’i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak erkek öğrencilerin %25’i ders kitabında olan bilgileri aktarırım seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %100’ü erkek öğrencilerin ise %66,6’sı Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak erkek öğrencilerin %33,3’ü ders kitabında olan bilgileri aktarırım seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında tercihler konusunda farklılık görülmemektedir. Erkek öğrenciler arasında da fark fazla değildir. Öğrencilerin Hz. Peygamber (sav)’i insanlara anlatmada dikkatli olacaklarını göstermek adına önemli bir bulgudur.

Genel değerlendirme “Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?” sorusuna verilen cevapların istatistiksel verileri incelendiğinde sınıflar bazında Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini işaretleyenlerin oranı 3. sınıf ve 4. sınıf aynı 1. ve 2. yakın oranda olduğu söylenebilir. 1. sınıflarda, imam hatip lisesi mezunlarından kızların %77,2’si, erkek öğrencilerin ise %85,7’si Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiş ancak kız ve erkek öğrencilerin bazıları ikinci seçenek olarak ders kitabındaki bilgileri aktarırım seçeneğini tercih etmişlerdir. Diğer lise mezunlarından kızların %87,5’i erkek öğrencilerin ise %66,6’sı Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. 2. sınıflarda, imam hatip lisesi mezunlarından kızların %81,2’si, erkek öğrencilerin ise %42,8’i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak kızların %18,7’si ve erkek öğrencilerin %42,8’i akademik bir dille konuyu anlatır geçerim seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %78,5’i erkek öğrencilerin ise %33,3’i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiş, erkek öğrencilerin %33,3’i akademik bir dille konuyu anlatır geçerim seçeneğini de

işaretlediği gözlenmiştir. 3. sınıflarda, imam hatip lisesi mezunlarından kızların %95'i, erkek öğrencilerin ise %77,7'si Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak kızların %10'u ve erkek öğrencilerin %11,1'i ders kitabında olan bilgileri aktarırım seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %100'ü erkek öğrencilerin ise %80'i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. 4. sınıflarda, imam hatip lisesi mezunlarından kızların %95,2'si, erkek öğrencilerin ise %75'i Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak erkek öğrencilerin %25'i ders kitabında olan bilgileri aktarırım seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %100'ü erkek öğrencilerin ise %66,6'sı Hz. Muhammed (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim seçeneğini belirtmiştir. Ancak erkek öğrencilerin %33,3'ü ders kitabında olan bilgileri aktarırım seçeneğini de işaretlediği gözlenmiştir. Her sınıf seviyede öğrencilerin büyük çoğunluğu Hz. Peygamber (sav)'i anlatırken zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat edeceğini belirtmiştir. Ancak 2. sınıflarda genel olarak farklı seçenekleri de tercih ettikleri için oranda değişkenlik göze çarpmaktadır. Bir insanı sevdirmenin yolu şüphesiz insanların zihnine nakşetmekten geçer. Şayet rol model insan olarak insanların zihnine nakşedemezseniz çabalar boşunadır. Bunun da o tasavvurun sağlam, doğru bilgilerle donatmaktan geçtiği unutulmaması gerekir. Ders hocasının rol model oluşu bunda etkili olacaktır.

7. soru; "Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?" sorusunun öğrencilere sorulmasının amacı öğrencilerin ileride Siyer alanında akademik çalışma yapmak isteyip istemedikleri yapmak istiyorsa sebebi hakkında fikir edinmektir. Verilen cevapların istatistikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 76. İlahiyat Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(22)		Erkek(7)		Kız(8)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
17/(a-b)=Lisans Eğitimi Tamamlandıktan Sonra Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapmak İster Misiniz?	17-[a]= Evet	6	27.2	5	71.4	3	37.5	3	100	17	42.5
	17-[b]= Hayır	16	72.7	2	28.5	5	62.5	-	-	23	57.5

Yukarıda tablo 76.'da anket formunun 17. sorusunu oluşturan “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %42,5’lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 3 kız, 3 erkek, tercih etmiştir. %57,5’lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 16 kız, 2 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %27,2’si, erkek öğrencilerin %71,4’i evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %37,5’i, erkek öğrencilerin ise tamamı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz bir farklılık görülmektedir. Erkek öğrencilerde 30 puanlık fark görülmektedir. Erkek öğrencilerin yüksek lisans için daha istekli oldukları kız öğrencilerin ise pek ilgilenmedikleri anlaşılmaktadır. Yüksek lisans yapmak isteyenlerin gerekçelerine bakıldığında ise sevdikleri bölüm olması ve Hz. Peygamber (sav)’i daha iyi tanımak olarak belirtmişlerdir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 77. İlahiyat Fakültesi 2. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu(23)				Diğer Lise Mezunu(17)					
		Kız(16)		Erkek(7)		Kız(14)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
17/(a-b)=Lisans Eğitimi Tamamladıktan Sonra Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapmak İster Misiniz?	17-[a]= Evet	7	43.7	4	57.1	5	35.7	-	-	16	40
	17-[b]= Hayır	9	56.2	3	42.8	9	64.2	3	100	24	60

Yukarıda tablo 77.'de anket formunun 17. sorusunu oluşturan “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %40'lık kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 7 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız tercih etmiştir. %60'lık kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 9 kız, 3 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %43,7'si, erkek öğrencilerin %57,1'i evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %35,7'si, evet erkek öğrencilerin ise tamamı hayır cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz bir farklılık görülmektedir. Erkek öğrencilerde diğer lise mezunu olanlar hiç istemezken imam hatip lisesi mezunu öğrencilerde durum olumlu yöndedir. İmam hatip mezunu olanlarda yüksek lisans için daha istekli oldukları diğer öğrencilerin ise pek ilgilenmedikleri anlaşılmaktadır. Yüksek lisans yapmak isteyenlerin gerekçelerine bakıldığında ise sevdikleri bölüm olması ve Hz. Peygamber (sav)'i daha iyi tanımak olarak belirtmişlerdir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 3. sınıf

öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 78. İlahiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (29)				Diğer Lise Mezunu(11)					
		Kız(20)		Erkek(9)		Kız(6)		Erkek(5)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
17/(a-b)=Lisans Eğitimi Tamamladıktan Sonra Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapmak İster Misiniz?	17-[a]= Evet	9	45	4	44.4	1	16.6	2	40	16	40
	17-[b]= Hayır	11	55	5	55.5	5	83.3	3	60	24	60

Yukarıda tablo 78.'de anket formunun 17. sorusunu oluşturan “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %40’lık kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 9 kız, 4 erkek diğer lise mezunlarından 1 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %60’lık kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 11 kız, 5 erkek diğer lise mezunlarından 5 kız, 3 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %45’i, erkek öğrencilerin %44,4’ü evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların %16,6’sı, erkek öğrencilerin ise %40’ı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında bariz bir farklılık görülmektedir. Diğer lise mezunu kız öğrenciler nerdeyse hiç istemiyor. Erkek öğrencilerde de bu istek çok düşük seviyede kaldığı görülmektedir. Yüksek lisans yapmak isteyenlerin gerekçelerine bakıldığında ise sevdikleri bölüm olması, kendilerini akademik olarak geliştirmek istemeleri ve Hz. Peygamber (sav)’i daha iyi

tanımak şeklinde belirtmişlerdir. Aynı soruya ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin vermiş oldukları cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 79. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf Öğrencilerinin Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapma İle İlgili Görüşleri

SORU	SEÇENEKLER	SEÇENEK TERCİHİ								Toplam	
		İmam Hatip Lisesi Mezunu (25)				Diğer Lise Mezunu(15)					
		Kız(21)		Erkek(4)		Kız(12)		Erkek(3)		40	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
17/(a-b)=Lisans Eğitimi Tamamladıktan Sonra Siyer Alanında Yüksek Lisans Yapmak İster Misiniz?	17-[a]= Evet	6	28.5	1	25	4	33.3	2	66.6	13	32.5
	17-[b]= Hayır	15	71.4	3	75	8	66.6	1	33.3	27	67.5

Yukarıda tablo 79.'da anket formunun 17. sorusunu oluşturan “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna ilahiyat fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin tamamı cevap vermiştir. Bu öğrencilerin vermiş olduğu cevaplara göre ortaya çıkan istatistikî veriler yukarıdaki gibidir. Buna göre öğrencilerin %32,5’lik kısmı “evet” seçeneğini tercih etmiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 6 kız,1 erkek diğer lise mezunlarından 4 kız, 2 erkek tercih etmiştir. %7,5’lik kısmı “hayır” seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği, imam hatip lisesi mezunlarından 15 kız, 3 erkek diğer lise mezunlarından 8 kız,1 erkek tercih etmiştir.

Sınıf düzeyinde “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna imam hatip lisesi mezunlarından kızların %28,5’i, erkek öğrencilerin %25’i evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %33,3’ü, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı evet cevabını vermiştir. İmam hatip lisesi mezunu kızların diğer lise mezunu kızlar arasında farklılık yoktur. Diğer lise mezunu erkek öğrencilerde yüksek lisans yapma isteği imam hatip lisesi mezunlarına göre daha fazla olduğu söylenebilir. Yüksek lisans yapmak isteyenlerin gerekçelerine bakıldığında ise sevdikleri bölüm olması, ders hocasının tutumu, Hz.

Peygamber (sav)'i daha iyi tanıyıp insanlara tanıtmak ve Hz. Peygamber (sav)'i daha iyi tanımak şeklinde belirtmişlerdir.

Genel değerlendirme “Lisans eğitimi tamamladıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?” sorusuna hayır cevabı olarak sınıflar bazında 2. sınıf ve 3. sınıf aynı 1. sınıfla 4. sınıf arasında bariz fark vardır. 1. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %27,2’si, erkek öğrencilerin %71,4’ü evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %37,5’i, erkek öğrencilerin ise tamamı evet cevabını vermiştir. 2. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %43,7’si, erkek öğrencilerin %57,1’i evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %35,7’si, evet erkek öğrencilerin ise tamamı hayır cevabını vermiştir. 3. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %45’i, erkek öğrencilerin %44,4’ü evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %16,6’sı, erkek öğrencilerin ise %40’ı evet cevabını vermiştir. 4. sınıflarda imam hatip lisesi mezunlarından kızların %28,5’i, erkek öğrencilerin %25’i evet cevabı vermiştir. Diğer lise mezunlarından kızların yaklaşık %33,3’ü, erkek öğrencilerin ise %66,6’sı evet cevabını vermiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu hayır cevabını vermişlerdir. Yüksek lisans yapma konusunda istekli olan 1. sınıf imam hatip mezunu erkek öğrencilerle diğer lise mezunu erkekler olduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin yüksek lisans yapmak için kızlara göre daha istekli oldukları görülmektedir. Yüksek lisans yapmak isteyen bazı öğrencilerin niçin yapmak istediği sorusuna cevabı; Hz. Peygamber (sav)'i daha iyi tanımak, Hz. Peygamber (sav)'in hayatını doğru kaynaklardan öğrenip insanlara anlatmak, kendi hayatına rol model almak için daha iyi tanımak, sevdiği bir bölüm olması, ders hocasının tutumu, zihnindeki sorulara cevap bulmak, hurafelerden uzak arı bir Siyer bilgisine sahip olmak ve akademik başarı elde etmek şeklinde olmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İlahiyat fakültesi öğrencilerine yönelik Siyerle ilgili yaptığımız bu çalışmada Öğrencilerin büyük bir bölümü ilahiyat fakültesini isteyerek yazdığını belirtmiştir. Bu isteğin yeni karşılaştıkları bilgilerin doğruluğunu araştırmaya yönelttiği görülmektedir. İsteyerek bölümü seçenler ile kaynaklarda bilgileri araştırdıklarını belirtenlerin oranı birbirine yakın çıkmıştır.

Siyer öğretiminde hiç şüphesiz ders hocasına büyük görevler düşmektedir. Ders hocasının tutumu öğrencilerin bu dersten tamamen kopmasına da sebep olabilir, tamamen bağlanmasına da vesile olabilir. Hepsinden önemlisi davranışlarıyla hal ve hareketiyle öğrenciyi kendisine bağlamasını bilmelidir. Örnek insanı insanlara anlatırken öncelikle kendisi de o örnek insanın vasıflarını üzerinde göstermesi icap eder. Öğrenciler Siyer dersini aldıktan sonra Hz. Peygamber (sav)'e olan sevgisi artmalı ve onun yolunda gitmek için can atmalıdır. Nitekim öğrencilerin ders hocasının tutumuyla ilgili sorulan soruya verdikleri cevaplar bu durumu doğrular niteliktedir. Ders hocasının tutumu öğrencileri derse bağladığı ve araştırmaya yönelttiği anlaşılmaktadır.

İlköğretim ve ortaöğretim okullarındaki siyerle ilgili müfredat ilahiyat fakültesi öğrenimine zemin hazırlar nitelikte olup abartıdan uzak gözükmemektedir. Öğrencilerin birçok bilgi edinme kaynakları bulunmaktadır. Büyük oranda siyer ile ilgili bilgiler aile ortamında edinilmiştir. Abartılı peygamber tasavvuru okullar dışında alınan bilgiyle alakalı gözükmemektedir.

Öğrencilerin çoğunluğu Hz. Peygamber (sav)'in hayatıyla ilgili kitap okuduğunu belirtmesine rağmen kitap ve yazar bilgisini hatırlamıyor olmaları kafalarda soru işareti bırakmaktadır. Eser ve yazar ismini hatırlayanların çok düşük olması okunan kitapların değerlendirilmesini zora sokmaktadır. Ayrıca bu durum öğrencilerin bu kitapları anlayarak okudukları çıkarımına varmayı güçleştirmektedir.

Öğrencilerin ilahiyat fakültesi öncesi edinmiş oldukları bilgiler ile fakültede aldıkları bilgiler arasında çelişkiler olduğu anlaşılmakta olup bunun sebebi olarak da

genelde anne babasından, çevresinden duyduğu okuma ve araştırmaya dayalı olmayan bilgilerden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bu çelişkiyi ortadan kaldırmak için öğrencilerin yarısından fazlasının araştırmaya yöneldiği anlaşılmıştır. Büyük oranda kaynaklara müracaat edilirken bilgisine güvendiklerine sorma şıkkı da yüksek çıkmaktadır. Her iki durumda da bir araştırmanın söz konusu olduğu anlaşılmaktadır.

İslam'ın doğru yaşanmasındaki engellerden biri Hz. Peygamber (sav)'e ilişkin yanlış algı ve tasavvurlar ile onun hayatının yanlış anlaşılması veya abartılı olarak anlatılmasıdır. İslam'ın doğru anlaşılmasının önündeki engellerden bir diğeri ise, Müslümanların Hz. Peygamber (sav)'i yüceltmek amacıyla, onun yaşadığı gerçek hayatın ötesinde insanüstü ve mucize temelli bir anlatımı benimsemeleridir. İşte bu yaygın hataların düzeltilmesi ve sağlıklı bir peygamber tasavvur ve telakkisinin yaygınlaştırılması açısından, ilahiyat fakültesinde eğitim gören öğrencilerinin peygamber tasavvuru oldukça önemlidir. Çünkü bu öğrenciler toplumu aydınlatacak geleceğin öğretmen adaylarıdır. Bununla alakalı öğrencilere yöneltilen soruya verilen cevaplardan da anlaşılacağı üzere öğrencilerin ilahiyat fakültesinde edindiği siyer bilgisinden sonraki tutumu, durumu ortaya koymaktadır. Siyer dersinin bitiminden sonra öğrencilerin bilgileri büyük oranda oturduğu anlaşılmaktadır.

Siyerle ilgili öğrencilerin verdiği cevaplar dikkate alındığında öğrencilerin olaylara eleştirel yaklaşmayı öğrendiği görülmektedir. Bunda da ders hocasının öğrencilere karşı tutumu etkili olduğu söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre geliştirilen öneriler aşağıdadır.

Konunun daha iyi sonuçlar vermesi için farklı ilahiyat fakültelerine ve daha fazla öğrenciye anket uygulanmalıdır.

Hali hazırda görev yapan öğretmenler üzerinde çalışmalar artırılarak sorunsal alanlar tespit edilmelidir.

Ailedeki Hz. Peygamber (sav) tasavvuru ile halk arasında okunan popüler siyer kitapları üzerine araştırmalar yapılmalıdır.

Halk üzerinde etkili olan vaizlerin peygamber anlatımları araştırma konuları arasına konulmalıdır.

Siyer müfredatını okutan öğretmenlerin hizmet içi kurslara tabi tutulması faydalı olacaktır.

Meslek dersleri öğretmenlerinin uzmanlık alanlarına ayrılması yararlı olacaktır.

Ders hocalarının Hz. Peygamber (sav) anlatımlarının zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat etmesi gerekir.

Siyer dersini anlatan hocaların yaşantısı etkiyi artırmaktadır. Bundan dolayı ders hocaları örnek insanı anlatırken örnek vasıfları kendi üzerinde bulundurmaya gayret göstermelidir.

KAYNAKLAR

- Algül, Hüseyin, “Gazve”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt: 13, İstanbul, 1996
- Candan, Abdurrahman “Peygamberimiz İnsanları Severdi”, Kurandan Öğütler I, DİB Yayınları, Ankara 2010
- Fayda, Mustafa “Siyer Ve Meğazi”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt: 37, İstanbul, 2009
- Kaya, Davut, *Peygamberimiz Örnek Alınmalı*, Kurandan Öğütler II, DİB Yayınları, Ankara, 2010
- Komisyon, *Orta Öğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu*, MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Ankara, 2010
- Komisyon, *İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı Ve Kılavuzu*, MEB, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Ankara,2010.
- Öz, Şaban, *İlk Siyer Kaynakları Ve Müellifleri*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2006
- Özdemir, Mehmet, *Siyer Yazıcılığı Üzerine*, Milet ve Nihal Dergisi, Cilt: 4, Sayı. 3, Eylül –Aralık, 2007
- Parlatır, İsmail, “Siyer”, Açıklamalı İslami Terimler Sözlüğü, Ankara, 2017
- Yaman, Ahmet “Siyer”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt: 37, İstanbul, 2009
- Yıldırım, Bekir, *İmam Hatip Liselerinde Siyer Dersinin Öğretimi*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2007

EK-1 Anket Formu**ANKET FORMU**

Sayın öğrenciler!

Dolduracağınız bu anket formu, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülmekte olan "İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Siyer Dersine Karşı Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği)" başlıklı yüksek lisans tez çalışması için yapılmaktadır. Soruları dikkatlice okuyup size uygun düşen seçeneği işaretleyiniz. Sizlerden edinilecek bilgiler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Lütfen kişisel bilgilerinizi yazmayınız (ad, soyadı ve öğrenci numarası gibi).

Anket formunu doldurarak sağlamış olduğunuz değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

KİŞİSEL BİLGİLER

Sınıfınız: 1 () 2 () 3 () 4 ()

Cinsiyetiniz: Erkek () Kadın ()

Mezun olduğunuz Okul Türü: İmam Hatip Lisesi () Diğer Liseler ()

ANKET FORMU

(Aşağıdaki sorularda birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

1-İlahiyat Fakültesini seçme nedeniniz nedir?

- () Sevdiğim bir bölüm olması
 () Ailemin isteği
 () Üniversite puanımın buna yetiyor olması
 () Bitirdiğimde iş bulma olanağının olması
 () Diğer (Lütfen yazınız).....

2-Siyer dersinin sizin için önemi nedir?

- () Peygamberi doğru anlamak ve anlatmak
 () Peygamberi doğru kaynaklardan öğrenmek
 () İleriki meslek hayatımda yarar elde etmek
 () Sadece derste başarılı olup okulu bitirmek
 () Diğer (Lütfen yazınız).....

3- Hz. Muhammed(sav) sizin için ne anlam ifade ediyor?

- () Güzel bir örnek
 () Dinin açıklayıcısı
 () Bizim gibi bir insan
 () Diğer (Lütfen yazınız).....

4-İlahiyat fakültesinden önce Hz. Muhammed'le (sav) ilgili bilgilere nasıl ulaştınız?

- () Ailede
 () Okulda
 () Kitap okuyarak
 () Başkalarından dinleyerek
 () Diğer (Lütfen yazınız).....

5-Ortaokul ve lisede Siyer dersi gördünüz mü?

- () Evet () Hayır

6- İlahiyat Fakültesine gelmeden önce Hz. Muhammed(sav)'in hayatı ile ilgili herhangi bir kitap okudunuz mu?

- () Evet () Hayır

7-Okuduysanız kaç tane kitap okudunuz? Belirtiniz

.....

8-Okuduğunuz eser ve yazarını hatırlıyor musunuz? Belirtiniz.

.....

9- İlahiyat Fakültesinden önce Hz. Muhammed'in (sav) hayatıyla ilgili okuduğunuz veya dinlediğiniz hangi bilgiler dikkatinizi çekti?

- () Diğer peygamberlerden üstün olması

- () Güzel ahlakı

- () Büyük mucizelerinin olması

- () Bizim gibi bir insan olması

()Diğer(Lütfen yazınız).....

10- Eski, Siyer bilgileri ile ilahiyat fakültesinde aldığımız bilgiler arasında farklar hangi konularda yoğunlaşmaktadır?

()Hz. Muhammed'in mucizeleri

() Hz. Muhammed'in insani yönü

() Hz. Muhammed'in evlilikleri

() Hz. Muhammed'in gelecekle(gayb) ilgili söyledikleri

()Diğer(Lütfen yazınız).....

11- Bu bilgiler arasındaki farklılık sizi nasıl etkiledi?

()Bütün bilgilerim alt üst oldu

()Dersten soğudum

()Eleştirel(analitik) bakmayı öğrendim

()Dersimi geçmeye baktım

()Diğer(Lütfen yazınız).....

12-Bu çelişkilerden kurtulmak için ne yaptınız?

() Konuyu kaynaklarında araştırdım

() Herhangi bir araştırma yapmadım

() Bilgisine güvendiğim kişilere sordum

() Ders hocasının dedikleri kafama yattı

()Diğer(Lütfen yazınız).....

13-Araştırma yaptıysanız nasıl bir sonuca ulaştınız?

()Ders hocasının dedikleri yanlıştı kaynaktaki bilgilerle uyuşmamaktaydı

()Ders hocasının verdiği bilgilerin doğru olduğu kanaatine vardım

() Diğer(Lütfen yazınız).....

14- İlahiyat fakültesinde Siyer öğretimiyle ilgili ders hocasının tutumu derse karşı ilginize ne yönde etki ediyor?

() Derse olan ilgimi artırıyor

() Bilgiler yerli yerine oturuyor

()Akılda şüpheler oluşturuyor

()Anlatımları zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturumuyor

()Diğer(Lütfen yazınız).....

15-İlahiyat fakültesinde aldığımız Siyer dersinden sonra Peygamberimize karşı tutumunuz nasıl oldu?

() Peygamberimize karşı ilgi ve sevgim arttı

()Herkesin peygamberimizi böyle tanımasını isterim

() Peygamberimizle ilgili daha önceki duygu ve düşüncelerim alt üst oldu

()Peygamberimizi yanlış tanıdığımı anladım ve doğru bilgiler edindim

()Diğer(Lütfen yazınız).....

16-Öğretmen olduğunuzda Siyer öğretirken hangi yöntemi benimsersiniz?

()Akademik bir dille konuyu anlatır geçerim

()Kafam karıştığı için nasıl anlatacağımı bilemiyorum

() Hz. Muhammed (sav) Anlatımlarımın zihinlerde örnek insan tasavvuru oluşturmasına dikkat ederim

()Ders kitabında olan bilgileri aktarırım.

()Diğer(Lütfen yazınız).....

17-Lisans eğitimi tamamlandıktan sonra Siyer alanında yüksek lisans yapmak ister misiniz?

()Evet () Hayır

Cevabınız evet ise gerekçesini kısaca yazınız...

ÖZGEÇMİŞ

Abdullah Ergün 1984 yılında Kilis'te doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kilis'te tamamlayan Abdullah Ergün, 2005 yılında Erciyes Üniversitesi İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. 2009 yılından beri Kilis ilinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

VITAE

Abdullah Ergün was born in Kilis, in 1984. Abdullah Ergün who completed his primary and secondary education in Kilis. In 2005, he graduated from Erciyes University department of primary school Religious Culture and Ethics Teacher education. Since 2009, he has been working as a religious culture and ethics teacher in the province of Kilis.